EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 12 07
COM(2015) 613 final

2015/0277 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2015) 262 final}
{SWD(2015) 263 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Ši iniciatyva – tai 2015 m. Europos Komisijos aviacijos strategijos, skirtos ES aviacijos sektoriaus konkurencingumui didinti, dalis. Jos tikslas – parengti ES aviacijos saugos reguliavimo sistemą, kurią taikant būtų sprendžiami ateinančių dešimties penkiolikos metų uždaviniai, ir taip toliau keleiviams ir plačiajai visuomenei užtikrinti saugų, patikimą ir aplinką tausojantį oro transportą. Ši iniciatyva grindžiama daugiau nei per dvylika metų sukaupta Reglamento (EB) Nr. 216/2008[1] ir prieš jį galiojusio reglamento[2] įgyvendinimo patirtimi.

Kad aviacijos sektorius būtų konkurencingas, būtina užtikrinti saugą ir rūpintis aplinkos apsauga. Numatoma, kad 2035 m. aviacijos eismo intensyvumas Europoje sieks 14,4 mln. skrydžių (50 proc. daugiau nei 2012 m.), todėl Komisijos tikslas – užtikrinti, kad taikant sistemą dabartinis mažas avarijų skaičius nedidėtų ir būtų sudarytos sąlygos ES aviacijos sektoriui ateityje saugiai plėstis ir taip prisidėti prie jo konkurencingumo. Todėl šia iniciatyva siūloma saugą reguliuoti laikantis rizika ir veiklos rodikliais grindžiamos metodikos, užtaisyti saugos spragas ir daugiau dėmesio skirti aviacijos saugos ir kitų reguliuojamų techninių sričių, tokių kaip aviacijos saugumas arba aplinkos apsauga, tarpusavio priklausomybei.

Aviacijos sauga – pagrindinis, tačiau ne vienintelis, šio pasiūlymo tikslas. Šį pasiūlymą taip pat reikėtų vertinti atsižvelgiant į Komisijos darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo skatinimo, taip pat vidaus rinkos vystymo ir Europos vaidmens pasaulyje stiprinimo prioritetus. Šia iniciatyva siekiama prisidėti prie Europos aviacijos pramonės ir aviacijos gamybos sektoriaus, kuriuose kuriamos labai vertingos darbo vietos ir skatinamos technologijų inovacijos, konkurencingumo. Ji padės suformuoti veiksmingą reguliavimo sistemą, pagal kurią galės būti integruoti nauji verslo modeliai ir naujausios technologijos. Visų pirma, šia iniciatyva siūloma sukurti saugaus bepiločių orlaivių integravimo į Europos oro erdvę Sąjungos sistemą.

Be to, šis pasiūlymas – tai atsakas į valstybių narių, sektoriaus ir oro erdvės naudotojų prašymus proporcingiau ir lanksčiau reguliuoti saugą ir panaikinti tas taisykles, kurių per griežti reikalavimai gali slopinti verslumą. Jame konkrečiai siūloma nustatyti kintamuosius pagrindus, kuriais būtų pripažinti skirtingų civilinės aviacijos sektorių skirtumai ir su jais susijusi rizika. Tikimasi, kad šis metodas bus naudingas visam Sąjungos aviacijos sektoriui ir ypač atitiks mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius.

---

[1] 2008 m. vasario 20 d. Reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantis Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (OL L 79, 2008 3 19, p. 1.). Šis reglamentas vėliau iš dalies pakeistas Reglamentu (EB) Nr. 1108/2009, kuriuo praplėsta jo taikymo sritis – į ją įtraukta aerodromų sauga ir oro eismo valdymo bei oro navigacijos paslaugų saugos aspektai.

[2] 2002 m. liepos 15 d. Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą (OL L 240, 2002 9 7).

Perėjus prie veiklos rizikos ir rodiklių metodais grindžiamo reguliavimo ir priežiūros, valstybės narės ir Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA) turės vystyti naujus gebėjimus bei kompetenciją ir nuolat lygiuotis į naujausias pramonės kuriamas technologijas. Šia iniciatyva remiamas minėtų tikslų įgyvendinimas siūlant geresnę aviacijos mokslinių tyrimų ir mokymo koordinavimo ir vystymo sistemą.

Galiausiai šiuo pasiūlymu siekiama spręsti kai kurioms nacionalinėms valdžios institucijoms kylančius sunkumus išlaikyti ir finansuoti reikalaujamam sertifikavimo ir priežiūros darbui atlikti reikalingus išteklius. Todėl šia iniciatyva siūlomi pagrindai, kuriais remdamosi nacionalinės valdžios institucijos ir Europos Sąjungos aviacijos saugos Agentūra sutelktų techninius išteklius ir jais dalytųsi, taip pat numatoma galimybė savanoriškai perduoti Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo pareigas.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Ši iniciatyva grindžiama šiuo metu Reglamente (EB) Nr. 216/2008 išdėstytomis galiojančiomis Sąjungos nuostatomis, skirtomis civilinės aviacijos saugai.

Pasiūlymas dera su 2013 m. Komisijos iniciatyva dėl spartesnio bendro Europos dangaus teisės aktų įgyvendinimo (iniciatyva „SES II +“)[3]. Rengdama šį pasiūlymą Komisija atsižvelgė į savo 2013 m. birželio 11 d. pasiūlymą COM (2013) 409 ir iki šiol vykusių Europos Parlamento ir Tarybos diskusijų dėl Reglamento (EB) Nr. 216/2008 pakeitimų, susijusių su pasiūlyta iniciatyva SES II +, rezultatus. Siekiant, kad tuo pačiu metu nebūtų nagrinėjami du teisės aktų pasiūlymai, susiję su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, ir atsižvelgiant į tai, kad šis pasiūlymas yra išsamesnis, pagal iniciatyvą „SES II +“ pasiūlyti Reglamento (EB) Nr. 216/2008 pakeitimai (juos suderinus su nauja šio pasiūlymo struktūra ir jo teksto stiliumi) įtraukti į šį naująjį pasiūlymą. Todėl Komisija nebetęs diskusijų dėl 2013 m. birželio 11 d. pasiūlymo COM (2013) 409, pateikto įgyvendinant iniciatyvą „SES II +“.

Pagal šią iniciatyvą siūlomi pakeitimai daro poveikį kitiems Europos Parlamento ir Tarybos priimtiems teisės aktams, susijusiems su oro transportu (tai pasakytina apie avarijų tyrimų, pranešimų apie įvykius ir licencijų oro vežėjams išdavimo aspektus), todėl siekiant užtikrinti metodų nuoseklumą siūloma atitinkamai iš dalies pakeisti kitus Sąjungos aktus.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Ši iniciatyva susijusi ir visapusiškai dera su Komisijos 2014–2019 m. strateginiais tikslais skatinti darbo vietų kūrimą bei ekonomikos augimą ir užtikrinti stipresnę ir teisingesnę vidaus rinką, turinčią stipresnį pramonės pagrindą.

Be to, šis pasiūlymas dera su dokumentu „Bendras požiūris į decentralizuotas agentūras“, dėl kurio 2012 m. susitarė Komisija, Europos Parlamentas ir Taryba, ir juo, jei reikia,

[3] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimas“ (2013 m. birželio 11 d., COM (2013) 408 *final*), prie kurio pridėtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostatos dėl aerodromų, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų, pasiūlymas (COM (2013) 409 *final*) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo pasiūlymas (COM (2013) 410 *final*).

suderinamos nuostatos dėl Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros su to dokumento rekomenduojamomis standartinėmis sąlygomis.

Iniciatyva taip pat siekiama bepiločių orlaivių projektus ir naudojimą geriau suderinti platesnės aviacijos politikos pagrindais. Bepiločiai orlaiviai bus priskiriami prie atskiro tipo oro transporto priemonių, kuriomis pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių Europos aviacijos rinkoje bus teikiamos įvairios naujos paslaugos. Bepiločiai orlaiviai naudojami toje pačioje oro erdvėje kaip kiti orlaiviai, todėl jų naudojimo sauga turi atitikti bendrą aviacijos saugos politiką. Galiausiai bepiločių orlaivių naudojimas turi taip pat derėti su bendrosiose skrydžių taisyklėse nustatytomis oro eismo taisyklėmis. [4]

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalimi, kuri yra su oro transportu susijusių Sąjungos priemonių priėmimo teisinis pagrindas.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pagal reglamentus (EB) Nr. 1592/2002 ir (EB) Nr. 216/2008 Sąjunga tapo atsakinga už užduotis, susijusias su tinkamumu skraidyti, aviacijos produktų suderinamumu su aplinka, skrydžių vykdymu, orlaivių įgulų licencijavimu, aerodromais, oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugomis ir su trečiųjų valstybių orlaivių naudotojų sauga. Todėl jau daugiau kaip dešimtmetį aviacijos sauga reguliuojama Sąjungos lygiu. Taip yra todėl, kad oro transportas ir aviacijos produktų gamyba daugiausiai yra tarpvalstybinio pobūdžio veikla, kurios klausimai gali būti geriau sprendžiami Sąjungos lygiu.

Pagal šią iniciatyvą siūloma Sąjungos bendrus pagrindinius aviacijos saugos reikalavimus taikyti dar keliose konkrečiose (t. y. bepiločių orlaivių, antžeminių paslaugų saugos ir orlaivių bei aviacinių sistemų projektų saugumo, įskaitant kibernetinį saugumą) srityse.

Bepiločių orlaivių gamyba turi tarpvalstybinį matmenį, nes daug bepiločių orlaivių nuperkama internetu, importuojama arba juose bent yra importuotų dalių. Vidaus rinkoje sunku pasiekti abipusį pripažinimą, nes galioja išsamūs, tačiau nevienodi nacionaliniai standartai ir taisyklės. Reikia pridurti, kad daug bepiločių orlaivių naudotojų plėtoja tarpvalstybinę veiklą. Pavyzdžiui, tarpvalstybiniu lygiu organizuojama įvairios infrastruktūros (naftos gręžinių platformų, geležinkelių) apžiūra. Net jei naudojimas ribotas, turėtų būti sudaryta galimybė naudotojams, siekiantiems plėtoti savo veiklą, ypač nišinėse rinkose, įvairiose Sąjungos vietovėse naudoti tuos pačius bepiločius orlaivius pagal tokius pačius naudojimo reikalavimus ir pasitelkus tuos pačius pilotus. Didelės išvežiojimo įmonės pareiškė ketinančios organizuoti savo paslaugų teikimą visoje Europoje, o tam reikia bendrų taisyklių. Įgyvendinant bendras naudojimo taisykles taikomas subsidiarumo principas, pavyzdžiui, valstybių narių institucijos atliks vietinį rizikos vertinimą ir nuspręs, kurią oro erdvę ir kokiomis sąlygomis galima atverti bepiločių orlaivių naudojimui. Lengvųjų bepiločių orlaivių

[4] 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų

naudojimas daugiausia vietinis, todėl vietos valdžios institucijos turėtų įvertinti rizikos laipsnį ir leisti tam tikro tipo naudojimą.

Sąjungos veiksmų būtina imtis antžeminių paslaugų srityje, nes su antžeminių paslaugų teikimu susijusios avarijos per paskutinį dešimtmetį yra ketvirtos pagal skaičių, o savanoriškos valstybių narių lygio iniciatyvos, skirtos šiai rizikai pašalinti, dar nedavė patenkinamų rezultatų. Šiuo metu nėra Sąjungos lygio saugos reikalavimų, kurie būtų tiesiogiai taikomi antžeminių paslaugų teikėjams. Antžeminės paslaugos yra visos aviacijos sistemos dalis, susijusi su kitomis Sąjungos kompetencijai priklausančiomis (pavyzdžiui, aerodromų ir skrydžių vykdymo) sritimis, todėl ją reguliuojant Sąjungos lygiu nuoseklios metodikos būtų laikomasi visose valstybėse narėse. Siekiant užtikrinti proporcingą metodiką, siūloma, kad veiklą pradedantiems paslaugų teikėjams nebūtų keliama sertifikavimo sąlyga. Komisija taip pat mano, kad antžeminėms paslaugoms taikomi bendri reikalavimai turėtų būti pagrįsti pripažintais sektoriaus standartais ir geriausiais darbo metodais. Be to, valstybėms narėms turėtų būti suteiktos būtinos reguliavimo priemonės veiksmingai tokių paslaugų teikėjų priežiūrai užtikrinti.

Dėl orlaivių ir sistemų projektų saugumo aspektų reikia pažymėti, kad Sąjunga jau imasi spręsti kai kuriuos iš šių klausimų. Tačiau ne visada aiški 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002[5] ir dabartinio Reglamento (EB) Nr. 216/2008 sąveika, įskaitant Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros funkcijas. Šia iniciatyva siūloma išaiškinti Sąjungos funkcijas, atsižvelgiant į tai, kad šie saugumo aspektai yra glaudžiai susiję su orlaivių projektų ir skrydžių vykdymo sauga, už kurią Sąjunga jau yra atsakinga pagal Reglamentą (EB) Nr. 216/2008.

- **Proporcingumo principas**

Proporcingumas – vienas svarbiausių šios iniciatyvos aspektų, o pridedamoje poveikio vertinimo ataskaitoje (6.6 skyriuje) paaiškinama, kad priemonės, kuriomis siekiama, kad dabartinė aviacijos saugos reguliavimo sistema būtų proporcingesnė, sudaro neatskiriamą galutinio siūlomų politikos priemonių paketo dalį. Iniciatyvoje siūloma aviacijos saugos reguliavimui pradėti taikyti rizika grindžiamą metodiką, kuri turėtų būti naudinga visam aviacijos sektoriui ir yra itin tinkama reguliuojant mažąsias ir vidutines įmones.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šiuo pasiūlymu nekeičiamas naudojamos priemonės tipas. Nuo Reglamento (EB) Nr. 1592/2002 priėmimo 2002 m. Sąjungos civilinės aviacijos sauga reguliuojama reglamentais. Komisijos nuomone, nėra priežasčių šią tvarką keisti.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- ***Ex post* vertinimas ir (arba) galiojančių teisės aktų tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma

[5] OL L 97, 2008 4 9, p. 72

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Su suinteresuotosiomis šalimis vienu metu konsultavosi Komisija ir Europos aviacijos saugos Agentūra. Abi konsultacijos papildė viena kitą. Be to, Komisijos tarnybos, siekdamos per viešas konsultacijas surinktą informaciją papildyti kita informacija, surengė kelis posėdžius su valstybėmis narėmis ir aviacijos sektoriaus suinteresuotaisiais subjektais. Komisijos viešų konsultacijų rezultatų santrauka paskelbta svetainėje „Europa“. Pagrindinės viešų konsultacijų išvados:

– tvirtai pritariama, kad Sąjunga pasiekė labai aukštą saugos lygį. Daugiau kaip 90 proc. dalyvavusiųjų apklausoje pritarė arba tvirtai pritarė teiginiui, kad šiuo metu Sąjungoje saugu keliauti lėktuvu;

– kartu pripažinta, kad niekada negalima būti pernelyg patenkintiems sauga. Daugiau kaip 70 proc. Komisijos internetinėje apklausoje dalyvavusių valstybių narių ir sektoriaus organizacijų mano, kad turi būti pagerinti gebėjimai nustatyti ir sumažinti saugos riziką;

– valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai rūpinasi ne tik, kad būtų išlaikyti dabartiniai saugos rodikliai: pagrindinis jų rūpestis – dabartinės sistemos našumas ir proporcingumas. Didžioji dauguma (82 proc.) Komisijos internetinėje apklausoje dalyvavusių organizacijų ir, visų pirma, mažosios ir vidutinės įmonės teigia, kad dabartinės taisyklės yra pernelyg išsamios ir per griežtos, o dabartinis saugos lygis galėtų būti išlaikytas mažesnėmis reikalavimų atitikties išlaidomis (83 proc.). Šiai nuomonei iš esmės pritaria valstybės narės;

– valstybės narės ir sektorius yra susirūpinę, kad šiuo metu aviacijos institucijos nenašiai naudoja techninius išteklius, o kai kurioms nacionalinėms aviacijos valdžios institucijoms išteklių trūksta. Dauguma (63 proc.) valstybių narių ir organizacijų, atsakiusių į Komisijos internetinėje apklausos klausimus, mano, kad kai kurios nacionalinės aviacijos institucijos neturi pakankamai finansinių arba žmogiškųjų išteklių, kad vykdytų priežiūros užduotis;

– orlaivių gamintojai pasisakė už daug aktyvesnį tarptautinį Sąjungos vaidmenį, be kita ko, Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje (ICAO) skatinant taikyti Europos civilinės aviacijos saugos standartus, ir išreiškė susirūpinimą dėl ilgalaikio Europos aviacijos saugos agentūros išteklių, naudojamų produktų sertifikavimui, užtikrinimo;

– 73 proc. Komisijos internetinėje apklausoje dalyvavusių organizacijų atkreipė dėmesį į tikėtinus teisės aktų taikymo nenuoseklumus, spragas ir veiksmų dubliavimąsi, kuriuos visų pirma lemia skirtingas teisės aktų aiškinimas valstybėse narėse.

Prie Komisijos ir Europos aviacijos saugos agentūros vykdomų konsultacijų prisidėjo ir Sąjungos socialiniai partneriai, atstovaujantys darbdaviams ir darbuotojams. Aviacijos sektoriaus darbuotojams atstovaujančios organizacijos atkreipė dėmesį į faktą, kad veiklos rodikliais grindžiami aviacijos saugos metodai turėtų papildyti dabartinę per griežtų taisyklių sistemą, o ne būti taikomi vietoj jos. Darbuotojams atstovaujančios organizacijos taip pat pareiškė susirūpinusios, ar ateityje valstybės narės saugos priežiūrai skirs išteklių, ir pabrėžė, kad dėmesį reikia atkreipti ypač į tai, kad būtų užtikrinamas aukštas ir valdžios institucijų, ir apskritai aviacijos sektoriaus darbuotojų mokymo ir kompetencijos lygis. Pilotams atstovaujančios organizacijos pareiškė ypač susirūpinusios dėl tikėtino neigiamo poveikio saugai, kurį daro kai kurių oro vežėjų taikomi darbuotojų įdarbinimo būdai ir kiti naujoviški verslo modeliai.

Kita vertus, darbdaviams atstovaujančios organizacijos atkreipė Komisijos dėmesį į tai, kad valstybės narės teisės aktus taiko nevienodai, į per didelį reguliavimą ir nenašų išteklių, skirtų sertifikavimui ir priežiūrai, naudojimą. Darbdaviai atkreipė dėmesį ypač į faktą, kad priežiūros organizavimas vis dar grindžiamas pavienių valstybių narių atsakomybės principu, nors aviacijos sektorius veikia laisvai vidaus rinkoje. Laikoma, kad darbdaviams labai svarbios yra vienodos veiklos sąlygos, standartizavimas ir taisyklių įgyvendinimo stabilumas. Kai kurios darbdaviams atstovaujančios organizacijos ragino Sąjungoje sukurti vieną civilinės aviacijos instituciją.

Komisija iš esmės pritaria viešų konsultacijų rezultatams ir į juos atsižvelgė rengdama šį pasiūlymą. Sąjungos gebėjimas nustatyti ir sumažinti saugos riziką turėtų būti sustiprintas pasiūlymo nuostatomis dėl saugos valdymo ir Europos aviacijos saugos plano bei nacionalinių saugos programų. Reguliavimui pradėjus taikyti veiklos rizika ir rodikliais grindžiamus metodus, turėtų būti sudarytos sąlygos užtikrinti proporcingesnę reguliavimo sistemą, pagal kurią būtų geriau atsižvelgiama į įvairių tipų aviacijos veiklos skirtumus ir tos veiklos riziką. Tikimasi, kad pasinaudojus siūloma nacionalinių aviacijos institucijų ir Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros išteklių sutelkimo ir dalijimosi jais sistema bus našiau naudojami ištekliai.

Atskirose bepiločių orlaivių klausimais surengtose viešose konsultacijose įsitikinta, kad reikia imtis skubių Sąjungos lygio veiksmų siekiant pasinaudoti bepiločių orlaivių teikiamomis galimybėmis. Patvirtinta, kad šios technologijos padeda kurti darbo vietas ir ūkiui augti. Konsultacijose patvirtinta nuomonė, kad pasirengta kurti daugybę bepiločių orlaivių ir kad sparčiam jų paplitimui trukdo teisinis ir technologinis netikrumas. Ypač didelė našta – specialūs įgaliojimai ir susiskaidymas. Konsultacijų dalyvių teigimu, didžiausią rūpestį kelia saugos ir privatumo klausimai, o juos sureguliuoti galima nustačius tinkamus pagrindus, kurių taisyklės būtų proporcingos rizikai, ir suteikus svarbias funkcijas nacionalinėms institucijoms.

Dabartinis bepiločių orlaivių reguliavimo, grindžiamo 150 kg masės riba, kompetencijos padalijimas Sąjungai ir valstybėms narėms iš esmės laikomas pasenusiu. Bepiločių orlaivių taisyklės turėtų būti rengiamos orientuojantis į naudojimo principą, pagal kurį tam tikro naudojimo rizika priklauso nuo virtinės veiksnių. Dėl bepiločių orlaivių naudojimo saugumo ir privatumo aspektų pasakytina, kad konsultacijų rezultatai rodo, kad reikia ne naujų taisyklių, o veikiau geresnio galiojančių taisyklių taikymo ir glaudesnio nacionalinių aviacijos institucijų ir nacionalinių duomenų apsaugos institucijų bendradarbiavimo.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija paprašė Europos aviacijos saugos agentūros pateikti nuomonę ir ją gavo 2015 m. kovo 16 d. Nuomonė grindžiama daugiau kaip 6 000 pastabų, kurias pateikė valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai; joje siūloma atlikti įvairius skirtingų techninio aviacijos reguliavimo sričių (įskaitant saugą, saugumą, mokslinius tyrimus, aplinkos apsaugą ir našų Europos aviacijos saugos sistemos išteklių panaudojimą) pakeitimus.

Be to, Komisija rėmėsi toliau nurodyta praktine patirtimi ir rekomendacijomis.

1. Siekiant prisidėti prie poveikio vertinimo procedūros, buvo užsakyti du tyrimai:

– per pirmąjį tyrimą išnagrinėta, kokių žmogiškųjų išteklių turi aviacijos institucijos, kaip našiai jos jais naudojasi ir kaip tie ištekliai kinta, taip pat išnagrinėtas Europos aviacijos saugos sistemos finansavimas (pagalbinis išteklių tyrimas). Atliekant šį tyrimą padaryta išvada, kad per pastarąjį dešimtmetį išteklių ir darbo krūvio pusiausvyra pablogėjo. Be to, tyrimo duomenimis, turimi ištekliai galėtų būti geriau

paskirstyti visoje sistemoje. Taip pat nurodyti darbuotojų kvalifikacijos trūkumai. Tyrimo išvadose teigiama, kad šie aspektai kartu trukdo aviacijos institucijoms išnaudoti visą savo potencialą. Galiausiai, padaryta tyrimo išvada, kad nacionalinių aviacijos institucijų darbo metodų ir tų institucijų finansavimo skirtumai daro poveikį vienodoms sąlygoms bendrojoje aviacijos rinkoje;

– per antrąjį – veiklos rezultatų planams ir tais rodikliais grindžiamiems metodams skirtą – tyrimą išnagrinėtos galimybės veiklos rodiklių elementus įtraukti į aviacijos saugos valdymo sistemą (pagalbinis veiklos rodiklių tyrimas). Atlikus šį tyrimą padaryta išvada, kad įmanoma nustatyti civilinės aviacijos saugos veiklos rezultatų planą, tačiau dėl tam tikrų techninių priežasčių nerekomenduojama to daryti sparčiai. Dėl veiklos rodikliais grindžiamų aviacijos saugos reguliavimo metodų tyrime padaryta išvada, kad tokių metodų taikymas turėtų teigiamai paveikti aviacijos saugą ir inovacijas, tačiau šis poveikis gali būti apibūdintas tik kokybiškai ir labai priklauso nuo konkrečių veiklos rodikliais grindžiamų taisyklių, kurios pakeistų per griežtas taisykles. Todėl neįmanoma iš anksto kiekybiškai išreikšti naudos, kurią duotų veiklos rodikliais grindžiami aviacijos sektoriaus saugos reguliavimo metodai. Be to, šį tyrimą tarpusavyje įvertino pramonės ir valstybių narių ekspertai.

2. Komisija atsižvelgė į rekomendacijas, kurias pateikė Europos aviacijos saugos agentūros valdybos suburtas būsimos ES aviacijos reguliavimo sistemos pogrupis, kuriame dirba keturiolikos ES / Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių civilinės aviacijos įstaigų generaliniai direktoriai, taip pat EASA ir Komisijos atstovai[6]. Galiausiai, atsižvelgta į nepriklausomo išorės vertinimo dėl šio reglamento įgyvendinimo, atlikto pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 62 straipsnį, rezultatus (vertinimas pagal 62 straipsnį)[7]. Abiejuose vertinimuose rekomenduojama, be kitų dalykų, kai kuriais atžvilgiais iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 216/2008. Atlikus šiuos vertinimus pateiktų rekomendacijų santrauka įtraukta į poveikio vertinimo ataskaitą, kuri pridedama prie šio pasiūlymo.

• **Poveikio vertinimas**

Prie šio pasiūlymo pridedamos dvi poveikio vertinimo ataskaitos, su kuriomis galima susipažinti adresu [saitas]. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 peržiūros poveikio vertinimo ataskaitą peržiūrėjusi Poveikio vertinimo valdyba 2015 m. birželio 19 d. pateikė teigiamą nuomonę [saitas]. Saugaus nevaldomųjų aparatų naudojimo plėtros Europos Sąjungoje poveikio vertinimo ataskaitą peržiūrėjusi Reglamentavimo patikros valdyba 2015 m. lapkričio 5 d. pateikė teigiamą nuomonę [saitas].

• **Reglamentavimo kokybė ir paprastinimas**

Pasiūlyme numatyta reglamento netaikyti pilotuojamiems orlaiviams, kurie yra labai paprastos konstrukcijos, daugiausiai naudojami vietos skrydžiams, yra pagaminti privačioms reikmėms, yra ypač reti arba kurių yra nedaug. Be to, iniciatyva netaikoma neviešiesiems, komerciniam oro transportui nenaudojamiems arba tam tikrų būtinųjų techninių charakteristikų, susijusių su jų naudojimo mastu ar sritimi, neatitinkantiems aerodromams.

---

[6] EASA valdybos pogrupio galutinė ataskaita (2015 m.) http://easa.europa.eu/the-agency/governance/management-board/meetings/mb-032014

[7] Vertinimo pagal 62 straipsnį „Galutinė ataskaita“ (2013 m.), http://easa.europa.eu/system/files/dfu/Article%2062%20Report.pdf.

Šis pasiūlymas, kaip ir dabar galiojantis Reglamentas (EB) Nr. 216/2008, taikomas labai mažoms įmonėms, taip pat mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Tačiau pasiūlyme nustatoma proporcingiau ir skirtingu mastu taikoma tvarka, pagal kurią bus galima geriau atsižvelgti į įvairių dydžių įmonių skirtumus. Įvesti tokią skirtingu mastu taikomą tvarką – vienas iš svarbiausių šio pasiūlymo tikslų. Konkrečiau, kai kuriomis priemonėmis būtų mažinama administracinė našta mažųjų ir vidutinių įmonių ir lengvųjų orlaivių sektoriuose, o reguliavimas būtų tinkamesnis mažajam verslui. Orlaivių projektų patvirtinimo srityje siūloma alternatyvią tipo sertifikavimo procedūrą taikyti lengviesiems orlaiviams, kurių naudojimo rizika maža. Ultralengvųjų orlaivių, kuriems ES taisyklės paprastai netaikomos, gamintojams būtų sudaryta galimybė, jei jie to norėtų, rinktis, kad jų produktai būtų reguliuojami ES teisės aktais, ir taip gauti naudos iš tokių gaminių laisvos apyvartos vidaus rinkoje. Oreivystės klubams ir specializuotiems lengvosios aviacijos susivienijimams būtų leidžiama tam tikromis nustatytomis sąlygomis veikti nacionalinių aviacijos institucijų vardu kaip kompetentingiems subjektams.

Be to, pasiūlymu bus palengvinti elektroninis keitimasis informacija ir tolesnis skaitmeninių technologijų diegimas. Komisija, visų pirma, siūlo sukurti elektroninę sertifikavimui, priežiūrai ir reikalavimų vykdymo užtikrinimui svarbios informacijos saugyklą, kuria galėtų naudotis visos valstybių narių aviacijos institucijos ir EASA. Su tam tikra saugykloje sukaupta informacija galės susipažinti visuomenė. Siūloma, kad Agentūra būtų įgaliota sudaryti susitarimus su įmonėmis arba jų susivienijimais dėl duomenų rinkimo, analizės ir keitimosi jais, nes taip būtų sudarytos sąlygos aviacijos saugos analizei pradėti naudoti didžiųjų duomenų technologijas.

- **Pagrindinės teisės**

Šis pasiūlymas, išskyrus konkrečius straipsnius, susijusius su bepiločių orlaivių naudojimu, neturi tiesioginių pasekmių pagrindinių teisių apsaugai. Parengtomis saugaus bepiločių orlaivių naudojimo taisyklėmis bus prisidedama prie veiksmingesnio galiojančių privatumo ir duomenų apsaugos taisyklių taikymo. Tam bus naudingas ir saugos reikalavimas bepiločiuose orlaiviuose įrengti identifikavimo įtaisą, pavyzdžiui, elektroninio identifikavimo lustą, kuris, be kitų dalykų, padėtų aptikti asmenis, nesilaikiusius privatumo arba duomenų apsaugos taisyklių.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas turi poveikio Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros biudžetui, nustatytam Sąjungos biudžeto straipsnyje 06 02 02, kaip išsamiai paaiškinta finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

Siūloma Agentūrai paskirti tam tikrų naujų užduočių, todėl joje reikės sukurti naujų, iš Sąjungos įnašo finansuojamų darbo vietų. Papildomų darbuotojų poreikis daugiausia susijęs su: 1) duomenų ir informacijos (didžiųjų duomenų) rinkimo, analizės ir keitimosi jais koordinavimu Sąjungos lygiu, 2) sertifikavimui, priežiūrai ir reikalavimų vykdymo užtikrinimui svarbios informacijos Sąjungos saugyklos sukūrimu ir valdymu, 3) naujomis antžeminių paslaugų, aplinkos apsaugos ir saugumo sričių taisyklių kūrimo ir įgyvendinimo užduotimis, 4) pareigų perdavimo Europos aviacijos saugos sistemoje strategijos sukūrimu, siekiant visoje Europoje geriau panaudoti turimus išteklius.

Nustatyti žmogiškųjų išteklių poreikiai bus iš dalies patenkinti perskirsčius šiuo metu turimus darbuotojus, todėl sumažės poreikis Agentūroje įdarbinti papildomų darbuotojų, kurie būtų finansuojami iš biudžeto, susijusio su Sąjungos įnašu, skiriamu 5 pareigūnams ir 4 sutartininkams.

Poveikio vertimo ataskaitos X priede pateiktas pasiūlymas nedidinti naudotojų išlaidų, o perskirstyti už institucijos užduotis, susijusias su oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugomis, mokamus mokesčius, juos skiriant ne Eurokontrolei, o Agentūrai. Jei Agentūra galėtų savo veiklą, susijusią su oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugomis, finansuoti iš tokių mokesčių, jos biudžeto, finansuojamo Sąjungos įnašais, lėšos galėtų būti panaudotos papildomoms darbo vietoms finansuoti. Todėl siūlomo reglamento 109 straipsnio 1 dalies f punkte nustatomos maršruto rinkliavos, kurios būtų Agentūros pajamos. Kad maršruto rinkliavos būtų skiriamos Europos aviacijos saugos agentūrai, reikėtų iš dalies pakeisti 2013 m. gegužės 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 391/2013, kuriuo nustatoma bendroji mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistema.

Be to, pasiūlymu siekiama sukurti sistemą, kurią įgyvendinus būtų lengviau pagal nustatytus poreikius reguliuoti Agentūros darbo vietų, finansuojamų iš biudžeto, susijusio su mokesčiais ir rinkliavomis, skaičių.

Čia svarbu pažymėti, kad Europos Sąjungos aviacijos saugos Agentūra – dalinai iš mokesčių ir rinkliavų save finansuojanti Sąjungos Agentūra. Apie trečdalį jos biudžeto sudaro Sąjungos ir trečiųjų valstybių įnašai, o apie du trečdalius – iš sektoriaus surinkti mokesčiai ir rinkliavos už sertifikavimą ir kitas paslaugas. Iš Sąjungos įnašo sudarytas biudžetas atskiriamas nuo biudžeto, surinkto iš mokesčių ir rinkliavų, o Agentūros apskaitos sistemoje griežtai atskiriama su Sąjungos įnašu susijusi veikla ir su mokesčiais bei rinkliavomis susijusi veikla, vengiant bet kokio kryžminio finansavimo. Todėl Agentūrai, kaip ir kitoms save iš dalies finansuojančioms agentūroms, Sąjungos įnašas nėra išlyginamasis, nes teisės aktų leidėjais nusprendė, kad mokesčiai ir rinkliavos turėtų atspindėti tikrąsias sąnaudas.

Komisija siūlo išnagrinėti galimybę, atsižvelgus į paslaugų paklausos sektoriuje svyravimą, lanksčiau reguliuoti Agentūros etatų, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis, gaunamais iš sektoriaus už sertifikavimo ir kitas paslaugas, planą. Tačiau toks lankstesnis reguliavimas turėtų priklausyti nuo patikimų rodiklių, kuriais būtų matuojamas Agentūros darbo krūvis ir našumas, parengimo. Taip būtų užtikrinama, kad didesnis lankstumas netaptų papildoma našta sektoriui. Į rodiklius galėtų būti įskaičiuojami tokie elementai, kaip vidutinis sertifikavimo punktualumas, reagavimo į sektoriaus prašymus laikas, vidutinis darbo su vienu pažymėjimu kiekis, taip pat pridėtinių išlaidų ir visų veiklos išlaidų santykis. Jei paklausa mažėtų, Agentūra turėtų sumažinti iš mokesčių finansuojamų darbo vietų skaičių. Darbo vietų skaičius būtų reikiamai sumažintas pasinaudojus terminuotomis darbo sutartimis ir natūralia darbuotojų kaita, grindžiamomis racionaliu būsimų užduočių planavimu.

Yra keli veiksniai, nuo kurių gali priklausyti darbo vietų, finansuojamų iš mokesčių, poreikis. Prie veiksnių, susijusių su rinkos paklausa per artimiausius penkerius metus, priskiriama:

- naujų orlaivių paklausa, ypač Azijos ir Ramiojo vandenyno regionuose, kur orlaivių parkai, tikėtina, didės tris kartus. Paklausą iš dalies patenkins tuose regionuose esančių gamintojų naujų tipų orlaiviai, kuriems bus taip pat taikomas EASA sertifikavimas;

- kaip tikimasi, 3 proc. per metus didėsiantis pasaulinis skrydžių skaičius, kuris tiesiogiai paveiks Agentūros vykdomą nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo (saugai itin svarbios priežiūros) veiklą, nes su tipo pažymėjimu susijęs darbo kiekis yra tiesiogiai proporcingas tam, kiek oro vežėjai naudoja to tipo orlaivius;

- naujos technologijos, pavyzdžiui, bepiločių orlaivių, elektrinių orlaivių arba naujų dirižablių technologijų sukūrimas.

Prie veiksnių, nuo kurių gali priklausyti, kokias naujas užduotis atliks Agentūra, priskiriama:

- didžiųjų duomenų projektas;

- valstybių narių pareigų perdavimas Agentūrai remiantis finansavimo iš mokesčių sistema, kaip pasiūlyta 53, 54 ir 55 straipsniuose;
- didesnė saugumo grėsmė, be kitų dalykų, kibernetiniam saugumui, todėl gali reikėti naujų sertifikavimo metodų.

Kitame (veikiausiai 2016 m. kovo mėn.) institucijų darbo grupės, kurioje sprendžiami decentralizuotų agentūrų išteklių klausimai, posėdyje Komisija ketina su Europos Parlamentu ir Taryba aptarti, kuo naudinga nustatyti lankstaus reguliavimo modelį, kuriame būtų atsižvelgiama į darbo, kurį reikia atlikti sektoriaus užsakymu, kiekio svyravimą, o veiklos našumas būtų garantuojamas naudojant rodiklius.

Tuo pačiu metu Komisija ir Agentūra bendradarbiaudamos rengs rodiklius, kuriais bus matuojamas Agentūros darbo krūvis ir našumas, palyginti su mokesčiais ir rinkliavomis, kad išsamiai nustatytų, kaip iš tiesų veiks etatų, susietų su mokesčiais ir rinkliavomis, lankstaus reguliavimo sistema, ir kokio atitinkamo poveikio galima tikėtis Agentūros etatų planui.

Prašymas lanksčiau koreguoti iš mokesčių ir rinkliavų finansuojamas pareigas einančių darbuotojų skaičių glaudžiai susijęs su Komisijos prioritetu skatinti darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą ir investicijas. Dėl veiklos, finansuojamos iš mokesčių ir rinkliavų, sektorius tikisi, kad į jo poreikius, laikomus esminiais Europos aviacijos sektoriaus konkurencingumui, bus reaguojama laiku ir orientuojantis į rinką.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėjimo, vertinimo ir ataskaitų teikimo taisyklės**

Šios iniciatyvos stebėjimo, vertinimo ir ataskaitų teikimo sistema aprašyta pridedamos poveikio vertinimo ataskaitos 7 skyriuje. Aviacijos saugos srities veiklos rezultatų stebėjimas – neatsiejamas Sąjungos reguliavimo sistemos elementas, todėl jau yra nustatyti ir gali būti naudojami išsamūs stebėjimo ir vertinimo mechanizmai. Kai siūloma priemonė bus priimta, jos veiksmingumą bus privaloma įvertinti kas penkerius metus, kaip pagal šiuo metu galiojantį Reglamentą (EB) Nr. 216/2008.

- **Aiškinamieji (nurodymų) dokumentai**

Netaikoma

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Atlikta viso siūlomo reglamento teksto kokybės kontrolė teisės akto parengimo atžvilgiu, todėl Komisija siūlo naują, aiškesnę reglamento sandarą ir standartizuotas formuluotes, ypač III skyriuje, kuriame rašoma apie įvairias aviacijos saugos sritis.

Visos nuostatos, kuriose rašoma, apie nacionalinių kompetentingų institucijų ir Agentūros veiklą, susijusią su jų vykdomomis sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotimis, dabar sutelktos IV skyriuje. Siūlomo reglamento III skyriuje yra tik tos nuostatos, kurios taikomos juridiniams ir fiziniams asmenims (t. y. pilotams, už orlaivių gamybą atsakingoms organizacijoms, aerodromų naudotojams ir t. t.), kuriems taikomos reglamento nuostatos.

I skyrius. Principai

1 straipsnis. Palyginti su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, į siūlomą reglamentą įrašyta papildomų tikslų ir priemonių jiems pasiekti.

2 straipsnis. Šiame straipsnyje sujungti Reglamento (EB) Nr. 216/2008 1 ir 4 straipsniai. Tekstas supaprastintas. Svarbiausias skirtumas – valstybėms narėms sudaryta galimybė kai kurias naujojo reglamento nuostatas taikyti veiklai ir paslaugoms, kurioms reikia valstybinių orlaivių (pavyzdžiui, muitinės, policijos, paieškos ir gelbėjimo, gaisrų gesinimo, pakrančių apsaugos ir panašiai veiklai ar tarnyboms), taip pat kariuomenės teikiamoms oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugoms. Naudojimasis šia galimybe yra modulinis, t. y. valstybė narė, pavyzdžiui, gali tokias nuostatas taikyti vienos arba kelių susijusių rūšių veiklai arba paslaugai. Atitinkama valstybė narė pati sprendžia, kuriomis aviacijos reguliavimo (tinkamumo skraidyti, orlaivių įgulų, skrydžių ir t. t.) galimybėmis pasinaudoti. Jei valstybė narė naudojasi reglamento taikymo srities išplėtimo galimybe, ji turi laikytis atitinkamų naujojo reglamento ir pagal jį priimtų teisės aktų nuostatų. Be to, valstybės narės turės galimybę bet kada nuspręsti, nustačiusios deramą pereinamąjį laikotarpį, reglamento nuostatų nebetaikyti valstybiniams orlaiviams arba oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugoms, kurias teikia kariuomenė.

Be to, peržiūrėtas orlaivių, kuriems netaikomas reglamentas (I priedo orlaiviai), sąrašas, pavyzdžiui, į jį įrašyti mažieji orlaiviai su elektriniais varikliais. Siūloma įgalioti Komisiją I priede išvardytų orlaivių masės ribas ir kitus techninius kriterijus tikslinti deleguotuoju aktu. Galiausiai siūloma, kad I priede išvardytų orlaivių gamintojai galėtų prašyti pavienius tokių orlaivių tipus reguliuoti šio reglamento nuostatomis. Reglamento taikymo srities išplėtimo galimybė sukurta specialiai serijinės gamybos orlaiviams, kuriuos būtų naudinga išleisti į laisvą apyvartą vienodomis sąlygomis vidaus rinkoje.

Visais atvejais pasirinktinio reikalavimų laikymosi galimybėmis, įskaitant išankstinį Komisijos sprendimą, siekiama užtikrinti, visų pirma, tinkamą naujojo reglamento taikymą, jo 1 straipsnyje nustatytų tikslų laikymąsi ir skaidrumą, taip pat teisinį tikrumą visoms susijusioms šalims.

3 straipsnis. Iš dalies pakeistos kelios nuostatos ir įrašyta naujų apibrėžčių, kurių reikia pakeitus siūlomo reglamento esmines nuostatas. „Sudėtingų varikliu varomų orlaivių“ ir „naudojimo komerciniais tikslais“ apibrėžtys išbrauktos, nes taip reikia dėl rizika grindžiamos metodikos. Konkrečius su šiomis apibrėžtimis susijusius kriterijus galima geriau nustatyti deleguotuosiuose aktuose. Siūlomo reglamento pabaigoje (126 straipsnyje) įrašytos pereinamojo laikotarpio nuostatos, siekiant užtikrinti sklandų perėjimą prie naujų reikalavimų, jei apibrėžtis pakeista arba išbraukta.

4 straipsnis. Palyginti su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, įrašytas naujas bazinių principų straipsnis. Atsižvelgus į Tarybos poziciją dėl iniciatyvos SES II+, kurią anksčiau pasiūlė Komisija, jame visų pirma nustatytas proporcingumo principas ir kriterijai, kurių turėtų būti laikomasi atliekant rizikos vertinimą, kuriuo remiantis suformuluojamos ir įgyvendinamos pagal naująjį reglamentą priimtos priemonės.

II skyrius. Aviacijos saugos valdymas

5–8 straipsniai. Įrašytas naujas saugos valdymui skirtas skyrius, pagal kurį būtina priimti Europos aviacijos saugos programą ir Europos aviacijos saugos planą, taip pat perkeliami ICAO 19 priedo standartai ir rekomenduojama tvarka, susijusi su valstybinėmis saugos programomis. 6 straipsniu, kuriame rašoma apie Europos aviacijos saugos planą, Sąjungos lygiu nustatoma priimtino saugos veiksmingumo samprata. Tačiau dėl šios sampratos nenustatomi jokie Sąjungai arba jos valstybėms narėms privalomi saugos tikslai.

III skyrius. Esminiai reikalavimai

9–18 straipsniai. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostatos, susijusios su tinkamumu skraidyti, persvarstytos pagal turimą patirtį ir tam, kad derėtų su nauja kilnojamosios įrangos samprata. Prie tinkamumo skraidyti sertifikavimo nuostatų taikymo srities taip pat priskirtas aviacijos produktų suderinamumas su aplinka. Produktams taikomi aplinkos apsaugos standartai turėtų būti ir toliau grindžiami ICAO 16 priedu, tačiau Sąjunga turėtų galimybę ICAO standartus lanksčiai priderinti pagal savo poreikius, kaip tai daroma su saugos reikalavimais. Galiausiai siūloma galimybė įvertinti produktų ir dalių projektų tinkamumą skraidyti ir suderinamumą su aplinka, tačiau nereikalauti išduoti pažymėjimo, jei naudojimo rizika maža. Ši galimybė bus taikoma visų pirma tam tikriems bendrosios aviacijos sektoriuje naudojamiems orlaiviams. Tikėtina, kad šio reglamento I priede išvardytų orlaivių gamintojai, naudodamiesi lanksčiais reikalavimais, pasirinktų galimybę laikytis 2 straipsnyje nustatytos Sąjungos reguliavimo sistemos.

Reglamento (EB) Nr. 216/2008 6 straipsnyje nustatytas produktų suderinamumas su aplinka nuo šiol reguliuojamas siūlomo reglamento 9–18 straipsniuose („Tinkamumas skraidyti ir aplinkos apsauga“). Naujų aplinkos apsaugos nuostatų įrašyta ir į 75 straipsnį.

19–25 straipsniai. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 7 straipsnis išdėstytas 19–25 straipsniuose. Straipsnių taikymo sritis išplėsta – prie jos priskirta keleivių salono įgula, o aktualios keleivių salono įgulos nuostatos iš Reglamento (EB) Nr. 216/2008 10 straipsnio perkeltos į šį skirsnį. Su laisvalaikio piloto licencija susijęs tekstas supaprastintas, o su bendrosios praktikos gydytojais susijęs tekstas perkeltas į IV skyrių, kuriame rašoma apie sertifikavimą.

26–28 straipsniai. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8 straipsnis išdėstytas 26–28 straipsniuose. Sertifikavimo reikalavimas dabar taikomas tik naudojimui komerciniam oro transportui. Kitų rūšių naudojimas, kuriam būtų taikomas sertifikavimo arba deklaravimo reikalavimas, bus nustatytas deleguotuosiuose aktuose, atsižvelgus rizikos vertinimą.

29–34 straipsniai. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8a straipsnis išdėstytas 29–34 straipsniuose. Prie šio skirsnio taikymo srities priskirtos antžeminės paslaugos. Taip pat siūloma perono valdymo paslaugų teikėjams leisti deklaruoti savo atitiktį taikomiems reikalavimams ir nereikalauti, kad ji būtų sertifikuojama.

35–39 straipsniai. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8b straipsnis išdėstytas 35–39 straipsniuose. Tekstas grindžiamas kompromisu, pasiektu Taryboje dėl iniciatyvos SES II+. Įrašytos visų pirma nuostatos, susijusios su organizacijų, užsiimančių oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir komponentų projektavimu, gamyba ir technine priežiūra, deklaracijomis.

40–44 straipsniai. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8c straipsnis išdėstytas 40–44 straipsniuose. Palyginti su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, nuostatų esmė nepakeista.

45–47 straipsniai. Atsižvelgiant į išplėstą siūlomo reglamento taikymo sritį, šiais straipsniais nustatomi teisiniai pagrindai, kuriais remiantis būtų nustatytos bepiločiams orlaiviams taikomos išsamios taisyklės.

Toliau šie straipsniai aptariami konkrečiau.

45 straipsnyje daroma nuoroda į IX priedą, kuriame nustatyti esminiai reikalavimai, susiję su bepiločių orlaivių projektavimu, gamyba, naudojimu ir technine priežiūra, kurių būtina laikytis siekiant užtikrinti saugų naudojimą.

46 straipsnyje aprašyta virtinė priemonių, kuriomis įrodoma atitiktis esminiams reikalavimams. Bepiločiais orlaiviais galima atlikti tokius skrydžius, kokių neįmanoma atlikti pilotuojamais orlaiviais, todėl bepiločių orlaivių naudojimo rizika labai įvairi – nuo įprastiniams skrydžiams būdingos didelės rizikos, panašios į pilotuojamosios aviacijos riziką, iki labai mažos rizikos. Kad taisyklės ir procedūros būtų proporcingos naudojimo rizikai, būtina pereiti prie metodo, orientuoto į naudojimą, pagal kurį būtų vertinama tiksli tam tikro naudojimo arba tam tikro tipo naudojimo rizika.

Jei masinės gamybos bepiločių orlaivių keliama rizika maža, siūloma taikyti esamas rinkos stebėjimo sistemas, reguliuojamas Reglamentu (EB) Nr. 765/2008 ir Sprendimu Nr. 768/2008, kurie specialiai parengti tam, kad būtų taikomi tokio tipo produktų gamybai ir prekybai. Vis dėlto aviacijos institucijos netiesiogiai dalyvautų ir šiame procese, nes naudojimo pajėgumo apribojimai (pavyzdžiui, kad rizika būtų maža, bepiločiai orlaiviai neturėtų skraidyti aukščiau nei, pavyzdžiui, 50 m), kurie būtų nustatyti, turėtų būti parengti remiantis tradicinės aviacijos reikalavimais. Agentūra nebūtų atsakinga už rinkos stebėjimo sistemos priežiūrą, tačiau Komisija turėtų teisę bet kada patikrinti, ar valstybės narės vykdo savo pareigas. Be to, rinkos stebėjimo sistemos teikiamos galimybės aptikti reikalavimų neatitinkančius produktus priklauso nuo piliečių arba įmonių pagrįstų skundų. Apie vienoje valstybėje narėje nustatytus neatitikties faktus paskelbiama visoje bendrojoje rinkoje.

48–50 straipsniai. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 9 straipsnis išdėstytas 48–50 straipsniuose. Įgaliojimo gavimo reikalavimas nuo šiol taikomas tik trečiųjų valstybių oro vežėjams, užsiimantiems komerciniu oro transportu. Trečiųjų valstybių vežėjų kitų kategorijų skrydžiai, kuriems būtų taikomas įgaliojimo gavimo arba deklaravimo reikalavimas, bus nustatyti deleguotuosiuose aktuose, atsižvelgus į rizikos vertinimą. Taip pat išaiškinta, kad trečiosios valstybės oro vežėjui nustatytas įgaliojimo gavimo reikalavimas, laikantis esamos tvarkos, netaikomas teritorijos perskridimui.

IV skyrius. Bendra priežiūros ir vykdymo užtikrinimo sistema

51 straipsnis. Visos galiojančio Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostatos, kuriomis reguliuojamos nacionalinių kompetentingų institucijų ir Agentūros užduotys, susijusios su sertifikavimu, priežiūra ir vykdymo užtikrinimu, sudėtos į šį straipsnį. Be to, pasiūlyti teisiniai pagrindai, kuriais remiantis Komisija būtų įgaliota priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatytų reikalavimus, taikomus institucijų valdymo sistemoms, inspektorių kvalifikacijai, patikrų ir kitos priežiūros veiklos vykdymo sąlygoms, patikrinimams perone ir draudimui orlaiviams pakilti, jei nesilaikoma reikalavimų.

52–54 straipsniai. Palyginti su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, įrašytos kelios naujos nuostatos, kuriomis reguliuojamas valstybių narių kompetentingų institucijų, Komisijos ir Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros bendradarbiavimas sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo klausimais. Nustatyta aviacijos inspektorių ir kitų ekspertų sutelkimo ir dalijimosi jais sistema, taip pat tam tikslui skirta finansavimo sistema, kad valstybėms narėms būtų lengviau drauge vykdyti priežiūrą. Be to, nuo šiol valstybės narės gali Agentūrai perduoti bet kurias, o ne vien tik šiuo metu numatytas su gamybos priemonėmis ir imituojamo skrydžio treniruokliais susijusias, pareigas. Atitinkamai nustatyti ir pagrindai, kuriais remdamosi valstybės narės perduoda pareigas viena kitai. 54 straipsnyje sudaryta galimybė keliose

valstybėse veikiančioms organizacijoms pasirinkti Agentūrą savo kompetentinga institucija. Dauguma šiuose straipsniuose pasiūlytų priemonių gali būti taikomos savanoriškai.

55 straipsnis. Pasiūlyta nauja nuostata, kuria švelninamos galimų valstybės narės lygiu nustatytų sistemos saugos trūkumų pasekmės. Nepaprastosios priežiūros sistema turėtų būti taikoma tik kaip kraštutinė laikina priemonė, todėl siūloma, kad ji būtų pradėta taikyti arba jos taikymas būtų nutrauktas Komisijos priimtu sprendimu, grindžiamu teisės aktuose nustatytais aiškiais kriterijais.

56 straipsnis. Prie šios nuostatos taikymo srities priskirtos deklaracijos.

57 straipsnis. Straipsnyje numatyta galimybė, remiantis deleguotuosiuose aktuose nustatytomis sąlygomis, pripažinti užsienio pažymėjimus ir panašius dokumentus. Be to, siūloma, kad būtų išbrauktos galiojančio Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostatos dėl nacionalinių dvišalių aviacijos saugos susitarimų.

58 straipsnis. Išaiškintos kompetentingų organizacijų akreditavimo nuostatos. Pasiūlyta suteikti kompetentingoms organizacijoms teisę Agentūros arba kompetentingos nacionalinės institucijos vardu išduoti pažymėjimus, juos atšaukti ir sustabdyti jų galiojimą. Nustatytas kompetentingų organizacijų pripažinimo principas. Ši nuostata nedaro įtakos valstybių narių teisėms spręsti, kuriai kompetentingai organizacijai paskirti sertifikavimo ir priežiūros užduotis. Taip pat siūloma, kad kompetentingą organizaciją galėtų drauge paskirti kelios valstybės narės.

59 ir 60 straipsniai. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 14 straipsnis padalytas į du atskirus straipsnius. 59 straipsnis susijęs su neatidėliotinomis priemonėmis, o 60 straipsnis – su lankstumo priemonėmis. Laikantis rizika grindžiamo metodo, siūloma, kad Agentūra ir Komisija vertintų tik tas priemones, kurios galioja ilgiau nei vieną oro vežėjų tvarkaraščių laikotarpį (aštuonis mėnesius).

61–63 straipsniai. Šiais straipsniais sprendžiami siūlomo naujojo reglamento įgyvendinimui aktualios informacijos, įskaitant duomenis, klausimai. Nauji elementai yra susiję su tomis funkcijomis, kurias atlikdama Agentūra Sąjungos lygiu renka informaciją, ja keičiasi ir ją analizuoja. Informacijos ir informacijos šaltinių apsaugos nuostatos suderintos su Reglamentu (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie įvykius. Nustatyti teisiniai pagrindai sukurti Agentūros valdomą naują sertifikavimo, priežiūros ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo informacijos saugyklą. Siūloma, kad naudodamosi šia saugykla valstybės narės keistųsi duomenimis apie pilotų sveikatos būklės tinkamumą.

V skyrius. Europos Sąjungos aviacijos saugos Agentūra

64–65 straipsniai. Į 64 straipsnį įrašytos trys naujos Agentūros funkcijos (parama nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, pagalba Komisijai įgyvendinti veiklos rezultatų planus ir bendradarbiavimas su kitomis Sąjungos įstaigomis, pavyzdžiui, Europos cheminių medžiagų Agentūra arba Europos gynybos Agentūra, techniniais su civiline aviacija susijusiais klausimais). Reglamento (EB) Nr. 216/2008 18 ir 19 straipsniai, susiję su Agentūros priemonėmis, sujungti 65 straipsnyje.

66–67 straipsniai. Šie straipsniai suderinti su pakeitimais, padarytais siūlomo reglamento I ir II skirsniuose ir III skyriuje. Apribota Agentūros pareiga tvirtinti ne Sąjungoje įsisteigusias organizacijas – nuo šiol ji gali tvirtinti tik organizacijas, esančias kitur nei teritorijoje, už kurią pagal Čikagos konvenciją yra atsakinga valstybė narė. Taip išaiškintas klausimas, kuri

kompetentinga institucija tvirtina organizacijas, esančias valstybėms narėms priklausančiose užjūrio šalyse ir teritorijose. Remiantis įgyta patirtimi, padaryta pakeitimų, susijusių su Agentūros pareiga tvirtinti imituojamo skrydžio treniruoklius.

Reglamento (EB) Nr. 216/2008 22 straipsnio nuostatos dėl skrydžio laiko ribojimo įrašytos į 28 straipsnio 1 dalies f punktą ir į 65 straipsnio 7 dalį, o nuostatos dėl priemonių, kurių Agentūra turi nedelsdama imtis, perkeltos į 65 straipsnio 6 dalį.

68 straipsnis. Pakeitimai iš esmės grindžiami kompromisu, pasiektu Taryboje dėl iniciatyvos SES II+. Šiame straipsnyje atsižvelgiama visų pirma į atitikties deklaravimo sampratą. Kad būtų aišku, šiame straipsnyje pasiūlyta nauja struktūra: pirmoje pastraipoje rašoma apie organizacijas, antroje – apie sistemas ir komponentus. Sistemų ir komponentų atžvilgiu Agentūros kompetencija yra sąlyginė – už sistemų ir komponentų sertifikavimą Agentūra bus atsakinga tik jei taip bus numatyta Komisijos priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

69 straipsnis. Apribota Agentūros pareiga tvirtinti ne Sąjungoje įsisteigusias organizacijas – nuo šiol ji gali tvirtinti tik organizacijas, esančias kitur nei teritorijoje, už kurią pagal Čikagos konvenciją yra atsakinga valstybė narė. Taip išaiškintas klausimas, kuri kompetentinga institucija tvirtina organizacijas, esančias valstybėms narėms priklausančiose užjūrio šalyse ir teritorijose.

70 straipsnis. Palyginti su atitinkama Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostata, įrašyta nauja pastraipa, kaip Agentūra padeda Komisijai įgyvendinti Reglamentą (EB) Nr. 2111/2005.

71 straipsnis. Ši nuostata atitinka Reglamento (EB) Nr. 216/2008 55 straipsnį. Straipsnio formuluotės atnaujintos, kad iš jų būtų matyti, kaip Komisija dabar traktuoja Sąjungos institucijų ir įstaigų tyrimus, atliekamus valstybių narių teritorijose. Išsamiau paaiškinta, kad naudodamasi tyrimo įgaliojimais Agentūra turi laikytis valstybės narės, kurioje vyksta tyrimas, nacionalinės teisės nuostatų.

72 straipsnis. Straipsnis pritaikytas atsižvelgiant į iki šiol įgytą įgyvendinimo patirtį Visų pirma išaiškinta, kad baudos iš esmės turi būti skiriamos tik jei kitos vykdymo užtikrinimo priemonės būtų netinkamos arba neproporcingos.

73 straipsnis. Šiame straipsnyje sujungti Reglamento (EB) Nr. 216/2008 24 ir 54 straipsniai. Straipsnio formuluotės atnaujintos, kad iš jų būtų matyti, kaip Komisija dabar traktuoja Europos Sąjungos institucijų ir įstaigų tyrimus, atliekamus valstybių narių teritorijose. Išsamiau paaiškinta, kad naudodamasi tyrimo įgaliojimais Agentūra turi laikytis valstybės narės, kurioje vyksta tyrimas, nacionalinės teisės nuostatų. Taip pat įrašyta nuostata, kuria Agentūra įpareigota savo metinėje saugos ataskaitoje pateikti glaustą informaciją, kaip kiekviena valstybė narė taiko naujojo reglamento nuostatas ir kokias išsamias taisykles ji priėmė remdamasi tomis nuostatomis.

74 straipsnis. Papildžius dabartinį straipsnį, Agentūra įpareigota padėti Komisijai išsiaiškinti pagrindines mokslinių tyrimų temas, susijusias su reglamento taikymo sritimis. Agentūra gavo ir kitą funkciją – padėti parengti ir įgyvendinti Sąjungos mokslinių tyrimų programas. Be to, pagal šį straipsnį Agentūra gali dalyvauti savo specializacijos srities mokslinių tyrimų projektuose, remdamasi iš Sąjungos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos arba kitų finansavimo programų teikiamomis *ad hoc* dotacijomis.

75 straipsnis. Įrašytas naujas straipsnis, susijęs su aplinkos apsauga civilinės aviacijos sektoriuje. Sąjungos priemonių taikymo sritis šiame straipsnyje neišplėsta, o dėmesys

telkiamas į tikėtiną aplinkos apsaugos priemonių ir kitų aviacijos sektoriaus techninių sričių reguliavimo tarpusavio priklausomybę. Juo Agentūra įpareigojama padėti Komisijai parengti ir koordinuoti aplinkos apsaugos aviacijos sektoriuje politikos kryptis ir nustatomas teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi Agentūra kas trejus metus skelbs aviacijos aplinkos apsaugos peržiūros dokumentą.

76 straipsnis. Įrašytas naujas straipsnis dėl techninių aviacijos saugumo aspektų, tiesiogiai susijusių su sauga. Straipsnyje visų pirma nagrinėjama tikėtina aviacijos saugumo priemonių (pavyzdžiui, pilotų kabinos durų užrakinimo sistemų) ir aviacijos saugos tarpusavio priklausomybė. Pagal šį straipsnį Komisija, įgyvendindama Reglamentą (EB) Nr. 300/2008, gali kliautis Agentūros specializacijos srities žiniomis. Galiausiai straipsnyje siūloma sukurti procesą, kuriuo remdamasi Agentūra galėtų imtis savo kompetencijos srities priemonių, pavyzdžiui, rengti tinkamumo skraidyti nurodymus arba saugos informacijos biuletenius, kad apsaugotų civilinę aviaciją nuo neteisėtos veikos. Siūloma, kad Agentūra tokių priemonių imtųsi susitarusi su Komisija ir pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis. Prieš pritardama Agentūros numatytoms priemonės, Komisija galėtų paprašyti, kad nuomonę pateiktų pagal Reglamentą (EB) Nr. 300/2008 įsiteigtas aviacijos saugumo komitetas.

77 straipsnis. Pagal naujas šio straipsnio 4 dalies nuostatas siūloma sukurti saugyklą, kurioje būtų laikoma informacija apie tai, kuo ICAO standartai ir rekomenduojama tvarka skiriasi nuo šio siūlomo reglamento ir deleguotųjų aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatų. Komisijos, Agentūros ir nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimo per ekspertų tinklą nuostata siūloma 5 dalyje. Galiausiai 6 dalyje išaiškinta, kaip Agentūra, remdamasi *ad hoc* dotacijomis, gali užmegzti techninį bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis ir joms padėti.

78–80 straipsniai. Pasiūlyti trys nauji straipsniai, susiję su Agentūros krizių valdymo funkcijomis, aviacijos mokymo organizavimu ir bendro Europos dangaus teisės aktų įgyvendinimu.

81–103 straipsniai. Palyginti su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, pakeitimai pasiūlyti atsižvelgus į įgytą patirtį ir standartines Sąjungos agentūrų sąlygas, nustatytas pagal 2012 m. dokumentą „Bendras požiūris į decentralizuotas agentūras“. Pavyzdžiui, siūloma sukurti vykdomąją valdybą, kuri padėtų Agentūros valdybai. Nustatyta, kad vietiniai skyriai steigiami gavus Komisijos, valdybos ir susijusios valstybės narės patvirtinimą. Išaiškintos apeliacinės valdybos taisyklės.

104–105 straipsniai. Agentūros darbo metodų nuostatos persvarstytos atsižvelgiant į esamą praktiką.

106–108 straipsniai. Palyginti su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, pakeitimai pasiūlyti atsižvelgus į įgytą patirtį ir į standartines Sąjungos agentūrų sąlygas, nustatytas pagal 2012 m. dokumentą „Bendras požiūris į decentralizuotas agentūras“, taip pat į 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1271/2013[8] dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje. Be to, supaprastintos Agentūros dokumentų vertimo nuostatos (dokumentas bus verčiamas atsižvelgus į jo aktualumą saugai).

[8] OL L 328, 2013 12 7, p. 42

109–114 straipsniai. Palyginti su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, pakeitimai pasiūlyti atsižvelgus į įgytą patirtį ir standartines Sąjungos agentūrų sąlygas, nustatytas pagal 2012 m. dokumentą „Bendras požiūris į decentralizuotas agentūras“, taip pat į Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1271/2013. Be to, siūloma Agentūrai leisti gauti *ad hoc* dotacijas, pagal 109 straipsnio 1 dalį nustačius, kad dotacijos yra papildomas Agentūros pajamų šaltinis. Nustatyta, kad kitas pajamų šaltinis yra oro navigacijos rinkliavos, kurias institucija renka už atliekamas užduotis, susijusias su oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugomis. Tuos du papildomus finansavimo šaltinius ir galimybę darbuotojų, finansuojamų iš biudžeto, susijusio su mokesčiais ir rinkliavomis, skaičių keisti atsižvelgus į rinkos paklausą pasiūlė Europos Parlamentas diskusijose dėl Komisijos iniciatyvos SESII+. 109 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad savo darbuotojų, finansuojamų iš mokesčių ir rinkliavų, planus ir su mokesčiais bei rinkliavomis susijusių išteklių valdymą Agentūra turi derinti taip, kad galėtų greitai reaguoti į pajamų, gaunamų iš mokesčių ir rinkliavų, svyravimą. Ši straipsnio dalis turėtų būti skaitoma kartu su 109 straipsnio 6 dalimi, kurioje nustatyta, kad etatų plano projektas, parengtas atsižvelgiant į Agentūros darbo vietas, finansuojamas iš biudžeto, susijusio su mokesčiais ir rinkliavomis, kuriuos Agentūra siūlo remdamasi darbo krūvio ir našumo rodikliais, turi atitikti išteklius, kurių reikia, kad sektoriaus sertifikavimo ir kitų paslaugų paklausą patenkinant efektyviai ir laiku būtų prisidedama prie Europos aviacijos sektoriaus konkurencingumo. Toks metodas turėtų būti taikomas, jei Agentūrai būtų perduotos valstybių narių pareigos, kaip numatyta 53–55 straipsniuose. Galiausiai, rengiant bendro biudžeto projektą turėtų būti atsižvelgta į išteklius, kurių reikia rinkos paklausai patenkinti.

115 straipsnis. Straipsnis pakeistas siekiant aiškiau aprašyti, kuri veikla turi būti finansuojama iš mokesčių ir rinkliavų. Be to, straipsnyje išaiškinta, kad mokesčiai ir rinkliavos turi būti keičiami, jei nuolat gaunamas didelis teigiamas arba neigiamas biudžeto rezultatas.

VI skyrius. Baigiamosios nuostatos

116–117 straipsniai. Šios nuostatos susijusios su Komisijos įgaliojimu priimti pagal naująjį reglamentą būtinus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus ir jomis nustatomos naudojimosi šiais įgaliojimais sąlygos.

118 straipsnis. Šis straipsnis pakeistas siekiant išaiškinti, kaip Agentūros darbe dalyvauja Europos trečiosios valstybės ir kokias funkcijas atlieka Agentūra, kad būtų darbiniai susitarimai su tokiomis valstybėmis.

119 straipsnis. Šis straipsnis įrašytas laikantis 2012 m dokumento „Bendras požiūris į decentralizuotas agentūras“, kuriame nustatytas reikalavimas sudaryti agentūros ir priimančiosios valstybės narės susitarimą dėl būstinės.

120 straipsnis. Šis straipsnis susijęs su nuobaudomis, kurias valstybės narės nustato už taisyklių pažeidimą, jis atitinka Reglamento (EB) Nr. 216/2008 68 straipsnį.

121 straipsnis. Šiame straipsnyje nustatytos taikomos asmens duomenų tvarkymo taisyklės.

122 straipsnis. Šiuo straipsniu panaikinamas galiojantis Reglamentas (EB) Nr. 216/2008.

123 straipsnis. Šiuo straipsniu daromi Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 pakeitimai, kurių reikia tam, kad valstybės narės ir Agentūra, taip pat valstybės narės tarpusavyje galėtų perduoti viena kitai su oro vežėjų pažymėjimais susijusias pareigas. Be to, siūloma nebereikalauti iš anksto tvirtinti orlaivio su įgula nuomos susitarimų, jei jie nesusiję su

trečiosios valstybės oro vežėju. Galiausiai pakeitimais išaiškinta, kad Sąjungos oro vežėjo naudojamas orlaivis gali būti užregistruotas trečiojoje valstybėje, jei jis išsinuomotas be įgulos.

124 straipsnis. Šiuo straipsniu daromi Sąjungos avarijų tyrimo taisyklių, nustatytų Reglamente (ES) Nr. 996/2010, pakeitimai, kad kompetentingoms įstaigoms nereikėtų pradėti visapusiško avarijos tyrimo, jei į avariją pateko du nedideli bepiločiai orlaiviai ir nėra visai sistemai reikšmingų pasekmių.

125 straipsnis. Šiuo straipsniu iš dalies keičiamos Sąjungos pranešimų apie įvykius taisyklės, nustatytos Reglamente (ES) Nr. 376/2014, kad pranešimų apie įvykius kanalai nebūtų blokuojami pranešimais apie aviacijos sistemos saugai nereikšmingus įvykius, susijusius su nedideliais bepiločiais orlaiviais.

126 straipsnis. Šiame straipsnyje numatytos pereinamojo laikotarpio priemonės, taikomos apibrėžtims, kurios iš šio siūlomo reglamento išbraukiamos arba juo keičiamos, tačiau vartojamos įgyvendinimo reglamentuose, priimtuose pagal Reglamentą (EB) Nr. 216/2008.

I priedas. Siūloma priedą taikyti lengviesiems elektriniams orlaiviams (jėgainės sistemos pakeitimas ir baterijų įmontavimas didina orlaivio, priskiriamo prie lygiaverčio orlaivių tipo, masę). Taip pat siūloma naujojo reglamento netaikyti mažiems vienviečiams oro balionams ir patikslinti sklandytuvų masės ribas. Bepiločiai orlaiviai perkelti į IX priedą.

II priedas. Palyginti su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, svarbiausias pakeitimas yra išaiškinimas, kad orlaivio projekte reikia atsižvelgti į kibernetinio saugumo aspektus (1.3.5). Be to, atsižvelgiama į praktinę to reglamento įgyvendinimo patirtį ir įvedama nauja samprata – kilnojamoji įranga (įskaitant esminius kilnojamosios įrangos reikalavimus).

III priedas. Pateikiamas naujas, 9 straipsnyje numatytas priedas, kuriame išdėstomi esminiai suderinamumo su aplinka reikalavimai.

IV priedas. Svarbiausias pakeitimas – papildomų esminių reikalavimų, keliamų keleivių salono įgulai, nustatymas. Be to, atsižvelgta į praktinę Reglamento (EB) Nr. 216/2008 įgyvendinimo patirtį.

V priedas. Į 6 skirsnį įrašyti suderinamumo su aplinka aspektai. Į Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 įrašyti keleivių salono įgulai keliami esminiai reikalavimai išbraukti, nes su jais susiję klausimai visapusiškai sprendžiami naujojo reglamento IV priede. 8 skirsnio, kuriame nustatyti papildomi esminiai reikalavimai, taikomi tam tikrų sudėtingesnių kategorijų naudojimui, formuluotės suderintos su naujojo reglamento 27 straipsnyje vartojamomis formuluotėmis. Į 8.4 skirsnį įrašyti kibernetinio saugumo aspektai. Galiausiai atsižvelgta į praktinę Reglamento (EB) Nr. 216/2008 įgyvendinimo patirtį.

VI priedas. Išaiškintos sąlygos, kuriomis skrydžių sportui arba laisvalaikio aviacijai populiarinti skirta organizacija gali būti akredituota kaip kompetentinga organizacija. Šios sąlygos susijusios su valdymu ir interesų konflikto prevencija.

VII priedas. Įrašyti antžeminių paslaugų esminiai reikalavimai (4 skirsnis). Be to, atsižvelgta į praktinę Reglamento (EB) Nr. 216/2008 įgyvendinimo patirtį.

VIII priedas. Oro navigacijos informacijos bei duomenų (2.1.3 punktas) ir sistemų bei komponentų vientisumo (3.3 punktas) esminiai reikalavimai papildyti kibernetinio saugumo

aspektais. Be to, pakeitimai grindžiami kompromisu, pasiektu Taryboje dėl iniciatyvos SES II+, kurią anksčiau pasiūlė Komisija.

IX priedas. Šiame priede (nuoroda į jį daroma 45, 46 ir 47 straipsniuose) nustatyta, kokie esminiai reikalavimai, keliami tinkamumui skraidyti, naudojimui ir susijusioms įmonėms, yra aktualūs bepiločiams orlaiviams. Šiais esminiais reikalavimais nustatyti pagrindai, kuriais remiantis rengiamos išsamios taisyklės, kurios bus derinamaisiais Bendrijos teisės aktais, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 765/2008.

X priedas. Atitikmenų lentelėje išvardytos Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostatų ir šio pasiūlyto naujo reglamento nuostatų sąsajos.

2015/0277 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS ir EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[9],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[10],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) aukštas ir vienodas civilinės aviacijos saugos ir aplinkos apsaugos lygis turėtų būti nuolat užtikrinamas priimtomis bendromis saugos taisyklėmis ir priemonėmis, kuriomis garantuojama, kad visos prekės, asmenys ir organizacijos, susiję su civilinės aviacijos veikla, Sąjungoje atitiktų tokias taisykles ir taisykles, priimtas siekiant apsaugoti aplinką;

(2) be to, trečiųjų šalių orlaiviams, įskrendantiems į teritoriją, kuriai taikomos atitinkamos Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartys) nuostatos, per ją skrendantiems ar iš jos išskrendantiems, turėtų būti taikoma atitinkama Sąjungos lygio priežiūra, neviršijant 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje pasirašytoje Tarptautinėje civilinės aviacijos konvencijoje (toliau – Čikagos konvencija), kurios šalimis yra visos valstybės narės, nustatytų ribų;

(3) bendrųjų taisyklių nederėtų taikyti visiems orlaiviams. Atsižvelgiant į tam tikrų orlaivių ribotą civilinės aviacijos saugos riziką, paprastos konstrukcijos orlaivių arba vietinio naudojimo orlaivių, taip pat tų namudės gamybos arba ypač retų orlaivių ar orlaivių, kurių yra labai mažai, teisės aktais nustatytą kontrolę turėtų ir toliau vykdyti valstybės narės, tačiau šiuo reglamentu kitos valstybės narės neturėtų būti įpareigotos pripažinti tokią nacionalinę tvarką;

---

9 OL C , , p. .

10 OL C , , p. .

(4) vis dėlto turėtų būti numatyta galimybė pagal šį reglamentą kai kurias nuostatas taikyti tam tikrų tipų orlaiviams, kuriems šio reglamento nuostatos netaikomos, ypač pramoninės gamybos orlaiviams, kuriems laisvas judėjimas Sąjungoje būtų naudingas. Todėl tokių orlaivių projektavime dalyvaujančioms organizacijoms turėtų būti leidžiama prašyti Komisijos priimti sprendimą, kad projektavimo, gamybos ir techninės priežiūros Sąjungos reikalavimai būtų taikomi naujų tipų orlaiviams, kuriuos tos organizacijos pateiks rinkai;

(5) bendrųjų taisyklių nereikėtų taikyti visiems aerodromams. Valstybės narės turėtų ir toliau vykdyti teisės aktais nustatytą neviešųjų aerodromų ir aerodromų, kurie daugiausia naudojami rekreaciniams skrydžiams arba komerciniam oro transportui (bet ne tokiems, kuriems taikomos skrydžių pagal prietaisus procedūros) ir kurių kilimo ir tūpimo takai su dirbtine danga trumpesni nei 800 metrų, kontrolę, tačiau šiuo reglamentu kitos valstybės narės neturėtų būti įpareigotos pripažinti tokią nacionalinę tvarką;

(6) išankstinį Komisijos leidimą gavusioms valstybėms narėms turėtų būti leidžiama šio reglamento nuostatų netaikyti mažo eismo intensyvumo aerodromams, tačiau tokie aerodromai vis tiek turi atitikti atitiktų būtiniausius bendrus saugos tikslus, nustatytus aktualiuose esminiuose reikalavimuose. Jei valstybė narė daro tokias išimtis, jos turėtų būti taikomos ir atitinkamame aerodrome naudojamai įrangai, taip pat antžeminių paslaugų teikėjams ir perono valdymo paslaugoms, teikiamoms aerodromuose, kuriems daroma išimtis. Išimtys, kurias valstybės narės aerodromams padarė iki šio reglamento įsigaliojimo, turėtų būti taikomos toliau, tačiau turėtų būti užtikrinta, kad informacija apie šias išimtis būtų skelbiama viešai;

(7) siekdamos geresnės saugos, sąveikos arba našumo, valstybės narės gali apsvarstyti, ar valstybiniams orlaiviams ir oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugoms, kurias teikia kariuomenė, labiau verta taikyti ne nacionalinės teisės aktus, o šio reglamento nuostatas. Joms turėtų būti leidžiama rinktis tokią galimybę. Komisijai turėtų būti suteikti būtini įgyvendinimo įgaliojimai priimti su tokiais prašymais susijusius sprendimus. Šia galimybe pasinaudojusios valstybės narės turėtų bendradarbiauti su Europos Sąjungos aviacijos saugos Agentūra (toliau – Agentūra), visų pirma, pateikti informaciją, būtiną siekiant įsitikinti, kad susiję orlaiviai ir veikla atitinka aktualias šio reglamento nuostatas;

(8) civilinės aviacijos reguliavimo priemonės, kurių imamasi pagal šį reglamentą, įskaitant deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, turėtų atitikti įvairių tipų naudojimo ir veiklos, dėl kurių tų priemonių imamasi, pobūdį ir riziką ir būti tam pobūdžiui ir rizikai proporcingos. Jų formuluotės turėtų būti kuo labiau orientuojamos į tikslus, kuriuos reikia pasiekti, ir turėtų būti paliekama galimybė rinktis priemones, kuriomis tų tikslų siekti. Tai turėtų padėti našiau pasiekti būtinus saugos lygius ir skatinti technikos ir veiklos inovacijas. Turėtų būti laikomasi pripažintų sektoriaus standartų ir darbo tvarkos, jei nustatyta, kad jais užtikrinama atitiktis šiuo reglamentu nustatytiems esminiams reikalavimams;

(9) patikimo saugos valdymo principų taikymas, prognozuojant naują saugos riziką ir kuo geriau naudojant ribotus techninius išteklius, yra esminė nuolatinio civilinės aviacijos saugos gerinimo Sąjungoje sąlyga. Todėl reikia nustatyti bendrus saugos gerinimo priemonių planavimo ir įgyvendinimo pagrindus. Tam turėtų būti parengtas Sąjungos lygio Europos aviacijos saugos planas ir Europos aviacijos saugos programa. Pagal Čikagos konvencijos 19 priedo reikalavimus kiekviena valstybė narė turėtų taip pat parengti nacionalinę aviacijos saugos programą. Prie programos turėtų būti

pridedamas planas, kuriame būtų aprašytos priemonės, kuriomis valstybė narė mažintų pastebėtą saugos riziką;

(10) pagal Čikagos konvencijos 19 priedo nuostatas valstybės narės turi nustatyti, koks aviacijos veiklos, už kurią jos yra atsakingos, saugos veiksmingumas yra priimtinas. Kad valstybėms narėms būtų lengviau šį reikalavimą įvykdyti koordinuotai, Europos aviacijos saugos plane turėtų būti nustatytas Sąjungai priimtinas įvairių kategorijų aviacijos veiklos saugos veiksmingumas. Priimtinas saugos veiksmingumas turėtų būti ne įpareigojamasis, o veikiau skirtas išreikšti Sąjungos ir valstybių narių siekius civilinės aviacijos saugos srityje;

(11) Čikagos konvencijoje numatyti būtiniausi civilinės aviacijos saugos ir su ja susijusios aplinkos apsaugos standartai. Sąjungos esminiais reikalavimais ir šiame reglamente nustatytomis kitomis jų įgyvendinimo taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad valstybės narės vienodai vykdytų Čikagos konvencijoje nustatytus įpareigojimus, įskaitant įpareigojimus trečiųjų valstybių atžvilgiu. Jei Sąjungos taisyklės skiriasi nuo Čikagos konvencija nustatytų būtiniausių standartų, valstybės narės apie tai turėtų pranešti Tarptautinei civilinės aviacijos organizacijai;

(12) pagal Čikagos konvencijos standartus ir rekomenduojamą tvarką turėtų būti nustatyti esminiai reikalavimai, taikomi aviacijos produktams, dalims, kilnojamajai įrangai, aerodromams ir oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikimui. Be to, turėtų būti nustatyti esminiai reikalavimai, taikomi asmenims ir organizacijoms, susijusiems su orlaivių naudojimu, aerodromų naudojimu ir oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikimu, taip pat esminiai reikalavimai, taikomi asmenims ir produktams, susijusiems su orlaivių įgulų ir skrydžių vadovų mokymu ir sveikatos tikrinimu;

(13) aviacijos produktų projektų suderinamumo su aplinka esminiai reikalavimai turėtų būti taikomi ir orlaivių triukšmui, ir jų išmetamų teršalų kiekiui, o pagal juos Sąjunga turėtų turėti galimybę nustatyti išsamius techninius standartus, būtinus aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugai nuo kenksmingo aviacijos veiklos poveikio. Tie reikalavimai turėtų būti grindžiami Čikagos konvencijoje nustatytais standartais ir rekomenduojama tvarka;

(14) Sąjunga turėtų taip pat nustatyti saugaus antžeminių paslaugų teikimo esminius reikalavimus;

(15) atsižvelgus į vis didesnį šiuolaikiškų informacijos ir ryšių technologijų naudojimą civilinėje aviacijoje, turėtų būti nustatyti esminiai reikalavimai, kuriais būtų užtikrinamas civilinės aviacijos sektoriuje naudojamos informacijos saugumas;

(16) aviacijos produktai, dalys ir kilnojamoji įranga, aerodromai ir jų įranga, orlaivių ir aerodromų naudotojai, oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemos ir teikėjai, taip pat pilotai, skrydžių vadovai ir su jų mokymu ir sveikatos tikrinimu susiję asmenys bei organizacijos ir šiam tikslui skirti produktai turėtų būti sertifikuojami arba licencijuojami, kai nustatoma, kad jie atitinka aktualius esminius reikalavimus arba, jei dera, kitus šiame reglamente arba juo remiantis nustatytus reikalavimus. Komisija turėtų būti įgaliota, atsižvelgdama į šio reglamento tikslus ir į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką, priimti būtinas išsamias pažymėjimų išdavimo ir, jei dera, deklaracijų teikimo tuo tikslu taisykles;

(17) turėtų būti sudaryta galimybė organizacijoms, dalyvaujančioms aviacijos produktų ir dalių projektavime ir gamyboje, deklaruoti produktų ir dalių projektų atitiktį aktualiems sektoriaus standartams, jei manoma, kad to užtenka priimtinam saugos lygiui užtikrinti. Tokia galimybė, nustačius saugai užtikrinti skirtus deramus

apribojimus ir sąlygas, turėtų būti sudaryta tik tiems produktams, kurie naudojami lengvuosiuose ir sportiniuose orlaiviuose;

(18) bepiločiai orlaiviai naudojami toje pačioje oro erdvėje kaip įprasti orlaiviai, todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas bet kokios naudojimo masės bepiločiams orlaiviams. Bepiločių orlaivių technologijas šiuo metu įmanoma naudoti įvairiai, todėl toks naudojimas turėtų būti reguliuojamas taisyklėmis, kurios būtų proporcingos konkretaus naudojimo arba naudojimo rūšies rizikai;

(19) bepiločių orlaivių taisyklės turėtų kuo labiau padėti užtikrinti Sąjungos įstatymais garantuojamų teisių apsaugą, ypač turėtų būti saugoma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnyje nustatyta teisė į privatų ir šeimos gyvenimą ir tos chartijos 8 straipsnyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsnyje nustatyta teisė į asmens duomenų apsaugą, reguliuojama 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo[11];

(20) šiame reglamente nustatytų sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo reikalavimų ir nuostatų dėl Agentūros nebūtina taikyti kai kurių tipų bepiločiams orlaiviams, kad būtų pasiektas deramas saugos lygis. Tokiais atvejais turėtų būti taikoma Sąjungos produktų suderinimo teisės aktuose numatyta rinkos priežiūros sistema;

(21) kad būtų pasiekti šio reglamento tikslai, Komisija, Agentūra ir valstybių narių kompetentingos institucijos, dalydamosi ištekliais ir dirbdamos drauge, turėtų veikti kaip bendra Europos aviacijos saugos sistema;

(22) Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiauti, kad galėtų geriau pastebėti nesaugias sąlygas ir imtis deramų taisomųjų priemonių. Valstybės narės turėtų visų pirma turėti galimybę pagal šį reglamentą perduoti viena kitai arba Agentūrai pareigas, susijusias su sertifikavimu, priežiūra ir vykdymo užtikrinimu, ypač jei to reikia dėl didesnės saugos arba našesnio išteklių naudojimo. Tam tikromis aplinkybėmis būtina padėti valstybėms narėms atlikti tokias užduotis, ypač bendradarbiaujamąją ir tarpvalstybinę priežiūrą, todėl reikia sukurti našią aviacijos inspektorių ir kitų specialistų, turinčių specialiųjų žinių, sutelkimo ir dalijimosi jais sistemą;

(23) turėtų būti sukurta nepaprastosios priežiūros sistema, kuri pradėtų veikti Komisijos iniciatyva, jei iš patikrintų įrodymų paaiškėtų, kad valstybė narė nuolat iš esmės negali veiksmingai užtikrinti, kad būtų vykdomos šiame reglamente nustatytos tam tikros arba visos jai pavestos sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotys. Jei tokia problema pavojinga saugai ir jos susijusi valstybė narė tinkamai neišsprendžia, Agentūra turėtų turėti galimybę laikinai vykdyti pareigas, susijusias su tokia užduotimi;

(24) kad būtų pasiekti pagrindiniai šio reglamento tikslai, taip pat tikslai, susiję su laisvu prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimu, pagal šį reglamentą ir deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, išduodami pažymėjimai ir

[11] 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31)

pateikiamos deklaracijos turėtų galioti visose valstybėse narėse be papildomų reikalavimų arba vertinimo;

(25) išduodant pažymėjimus pagal šį reglamentą, gali reikėti atsižvelgti į pažymėjimus arba kitus atitikties patvirtinimo dokumentus, išduotus pagal trečiųjų valstybių įstatymus. Taip turėtų būti daroma, jei tokia pareiga numatyta atitinkamuose Sąjungos su trečiosiomis valstybėmis sudarytuose tarptautiniuose susitarimuose arba deleguotuosiuose aktuose, kuriuos remdamasi šiuo reglamentu priėmė Komisija, ir pagal tuos susitarimus arba deleguotuosius aktus;

(26) atsižvelgus į šiame reglamente numatytų pažymėjimų ir kitų aktualių atitikties patvirtinimo dokumentų, išduotų pagal trečiųjų valstybių įstatymus, pripažinimo taisykles, visi valstybių narių su trečiosiomis valstybėmis sudaryti tarptautiniai susitarimai turėtų būti nutraukti arba patikslinti, jei tokie susitarimai nedera su tomis taisyklėmis;

(27) turėtų būti palikta laisvės šiame reglamente nustatytas arba pagal jį priimtas taisykles taikyti lanksčiai, kad valstybės narės galėtų imtis būtinų priemonių ir nedelsdamos reaguoti į civilinės aviacijos saugos problemas arba tam tikromis nenumatytomis aplinkybėmis ar dėl veiklos priežasčių skubiai daryti išimtis, tačiau turėtų būti reikalaujama laikytis deramų sąlygų, kuriomis būtų užtikrinamas visų pirma proporcingumas, objektyvi kontrolė ir skaidrumas. Siekdamos proporcingumo, Agentūra ir Komisija turėtų tik vertinti tokias priemones arba išimtis, kad atitinkamai duotų rekomendaciją arba priimtų sprendimą (nedarančius poveikio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnyje nustatytoms Komisijos galioms), jei priemonės arba išimtys galioja ilgiau nei vieną oro vežėjų tvarkaraščių laikotarpį, t. y. aštuonis mėnesius. Jei Agentūra yra kompetentinga institucija, pagal šį reglamentą atsakinga už tam tikrų pažymėjimų išdavimą, ji taip pat turėtų būti įgaliota daryti išimtis tokiose pačiose situacijose ir tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos valstybėms narėms. Todėl turėtų būti numatyta galimybė prireikus keisti aktualias taisykles, nustatytas remiantis šiuo reglamentu priimtuose deleguotuosiuose arba įgyvendinimo aktuose, visų pirma tam, kad būtų numatytos kitos reikalavimų atitikties priemonės, tačiau Sąjungoje vis tiek būtų užtikrinamas priimtinas civilinės aviacijos saugos lygis;

(28) kad užtikrintų tinkamą šio reglamento taikymą ir atsižvelgtų į poreikį pastebėti, įvertinti ir mažinti civilinės aviacijos saugos riziką, Komisija, Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos, taikydamos šį reglamentą, turėtų keistis visa turima informacija. Todėl Agentūrai turėtų būti leidžiama organizuoti struktūrinį bendradarbiavimą su sauga susijusios aktualios informacijos rinkimo, keitimosi ja ir jos nagrinėjimo klausimais. Jai turėtų būti leidžiama sudaryti tam būtinus administracinius susitarimus;

(29) kad valstybėms narėms, Komisijai ir Agentūrai būtų lengviau keistis sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo veiklai aktualia informacija, įskaitant duomenis, Agentūra, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Komisija, turėtų sukurti ir administruoti elektroninę tokios informacijos saugyklą;

(30) jei asmens duomenys tvarkomi įgyvendinant šio reglamento nuostatas, jų tvarkymui taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB. Pagal tą direktyvą valstybės narės gali daryti kai kurių toje direktyvoje numatytų teisių ir įpareigojimų, įskaitant medicininių ir sveikatos duomenų tvarkymą, išimtis ir juos suvaržyti. Pagal šio reglamento 63 straipsnį sukurtoje saugykloje asmens (ypač medicininius ir sveikatos) duomenis būtina tvarkyti todėl, kad valstybės narės galėtų veiksmingai

bendradarbiauti pilotų sveikatos būklės tinkamumo sertifikavimo ir priežiūros klausimais. Asmens duomenimis turėtų būti keičiamasi pagal griežtas sąlygas, o duomenų, kuriais keičiamasi, turi būti tik tiek, kiek reikia šio reglamento tikslams pasiekti. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, Direktyvoje 95/46/EB nustatyti principai prireikus turėtų būti papildyti arba išaiškinti šiame reglamente;

(31) kai vykdydama šio reglamento taikymo pareigas, tiksliau – valdydama pagal šio reglamento 63 straipsnį sukurtą saugyklą, Agentūra tvarko asmens duomenis, tokiam asmens duomenų tvarkymui taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001[12], ypač jo nuostatos, susijusios su tvarkomų duomenų konfidencialumu ir saugumu. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, Reglamente (EB) Nr. 45/2001 nustatyti principai prireikus turėtų būti papildyti arba išaiškinti šiame reglamente;

(32) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1592/2002[13], atsižvelgiant į Sąjungos institucinę struktūrą ir įgaliojimų pusiausvyrą, įsteigta Agentūra yra techniniais klausimais nepriklausoma ir teisiškai, administraciškai ir finansiškai savarankiška. Reglamentu (EB) Nr. 216/2008 Agentūros kompetencijos sritis išplėsta. Jos struktūra ir veikimas turėtų būti patikslinti, kad geriau atitiktų pagal šį reglamentą skiriamas naujas užduotis;

(33) pagal Sąjungos institucinę sistemą už Sąjungos teisės įgyvendinimą atsako visų pirma valstybės narės. Pagal šį reglamentą ir deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, būtinas sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis nacionaliniu lygiu turėtų iš esmės vykdyti viena arba kelios valstybių narių kompetentingos institucijos. Tačiau tam tikrais aiškiai apibrėžtais atvejais Agentūrai turėtų būti taip pat suteikti įgaliojimai vykdyti tokias užduotis, kokios nustatytos šiame reglamente. Tokiais atvejais Agentūrai turėtų būti leista imtis reikiamų priemonių, susijusių su orlaivių naudojimu, orlaivių įgulų kvalifikacija arba trečiųjų šalių orlaivių naudojimu, kai būtent ši priemonė geriausiai užtikrintų vienodumą ir sudarytų geresnes sąlygas vidaus rinkos veikimui;

(34) Agentūra turėtų teikti Komisijai specialiąsias technines žinias, būtinas reikiamiems teisės aktams parengti, ir prireikus padėti valstybėms narėms ir sektoriui juos įgyvendinti. Ji turėtų turėti galimybę skelbti sertifikavimo specifikacijas ir rekomendacinę medžiagą, taip pat konstatuoti techninius faktus ir, jei būtina, išduoti pažymėjimus arba registruoti deklaracijas;

(35) įgyvendinant Europos oro eismo valdymo sistemą bus daug naudojamasi pasaulinių palydovinės navigacijos sistemų, ypač Sąjungos programos „Galileo“, funkcijomis. Todėl Agentūra turėtų būti įgaliota parengti būtinas technines specifikacijas ir sertifikuoti organizacijas, visoje Europoje teikiančias oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugas, kad užtikrintų aukštą vienodą saugos, sąveikos ir veiklos našumo lygį;

---

[12] 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1)

[13] 2002 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1592/2002 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą (OL L 240, 2002 9 7, p. 1)

(36) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2111/2005[14] nuostatas Agentūra privalo perduoti visą informaciją, kuri galėtų būti naudinga atnaujinant oro vežėjų, kuriems dėl saugos priežasčių Sąjungoje taikomas veiklos draudimas, sąrašą. Be to, kad padėtų Komisijai įgyvendinti Reglamentą (EB) Nr. 2111/2005, Agentūra turėtų atlikti būtiną trečiųjų valstybių naudotojų ir institucijų, atsakingų už jų priežiūrą, vertinimą ir teikti deramas rekomendacijas Komisijai;

(37) kad būtų užtikrinta atitiktis šiam reglamentui, turėtų būti numatyta galimybė Agentūros išduotų pažymėjimų turėtojus ir Agentūrai deklaracijas pateikusias įmones bausti vienkartinėmis arba periodinėmis baudomis (arba ir vienkartinėmis, ir periodinėmis baudomis), jie tie turėtojai ir įmonės pažeidė taisykles, kurios jiems taikomos pagal šį reglamentą. Tokias vienkartines ir periodines baudas turėtų skirti Komisija, remdamasi Agentūros rekomendacija. Todėl, atsižvelgusi į kiekvieno atvejo aplinkybes, Komisija turėtų proporcingai ir deramai reaguoti į tokius pažeidimus ir apsvarstyti kitas galimas priemones, pavyzdžiui, atimti pažymėjimą;

(38) kad prisidėtų prie vienodo šio reglamento taikymo, Agentūra turėtų būti įgaliota stebėti ir, be kitų priemonių, tikrinti, kaip jį taiko valstybės narės;

(39) remdamasi savo specialiosiomis techninėmis žiniomis, Agentūra turėtų padėti Komisija apibrėžti mokslinių tyrimų politiką ir įgyvendinti Sąjungos mokslinių tyrimų programas. Jai turėtų būti leidžiama atlikti nedelsiant būtinus mokslinius tyrimus ir dalyvauti *ad hoc* mokslinių tyrimų projektuose pagal Sąjungos bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą arba kitas Sąjungos ir ne Sąjungos privačiojo arba viešojo sektoriaus finansuojamas programas;

(40) atsižvelgiant į civilinės aviacijos saugos ir saugumo tarpusavio priklausomybę, Agentūra turėtų užmegzti aviacijos saugumo, įskaitant kibernetinį saugumą, srities bendradarbiavimo ryšius. Savo specialiosiomis žiniomis ji turėtų padėti Komisijai ir valstybėms narėms įgyvendinti Sąjungos taisykles šioje srityje;

(41) gavusi prašymą, Agentūra turėtų padėti valstybėms narėms ir Komisijai spręsti tarptautinių santykių, susijusių su dalykais, kuriems taikomas šis reglamentas, klausimus, ypač susijusius su taisyklių derinimu ir pažymėjimų tarpusavio pripažinimu. Jai turėtų būti suteikta teisė, gavus išankstinį Komisijos leidimą, sudaryti darbinius susitarimus ir pagal juos užmegzti reikiamus ryšius su trečiųjų valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis spręsti klausimus, kuriems taikomas šis reglamentas. Kad galėtų propaguoti saugą visame pasaulyje, Agentūra turėtų turėti galimybę, atsižvelgdama į Sąjungoje taikomus aukštus standartus, dalyvauti jos kompetencijos srities *ad hoc* techninio bendradarbiavimo, mokslinių tyrimų ir paramos teikimo projektuose su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis. Agentūra turėtų padėti Komisijai įgyvendinti kitų techninių civilinės aviacijos sričių, pavyzdžiui, saugumo arba bendro Europos dangaus, reguliavimo Sąjungos teisės aktus, jei Agentūra turi aktualių specialiųjų žinių;

---

[14] 2005 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2111/2005 dėl oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo sudarymo ir oro transporto keleivių informavimo apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę (OL L 344, 2005 12 27, p. 15)

(42) siekdama populiarinti geriausius darbo metodus ir vienodą Sąjungos aviacijos saugos teisės aktų įgyvendinimą, Agentūra gali organizuoti mokymą;

(43) Agentūra turėtų būti valdoma ir turėtų veikti pagal 2012 m. liepos 19 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos bendro pareiškimo dėl decentralizuotų agentūrų principus;

(44) kad galėtų veiksmingai kontroliuoti Agentūros funkcijas, valstybės narės ir Komisija turėtų turėti savo atstovus valdyboje. Valdybai turėtų būti suteikti būtini įgaliojimai, visų pirma, paskirti vykdomąjį direktorių ir priimti konsoliduotą metinės veiklos ataskaitą, planavimo dokumentą, metinį biudžetą ir Agentūrai taikomas finansines taisykles;

(45) siekiant skaidrumo, Agentūros valdyboje suinteresuotosioms šalims turėtų būti suteiktos stebėtojų teisės;

(46) kad valdyba savo užduotis atliktų tinkamai, jai turėtų padėti vykdomoji valdyba, kuri visų pirma rengtų valdybos sprendimus ir Agentūros vykdomajam direktoriui patartų tų sprendimų įgyvendinimo klausimais;

(47) atsižvelgiant į visuomenės interesus, būtina, kad su sauga susijusią veiklą Agentūra grįstų tik nepriklausomomis specialiosiomis žiniomis, griežtai laikydamasi šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu. Tuo tikslu su sauga susijusius Agentūros sprendimus turėtų priimti jos vykdomasis direktorius, kuriam turėtų būti suteiktos lanksčios galimybės konsultuotis ir organizuoti Agentūros vidaus veiklą;

(48) būtina užtikrinti, kad šalys, kurioms Agentūros sprendimai turi poveikį, turėtų reikiamas teisių gynimo priemones, kurios būtų pritaikytos prie aviacijos srities ypatumų. Todėl turėtų būti sukurta derama apeliacijų sistema, kad dėl Agentūros sprendimų būtų galima teikti apeliacijas specializuotai apeliacinei tarybai, o pastarosios sprendimai galėtų būti apskundžiami Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (toliau – Teisingumo Teismas) pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo;

(49) visus sprendimus, kuriuos pagal šį reglamentą priims Komisija, gali peržiūrėti Teisingumo Teismas pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 261 straipsnį Teisingumo Teismas turėtų turėti neribotą jurisdikciją tų Komisijos sprendimų atžvilgiu, kuriais ji skiria vienkartines arba periodines baudas;

(50) kai Agentūra rengia bendro pobūdžio taisyklių projektą, kurį turės įgyvendinti nacionalinės institucijos, turėtų būti konsultuojamasi su valstybėmis narėmis. Be to, jei Agentūra rengia taisyklių, kurios galėtų turėti didelių socialinių pasekmių, projektą, turėtų būti deramai konsultuojamasi su suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant Sąjungos socialinius partnerius;

(51) kad galėtų veiksmingai atlikti pareigas pagal šį reglamentą, Agentūra turėtų prireikus bendradarbiauti su kitomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, organais ir agentūromis tose srityse, kuriose jų veikla daro įtaką techniniams civilinės aviacijos aspektams. Agentūra turėtų bendradarbiauti visų pirma su Europos cheminių medžiagų agentūra, kad keistųsi informacija apie cheminių medžiagų saugą ir jų poveikį aviacijos saugai, taip pat apie susijusius mokslinius ir techninius aspektus. Jei reikia konsultuotis kariniais klausimais, Agentūra turėtų pakviesti konsultacijose dalyvauti Europos gynybos agentūrą;

(52) atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 ir susijusius nacionalinius teisės aktus, būtina visuomenei pateikti deramą informaciją apie civilinės aviacijos saugos lygį ir su tuo susijusią aplinkos apsaugą;

(53) siekiant užtikrinti visišką Agentūros savarankiškumą ir nepriklausomumą, jai turėtų būti numatytas nepriklausomas biudžetas, daugiausia finansuojamas Sąjungos įnašais ir Europos aviacijos saugos sistemos naudotojų sumokėtais mokesčiais ir rinkliavomis. Agentūros nepriklausomumo ir nešališkumo neturėtų pažeisti valstybių narių, trečiųjų valstybių ar kitų subjektų arba asmenų finansiniai įnašai. Sąjungos biudžeto sudarymo tvarka turėtų būti taikoma tiek, kiek tai susiję su Sąjungos teikiamu įnašu ir visomis kitomis subsidijomis, mokamomis iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto, o sąskaitų auditą turėtų atlikti Audito Rūmai. Kad Agentūra galėtų dalyvauti visuose būsimuose aktualiuose projektuose, jai turėtų būti sudaryta galimybė gauti dotacijas. Prie Agentūros pajamų turėtų būti priskiriamos rinkliavos, sumokamos pagal Reglamentą (ES) Nr. XXXX/XXXX dėl bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo, kad būtų laikomasi principo „naudotojas moka“;

(54) siekiant užtikrinti, kad Agentūra galėtų veiksmingai ir laiku reaguoti į jos vykdomos veiklos, ypač sertifikavimo ir veiklos, susijusios su galimu valstybių narių pareigų perdavimu, paklausą ir laikytųsi patikimo finansų valdymo principo, etatų plane turėtų būti atsižvelgiama į išteklius, kurių reikia, kad Agentūros vykdomos sertifikavimo ir kitos veiklos, įskaitant veiklą, atsiradusią po pareigų perdavimo pagal 53, 54 ir 55 straipsnius, paklausa būtų tenkinama našiai ir laiku. Todėl turėtų būti parengtas rodiklių, kuriais būtų matuojamas Agentūros darbo krūvis ir našumas, palyginti su veikla finansuojama iš mokesčių ir rinkliavų, rinkinys. Atsižvelgusi į tuos rodiklius, Agentūra turėtų savo darbuotojų planavimą ir išteklių, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis, valdymą derinti taip, kad galėtų deramai reaguoti į tokią paklausą ir į bet kokį pajamų, gaunamų iš mokesčių ir rinkliavų, svyravimą;

(55) būtina nustatyti deramas priemones, kuriomis būtų apsaugota slapta su sauga susijusi informacija.

(56) Agentūros renkami mokesčiai ir rinkliavos turėtų būti nustatomi skaidriai, sąžiningai, be diskriminavimo ir vienodai. Jie neturėtų neigiamai paveikti susijusio Sąjungos sektoriaus konkurencingumo. Be to, jie turėtų būti nustatomi tinkamai atsižvelgiant į susijusių juridinių arba fizinių asmenų, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių, mokėjimo galimybes;

(57) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011[15];

(58) Komisija turėtų priimti nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus, jei tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su padarytomis šio reglamento nuostatų taikymo išimtimis, tokių aktų reikia dėl nepaprastosios priežiūros sistemos, taisomųjų priemonių ir apsaugos priemonių, taip pat dėl ypač svarbių skubos priežasčių;

(59) kad iš dalies keičiant arba papildant nuostatas dėl tinkamumo skraidyti, aplinkos apsaugos, orlaivių įgulų, orlaivių naudojimo, aerodromų, oro eismo valdymo / oro

[15] 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13)

navigacijos paslaugų, skrydžių vadovų, trečiųjų šalių naudotojų, bepiločių orlaivių, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo, lankstumo, vienkartinių bei periodinių baudų ir mokesčių bei rinkliavų, taip pat iš dalies keičiant arba papildant šio reglamento prieduose nustatytus reikalavimus, būtų atsižvelgiama į techninius, mokslinius, naudojimo arba saugos poreikius, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, tinkamai ir laiku perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

(60) kad civilinės aviacijos sauga būtų gerinama visoje Europoje, turėtų būti siekiama trečiųjų Europos valstybių dalyvavimo. Tos šalys, kurios yra sudariusios su Sąjunga tarptautinius susitarimus dėl Sąjungos *acquis* priėmimo ir taikymo srityse, kurias apima šis reglamentas, turėtų dalyvauti Agentūros veikloje pagal tuose susitarimuose nustatytas sąlygas;

(61) šiuo reglamentu nustatomos bendrosios taisyklės civilinės aviacijos srityje ir tvirtinamas Agentūros įsteigimas. Todėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008[16] turėtų būti panaikintas;

(62) pokyčiai dėl šio reglamento turi įtakos kitų Sąjungos teisės aktų įgyvendinimui. Todėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008[17], Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010[18] ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014[19] turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;

(63) Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 turėtų būti iš dalies pakeistas siekiant tinkamai atsižvelgti į šiuo reglamentu sudarytą galimybę Agentūrai tapti institucija, kompetentinga išduoti ir prižiūrėti oro vežėjo pažymėjimus. Be to, vis daugiau oro vežėjų turi bazes keliose valstybėse narėse, tuomet už veiklos licencijas ir oro vežėjo pažymėjimus gali būti atsakinga nebūtinai ta pati kompetentinga institucija, todėl reikia didinti tokių oro vežėjų priežiūros našumą. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas siekiant užtikrinti, kad atitinkamos už oro vežėjų pažymėjimų ir licencijų oro susisiekimui vykdyti priežiūrą atsakingos institucijos glaudžiai bendradarbiautų viena su kita;

---

[16] 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą (OL L 240, 2002 9 7, p. 1)

[17] 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3)

[18] 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 dėl civilinės aviacijos avarijų ir incidentų tyrimo ir prevencijos, kuriuo panaikinama Direktyva 94/56/EB (OL L 295, 2010 11 12, p. 35)

[19] 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18)

(64) šio reglamento tikslų, t. y. nustatyti ir išlaikyti vienodą aukštą civilinės aviacijos saugos lygį ir užtikrinti vienodą aukštą aplinkos apsaugos lygį, valstybės narės tinkamai pasiekti negali, nes aviacija yra iš esmės tarpvalstybinė ir sudėtinga, tačiau tuos tikslus galima geriau pasiekti Sąjungos lygiu, nes šis reglamentas taikomas visoje Europoje, todėl Sąjunga gali priimti priemones, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

PRINCIPAI

1 straipsnis

Dalykas ir tikslai

1. Pagrindinis šio reglamento tikslas – Europoje pasiekti ir išlaikyti aukštą vienodą civilinės aviacijos saugos lygį ir užtikrinti aukštą vienodą aplinkos apsaugos lygį.

2. Kiti šio reglamento tikslai:

(a) prisidėti prie platesnės Sąjungos aviacijos politikos ir viso civilinės aviacijos sektoriaus veikimo gerinimo;

(b) srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, sudaryti geresnes sąlygas laisvam prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimui, vidaus aviacijos rinkoje sudaryti vienodas sąlygas visiems subjektams ir gerinti Sąjungos aviacijos sektoriaus konkurencingumą;

(c) skatinti reguliavimo ir sertifikavimo procesų našumą ir veiksmingumą, taip pat optimalų išteklių naudojimą nacionaliniu ir Sąjungos mastu;

(d) srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, prisidėti prie vienodo aukšto civilinės aviacijos saugumo lygio nustatymo ir išlaikymo;

(e) padėti valstybėms narėms vykdyti įpareigojimus, nustatytus Čikagos konvencijoje, užtikrinus bendrą jos nuostatų aiškinimą ir vienodą įgyvendinimą;

(f) užmezgus deramus bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis ryšius, visame pasaulyje skleisti Sąjungos požiūrį į civilinės aviacijos standartus ir civilinės aviacijos taisykles;

(g) reguliavimo ir sertifikavimo procesuose, be kitų priemonių, skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas;

(h) srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, skatinti techninę ir funkcinę sąveiką.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytų tikslų siekiama, *inter alia*:

(a) rengiant, priimant ir vienodai taikant visus reikiamus aktus;

(b) užtikrinant, kad pagal šį reglamentą ir pagal jo deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus išduoti pažymėjimai ir deklaracijos galiotų visoje Sąjungoje be jokių papildomų reikalavimų;

(c) drauge su standartizavimo ir kitomis sektoriaus įstaigomis parengiant išsamius techninius standartus, kuriais remiantis būtų užtikrinama atitiktis šiam reglamentui ir deleguotiesiems ir įgyvendinimo aktams, priimtiems remiantis šiuo reglamentu;

(d) įsteigus nepriklausomą Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūrą (toliau – Agentūra);

(e) nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir Agentūrai atitinkamose jų atsakomybės srityse vienodai įgyvendinant visus reikiamus aktus;

(f) renkant ir analizuojant informaciją, kurios reikia įrodymais grindžiamiems sprendimams priimti, ir ja keičiantis;

(g) įgyvendinant geresnio informavimo ir populiarinimo, įskaitant mokymo, bendravimo priemonių ir aktualios saugos informacijos skleidimo, iniciatyvas.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas:

(a) fizinių arba juridinių asmenų vykdomam orlaivių projektavimui ir gamybai, kuriuos prižiūri Agentūra arba valstybė narė;

(b) orlaivių, taip pat susijusių produktų, dalių ir kilnojamosios įrangos projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir naudojimui, jei orlaivis:

i) užregistruotas valstybėje narėje, nebent reglamento taikymas būtų neįmanomas dėl pareigų, kurias valstybė narė perdavė trečiajai valstybei, pobūdžio, o orlaivį naudotų trečiosios valstybės naudotojas,

ii) užregistruotas trečiojoje valstybėje ir jį naudoja naudotojas įsisteigęs, turintis gyvenamąją vietą arba pagrindinę verslo vietą teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys;

(c) orlaivių skrydžiams, kuriuos į bendro Europos dangaus oro erdvę, toje erdvėje arba iš jos vykdo trečiosios valstybės naudotojas;

(d) aerodromų įrangos, kuri naudojama arba kurią planuojama naudoti e punkte nurodytuose aerodromuose, projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir naudojimui, taip pat antžeminių paslaugų teikimui ir perono valdymo paslaugoms tuose aerodromuose;

(e) teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, esančių aerodromų projektavimui, techninei priežiūrai ir naudojimui, jei:

i) jie yra viešieji,

ii) naudojami komerciniam oro transportui,

iii) naudojami skrydžiams, kai artėjama tūpti arba išvykstama pagal prietaisus, ir

iv) jų kilimo ir tūpimo takas su dirbtine danga ne trumpesnis kaip 800 m arba jie naudojami vien sraigtasparniams;

(f) aerodromų, nurodytų e punkte, apylinkių apsaugai, nedarant poveikio Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl aplinkos ir žemės naudojimo planavimo taikymui;

(g) oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų bendro Europos dangaus oro erdvėje teikimui, taip pat sistemų ir komponentų, naudojamų oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugoms teikti, projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir veikimui;

(h) bepiločių orlaivių, jų variklių, oro sraigtų, dalių ir kilnojamosios įrangos, taip pat bepiločių orlaivių nuotolinio valdymo įrangos projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir naudojimui, jei bendro Europos dangaus oro erdvėje tokius orlaivius naudoja naudotojas, įsisteigęs arba turintis gyvenamąją vietą teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys.

2. Šis reglamentas taip pat taikomas darbuotojams ir organizacijoms, dalyvaujantiems 1 dalyje nurodytoje veikloje.

3. Šis reglamentas netaikomas:

(a) valstybiniams orlaiviams ir jų produktams, dalims ir kilnojamajai įrangai, taip pat darbuotojams ir organizacijoms, susijusiems su veikla ir paslaugomis, kurioms reikia valstybinių orlaivių;

(b) aerodromams arba jų dalims, taip pat įrangai, darbuotojams ir organizacijoms, kuriuos valdo ir kuriais naudojasi kariuomenė;

(c) oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugoms, įskaitant sistemas ir komponentus, darbuotojus ir organizacijas, kuriuos suteikia arba kuriais leidžia naudotis kariuomenė;

(d) I priede išvardytų orlaivių projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir naudojimui, jei tų orlaivių naudojimas susijęs su maža aviacijos saugos rizika, taip pat tokioje veikloje dalyvaujantiems darbuotojams ir organizacijoms.

A punkto atžvilgiu valstybės narės užtikrina, kad vykdant veiklą ir teikiant paslaugas, kurioms reikia tame punkte nurodytų valstybinių orlaivių, būtų tinkamai laikomasi šio reglamento tikslų. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad valstybiniai orlaiviai prireikus būtų atskirti nuo kitų orlaivių.

D punkto atžvilgiu Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų tikslinami toliau išvardyti I priede nustatyti kriterijai, jei to reikia dėl techninių arba naudojimo pokyčių, ypač pradėjus taikyti naujus gamybos metodus arba naujas technologijas, ir jei toks tikslinimas yra pagrįstas atsižvelgiant į susijusių orlaivių naudojimo mažą aviacijos saugos riziką:

i) to priedo a punkto i papunktyje nurodytos datos;

ii) to priedo e, f, g, h, i ir j punktuose nurodyta masė, greitis ir karšto oro tūrio ribos.

4. Už orlaivio tipo projektą atsakinga organizacija gali paprašyti, kad Komisija priimtų sprendimą, pagal kurį III skyriaus I skirsnio nuostatos būtų taikomos to tipo orlaivio projektui, gamybai ir techninei priežiūrai, taip pat toje veikloje dalyvaujantiems darbuotojams ir organizacijoms, jei:

(a) susijęs orlaivio tipas priskiriamas prie I priedo e, f, g, h, i arba j punktų taikymo srities;

(b) numatyta serijinė to tipo orlaivių gamyba ir

(c) to tipo orlaivio projektas nepatvirtintas pagal valstybės narės nacionalinius įstatymus.

Gavusi tokį prašymą ir pasikonsultavusi su Agentūra ir valstybe nare, kurioje yra susijusios organizacijos pagrindinė verslo vieta, Komisija sprendžia, ar įvykdyti pirmos pastraipos kriterijai. Sprendimas priimamas įgyvendinimo aktu, kuris priimamas laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros, ir paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Šį sprendimą Agentūra taip pat laiko 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje.

Nuo įgyvendinimo sprendime nurodytos datos susijusio tipo orlaivio projektas, gamyba ir techninė priežiūra, taip pat toje veikloje dalyvaujantys darbuotojai ir organizacijos reguliuojami vien tik pagal III skyriaus I skirsnio nuostatas, taip pat jomis remiantis priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų nuostatas. Tokiu atveju susijusio tipo orlaiviams taip pat taikomos IV skyriaus ir V skyriaus nuostatos dėl III skyriaus I skirsnio nuostatų taikymo.

5. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. XXX/XXXX dėl bendro Europos dangaus teisės aktų įgyvendinimo (nauja redakcija) 8 straipsnio taikymui, valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 3 dalies b punkte nurodyti karinės infrastruktūros objektai, kurie prieinami bendrajam oro eismui, ir šio straipsnio 3 dalies c punkte nurodytos oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugos, kurias bendrajam oro eismui teikia arba kuriomis leidžia naudotis kariuomenė, padėtų užtikrinti tokį saugos lygį, kuris būtų lygiavertis saugos lygiui, pasiekiamam pritaikius šio reglamento VII ir VIII prieduose nustatytus esminius reikalavimus.

6. Valstybės narės gali nuspręsti tam tikrai arba visai šio straipsnio 3 dalies a ir c punktuose nurodytai veiklai ir toje veikloje dalyvaujantiems darbuotojams ir organizacijoms taikyti III skyriaus bet kurio – I, II, III, V, VI arba VII – skirsnių nuostatas.

Tokiu atveju susijusi valstybė narė apie savo ketinimą praneša Komisijai ir Agentūrai. Tokiame pranešime pateikiama visa aktuali informacija, ypač:

(a) skirsnis arba skirsniai, kuriuos ji ketina taikyti;

(b) susijusi veikla, darbuotojai ir organizacijos;

(c) sprendimo, kurį rengiamasi priimti, priežastys ir

(d) sprendimo, kurį rengiamasi priimti, taikymo diena.

Pasikonsultavusi su Agentūra, Komisija, atsižvelgdama į nagrinėjamos veiklos, darbuotojų ir organizacijų ypatybes, taip pat į skirsnio arba skirsnių, apie kuriuos jai pranešta, nuostatų tikslą ir turinį, sprendžia, ar nagrinėjamos nuostatos gali būti veiksmingai pritaikytos ir, jei dera, kokiomis sąlygomis. Komisijos sprendimas priimamas įgyvendinimo aktu, kuris priimamas laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros, ir paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Šį sprendimą Agentūra laiko 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje.

Skirsnio arba skirsnių, apie kuriuos pranešta Komisijai, nuostatas susijusi valstybė narė taiko tik jei Komisijos priimtas sprendimas yra teigiamas ir, jei dera, užtikrinusi, kad būtų laikomasi prie to sprendimo pridėtų sąlygų. Tokiu atveju susijusi veikla, darbuotojai ir organizacijos nuo valstybės narės sprendime nustatytos datos reguliuojami vien tik tomis nuostatomis, taip pat deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis jomis, nuostatomis. Tuomet susijusiai veiklai, darbuotojams ir organizacijoms taip pat taikomos IV ir V skyrių nuostatos dėl skirsnio arba skirsnių, apie kuriuos pranešta, taikymo.

Komisija, Agentūra ir susijusios valstybės narės kompetentingos institucijos bendradarbiauja šios dalies taikymo tikslais.

Valstybės narės gali nuspręsti atšaukti pagal šią dalį priimtus savo sprendimus. Tokiu atveju susijusi valstybė narė apie tai praneša Komisijai ir Agentūrai. Pranešimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, o Agentūra jį laiko 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje. Susijusi valstybė narė nustato deramą pereinamąjį laikotarpį.

7. Valstybės narės gali daryti šio reglamento nuostatų išimtis aerodromo projektui, techninei priežiūrai ir naudojimui, taip pat tame aerodrome naudojamai įrangai, jei aerodrome per metus aptarnaujama ne daugiau kaip 10 000 keleivių, o krovinius vežantys orlaiviai per metus kyla ir tupia ne daugiau kaip 850 kartų ir jei tokia išimtis netrukdo 29 straipsnyje nurodytų esminių reikalavimų atitikčiai.

Todėl susijusi valstybė narė argumentuotu pareiškimu praneša Komisijai ir Agentūrai apie savo ketinimą priimti tokį sprendimą. Pareiškime pateikiama visa aktuali informacija, susijusi su sprendimu, kurį ketinama priimti.

Pasikonsultavusi su Agentūra, Komisija sprendžia, ar įvykdytos pirmos pastraipos sąlygos. Komisijos sprendimas priimamas įgyvendinimo aktu, kuris priimamas laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros, ir paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Šį sprendimą Agentūra laiko 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje.

Susijusi valstybė narė sprendimą, kurį ketino priimti, priima tik jei Komisijos sprendimas teigiamas. Tokiu atveju aerodromo projektas, techninė priežiūra ir naudojimas, taip pat aerodromo įranga nuo valstybės narės sprendime nustatytos datos šio reglamento nuostatomis, taip pat deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatomis nereguliuojami.

Valstybės narės kasmet nagrinėja aerodromų, kurioms padarė išimtį pagal šią dalį, eismo rodiklius. Jei, nagrinėjimo duomenimis, viename iš tų aerodromų trejus metus iš eilės aptarnaujama daugiau kaip 10 000 keleivių per metus, o krovinius vežantys orlaiviai per metus kyla ir tupia daugiau kaip 850 kartų, susijusi valstybė narė atšaukia aerodromui padarytą išimtį. Apie tai ji informuoja Komisiją ir Agentūrą. Išimties panaikinimo sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, o Agentūra jį laiko 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje.

Šios dalies nuostatos neturi poveikio išimtims, kurias valstybės narės padarė pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 4 straipsnio 3b dalį. Sprendimai, kuriuose numatytos tokios išimtys, skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, o Agentūra juos laiko 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

(1) priežiūra – kompetentingos institucijos arba jos vardu atliekamas nuolatinis tikrinimas, ar laikomasi reikalavimų, kuriais remiantis išduotas pažymėjimas arba dėl kurių pateikta deklaracija;

(2) Čikagos konvencija – tarptautinės civilinės aviacijos konvencija ir jos priedai, pasirašyti Čikagoje 1944 m. gruodžio 7 d.;

(3) produktas – orlaivis, variklis ar oro sraigtas;

(4) dalis – bet kuri orlaivio dalis, bet ne variklis ar oro sraigtas;

(5) oro eismo valdymo / oro navigacijos komponentas – Reglamento (ES) Nr. XXX/XXXX[20] 2 straipsnio 19 dalyje apibrėžtas komponentas;

(6) sertifikavimas – išduotu reikalavimų laikymosi pažymėjimu patvirtintas, deramu vertinimu pagrįstas bet kokios formos pripažinimas pagal šį reglamentą, kad organizacija arba asmuo, produktas, dalis, kilnojamoji įranga, aerodromas, aerodromo įranga, oro eismo valdymo / oro navigacijos sistema, oro eismo valdymo / oro navigacijos komponentas, imituojamo skrydžio treniruoklis atitinka taikomus šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, reikalavimus;

(7) deklaracija – rašytinis pareiškimas, kurį prisiimdamas visą atsakomybę pagal šį reglamentą padarė juridinis arba fizinis asmuo, kuriam taikomas šis reglamentas, siekdamas patvirtinti, kad laikosi taikomų šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, reikalavimų, susijusių su organizacija arba asmeniu, produktu, dalimi, kilnojamąja įranga, aerodromo įranga, oro eismo valdymo / oro navigacijos sistema arba oro eismo valdymo / oro navigacijos komponentu;

(8) kompetentinga organizacija – akredituotas juridinis arba fizinis asmuo, kuriam pagal šį reglamentą gali būti paskirta atlikti tam tikras sertifikavimo arba priežiūros užduotis, už kurias atsakinga ir kurių atlikimą kontroliuoja Agentūra arba nacionalinės kompetentingos institucijos;

(9) pažymėjimas – bet koks pažymėjimas, patvirtinimas, licencija, įgaliojimas, liudijimas arba kitoks dokumentas, išduotas atlikus sertifikavimą, kuriuo patvirtinama atitiktis taikomiems reikalavimams;

(10) naudotojas – juridinis arba fizinis asmuo, naudojantis arba ketinantis naudoti vieną arba daugiau orlaivių ar vieną arba daugiau aerodromų;

(11) imituojamo skrydžio treniruoklis – bet kokio tipo prietaisas, kuriuo žemėje imituojamos skrydžio sąlygos, įskaitant skrydžio treniruoklius, skrydžio mokymo prietaisus, skrydžio ir navigacijos procedūrų treniruoklius ir pradinio skrydžio mokymo pagal prietaisus priemones;

(12) aerodromas – nustatyta žemės ar vandens, nejudančio, nejudančio jūrinio ar plūduriuojančio statinio, įskaitant visus pastatus, įrenginius ir įrangą, zona, kuri visa arba jos dalis naudojama orlaiviams atvykti, išvykti ir judėti paviršiumi;

(13) aerodromo įranga – visa įranga, aparatai, priklausiniai, programinė įranga ar priedai, kurie eksploatuojami arba bus eksploatuojami siekiant aerodrome sudaryti lengvesnes orlaivio naudojimo sąlygas;

(14) peronas – nustatyta aerodromo zona, skirta orlaiviui statyti, kad būtų galima įlaipinti arba išlaipinti keleivius, paštui arba kroviniams krauti, degalams pilti, orlaiviams stovėti arba jų techninei priežiūrai atlikti;

---

[20] [.....] Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) Nr. XXX/XXXX dėl bendro Europos dangaus teisės aktų įgyvendinimo..... (OL ....., p. ...).

(15) perono valdymo paslauga – orlaivio ir transporto priemonių naudojimo ir judėjimo perone reguliavimo paslauga;

(16) oro eismo valdymo / oro navigacijos paslauga – oro eismo valdymo funkcijos ir paslaugos, apibrėžtos Reglamento (ES) Nr. XXX/XXXX 2 straipsnio 10 dalyje, oro navigacijos paslaugos, apibrėžtos to reglamento 2 straipsnio 4 punkte, įskaitant to reglamento 17 straipsnyje nurodytas tinklo valdymo funkcijas ir paslaugas, ir paslaugos, apimančios duomenų rengimą, tvarkymą, formatavimą ir pateikimą bendrojo oro eismo naudotojams saugai itin svarbioms oro navigacijos reikmėms;

(17) oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistema – Reglamento (ES) Nr. XXX/XXXX 2 straipsnio 33 dalyje apibrėžtas sistemų derinys;

(18) pagrindinis oro eismo valdymo planas – Reglamento (ES) Nr. XXX/XXXX 2 straipsnio 14 dalyje nurodytas dokumentas;

(19) skrydžių informacijos paslauga – konsultavimo ir informavimo paslauga, teikiama siekiant užtikrinti skrydžių saugą ir našumą;

(20) bendrasis oro eismas – civilinių orlaivių ir valstybinių orlaivių judėjimas, vykstantis laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) procedūrų;

(21) tarptautiniai standartai ir rekomenduojama tvarka – tarptautiniai standartai ir rekomenduojama tvarka, kuriuos pagal Čikagos konvencijos 37 straipsnį priėmė Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija;

(22) antžeminės paslaugos – visos aerodromuose teikiamos paslaugos, prie kurių priskiriama su sauga susijusių šių sričių veikla: antžeminis administravimas ir priežiūra, keleivių aptarnavimas, bagažo tvarkymas, krovinių ir pašto tvarkymas, paslaugų teikimas perone, orlaivių priežiūra, degalų ir tepalų tvarkymas, techninė orlaivių priežiūra, skrydžių vykdymas ir įgulų administravimas, antžeminis transportas ir maitinimas;

(23) komercinis oro transportas – bet koks orlaivio naudojimas keleiviams, kroviniams ar paštui vežti už užmokestį arba kitokį vertingą atlygį iš vieno aerodromą į kitą;

(24) saugos veiksmingumas – valstybės narės, Sąjungos arba organizacijos pasieka saugos srityje, apibrėžiama jų saugos veiksmingumo tikslais ir saugos veiksmingumo rodikliais;

(25) saugos veiksmingumo rodiklis – saugos veiksmingumo stebėjimo ir vertinimo parametras;

(26) saugos veiksmingumo tikslas – saugos veiksmingumo rodiklių laikymosi tikslas, kurį planuojama arba ketinama pasiekti per tam tikrą laikotarpį;

(27) orlaivis – bet kokia mašina, kuri atmosferoje gali laikytis dėl sąveikos su oru, bet ne dėl oro atoveikio nuo žemės paviršiaus;

(28) kilnojamoji įranga – į orlaivį įnešama, tačiau jame neįdiegiama įranga, galinti turėti įtakos saugai;

(29) bepilotis orlaivis – orlaivis, naudojamas arba suprojektuotas naudoti be piloto jame;

(30) bepiločių orlaivių nuotolinio valdymo įranga – įranga, aparatas, priklausiniai, programinė įranga arba reikmenys, būtini saugiam bepiločio orlaivio naudojimui;

(31) valstybės narės registracijos orlaivis arba trečiosios valstybės registracijos orlaivis – orlaivis, užregistruotas laikantis tarptautinių standartų ir rekomenduojamos tvarkos,

susijusios su Čikagos konvencijos 7 straipsniu „Orlaivio valstybė ir registracijos ženklai“;

(32) valstybinis orlaivis – orlaivis, kurį dėl visuomenės interesų valdžios įgaliojimus turinčios įstaigos naudoja karinei, muitinės, policijos, paieškos ir gelbėjimo, gaisrų gesinimo, pakrančių apsaugos ar panašiai veiklai ar darbui, už kuriuos atsakinga ir kuriuos kontroliuoja valstybė narė;

(33) bendro Europos dangaus oro erdvė – teritorijos, kuriai taikomos Sutartys, oro erdvė, taip pat visa kita oro erdvė, kuriai pagal šio reglamento 1 straipsnio 4 dalį valstybės narės taiko Reglamentą (ES) Nr. XXX/XXXX;

(34) nacionalinė kompetentinga institucija – valstybės narės paskirta viena arba kelios organizacijos, turinčios būtinus įgaliojimus ir paskirtas pareigas, kad pagal šį reglamentą ir pagal deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, atliktų užduotis, susijusias su sertifikavimu, priežiūra ir vykdymo užtikrinimu.

4 straipsnis

Pagal šį reglamentą taikomų priemonių principai

1. Jei valstybės narės, Komisija ir Agentūra imasi priemonių pagal šį reglamentą, jos:

(a) atsižvelgia į naujausius ir geriausius aviacijos srities darbo metodus ir pasaulinę aviacijos patirtį, taip pat į atitinkamų sričių mokslo ir technikos pažangą;

(b) remiasi geriausiais turimais įrodymais ir analize;

(c) sudaro sąlygas nedelsiant reaguoti į nustatytas avarijų, pavojingų incidentų ir tarptautinių saugumo pažeidimų priežastis;

(d) atsižvelgia į įvairių aviacijos saugos sričių, taip pat į aviacijos saugos ir kitų techninių aviacijos reguliavimo sričių, tarpusavio priklausomybę;

(e) jei įmanoma, reikalavimus nustato kuo labiau orientuotus į tikslus, kuriuos reikia pasiekti, ir palieka galimybę rinktis priemones, kuriomis pasiekti atitiktį tiems tikslams;

(f) skatina Sąjungos ir valstybių narių institucijas bendradarbiauti ir našiai naudoti išteklius;

(g) jei įmanoma, imasi neprivalomųjų priemonių, įskaitant saugos propagavimo veiksmus;

(h) atsižvelgia į tarptautinius civilinės aviacijos srities Sąjungos ir valstybių narių įpareigojimus.

2. Priemonės, kurių imamasi pagal šį reglamentą, atitinka kiekvienos veiklos, dėl kurios tų priemonių reikia, pobūdį bei riziką ir yra jiems proporcingos. Jei valstybės narės, Komisija ir Agentūra rengia ir priima tokias priemones, jos atsižvelgia, kaip dera pagal susijusią veiklą, į:

(a) tai, ar orlaiviais vežami kiti asmenys nei skrydžio įgula, ypač į tai, ar naudojimas atviras visai visuomenei;

(b) tai, kokį pavojų veikla kelia trečiosioms šalims arba turtui žemėje;

(c) naudojamo orlaivio sudėtingumą ir naudojimo charakteristikas,

(d) skrydžio tikslą ir į naudojamos oro erdvės tipą;

(e) į naudojimo arba veiklos tipą, mastą ir sudėtingumą, įskaitant, jei dera, eismo, kurį tvarko atsakinga organizacija arba asmuo, apimtį ir tipą;

(f) į asmenų, kuriems daro įtaką naudojimo rizika, galimybes įvertinti ir suvaldyti tą riziką;

(g) į ankstesnio sertifikavimo ir priežiūros veiklos rezultatus.

II SKYRIUS

AVIACIJOS SAUGOS VALDYMAS

5 straipsnis

Europos aviacijos saugos programa

1. Pasikonsultavusi su Agentūra, Komisija priima, paskelbia ir, jei reikia, atnaujina dokumentą, kuriame būtų aprašytas Europos aviacijos saugos sistemos veikimas ir išvardytos taisyklės, veikla ir procesai, kuriais pagal šį reglamentą Sąjungoje valdoma civilinės aviacijos sauga (toliau – Europos aviacijos saugos programa).

2. Europos aviacijos saugos programoje aprašoma bent:

   (a) Europos aviacijos saugos politika, tikslai ir ištekliai;

   (b) Europos aviacijos saugos rizikos valdymas;

   (c) Europos aviacijos saugos užtikrinimas;

   (d) Europos aviacijos saugos propagavimas.

   Europos aviacijos saugos programoje taip pat aprašomi 6 straipsnyje nurodyto Europos aviacijos saugos plano parengimo, priėmimo ir įgyvendinimo procesai, kuriuose aktyviai dalyvauja valstybės narės ir atitinkami suinteresuotieji subjektai.

6 straipsnis

Europos aviacijos saugos planas

1. Agentūra parengia, priima, paskelbia, o paskui bent kartą per metus atnaujina Europos aviacijos saugos planą. Atsižvelgiant į aktualios saugos informacijos vertinimą, Europos aviacijos saugos plane apibrėžiama svarbiausia saugos rizika, kuri daro įtaką Europos aviacijos saugos sistemai, ir nustatomos būtinos rizikos mažinimo priemonės.

2. 1 dalyje nurodytą riziką Agentūra aprašo specialiame saugos rizikos dokumentų rinkinyje ir stebi, kaip atitinkamos šalys įgyvendina susijusias rizikos mažinimo priemones, įskaitant, jei dera, nustačiusi saugos veiksmingumo rodiklius.

3. Atsižvelgiant į 1 straipsnyje nustatytus tikslus, Europos aviacijos saugos plane apibrėžiamas Sąjungoje priimtinas saugos veiksmingumas, kurį valstybės narės, Komisija ir Agentūra bendromis jėgomis stengiasi pasiekti.

7 straipsnis

Nacionalinė aviacijos saugos programa

1. Kiekviena valstybė narė parengia nacionalinę aviacijos saugos programą (toliau – nacionalinė aviacijos saugos programa), pagal kurią būtų valdoma aviacijos veiklos, už kurią ji yra atsakinga, civilinės aviacijos sauga. Programa yra proporcinga tos veiklos mastui ir sudėtingumui ir atitinka Europos aviacijos saugos programą.

2. Nacionalinėje aviacijos saugos programoje yra bent šios dalys:

   (a) aviacijos saugos politika, tikslai ir ištekliai;

   (b) aviacijos saugos rizikos valdymas;

   (c) aviacijos saugos užtikrinimas;

   (d) aviacijos saugos propagavimas.

3. Atsižvelgiant į 1 straipsnyje nustatytus tikslus ir 6 straipsnio 3 dalyje nurodytą priimtiną saugos veiksmingumą, nacionalinėje aviacijos saugos programoje apibrėžiamas priimtinas saugos veiksmingumo lygis, kuris valstybėje narėje turi būti pasiektas tos aviacijos veiklos, už kurią atsakinga susijusi valstybė narė, atžvilgiu.

8 straipsnis

Nacionalinis aviacijos saugos planas

1. Prie nacionalinės aviacijos saugos programos pridedamas nacionalinis aviacijos saugos planas. Atsižvelgdama į aktualios saugos informacijos vertinimą, kiekviena valstybė narė tame plane nustato svarbiausią saugos riziką, kuri daro įtaką jos nacionalinei civilinės aviacijos saugos sistemai, ir būtinas rizikos mažinimo priemones.

2. Nacionaliniame aviacijos saugos plane nurodoma rizika ir priemonės, nustatytos Europos aviacijos saugos plane ir aktualios susijusiai valstybei narei. Valstybė narė informuoja Agentūrą, kuri rizika ir priemonės, nustatytos Europos aviacijos saugos plane, jos nuomone, neaktualios jos nacionalinei aviacijos saugos sistemai ir kodėl.

III SKYRIUS

ESMINIAI REIKALAVIMAI

I SKIRSNIS

Tinkamumas skraidyti ir aplinkos apsauga

9 straipsnis

Esminiai reikalavimai

2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodyti orlaiviai ir jų varikliai, oro sraigtai, dalys ir kilnojamoji įranga turi atitikti II priede nustatytus esminius tinkamumo skraidyti reikalavimus ir III priede nustatytus esminius suderinamumo su aplinka reikalavimus, taikomus triukšmui ir išmetamųjų teršalų kiekiui.

10 straipsnis

Atitiktis reikalavimams

1. 2 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje išvardytų orlaivių ir jų variklių, oro sraigtų, dalių ir kilnojamosios įrangos atitiktis 9 straipsniui užtikrinama pagal 11–16 straipsnius.

2. 2 straipsnio 1 dalies a punkte išvardytų orlaivių ir jų variklių, oro sraigtų ir dalių atitiktis 9 straipsniui užtikrinama pagal 11, 12 straipsnius ir 15 straipsnio 1 dalį.

11 straipsnis

Produktų projektai

Produkto projektas sertifikuojamas ir jam išduodamas tipo pažymėjimas. Tipo pažymėjimo pakeitimai taip pat sertifikuojami ir išduodamas pakeitimų pažymėjimas, įkaitant papildomus tipo pažymėjimus. Remonto projektas sertifikuojamas ir jam išduodamas patvirtinimas.

Tipo pažymėjimai, pakeitimų pažymėjimai ir remonto projektų patvirtinimai išduodami gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad produkto projektas atitinka tipo sertifikavimo pagrindus, nustatytus pagal deleguotąjį aktą, nurodytą 18 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje, ir kad produkto projekte nėra požymių arba savybių, dėl kurių jis būtų nesuderinamas su aplinka arba nesaugus naudoti.

Tipo pažymėjimus, pakeitimų pažymėjimus ir remonto projektų patvirtinimus gali be prašymo išduoti pagal 15 straipsnį patvirtinta organizacija, kuriai teisė išduoti tokius pažymėjimus arba patvirtinimus suteikta pagal deleguotąjį aktą, nurodytą 18 straipsnio 1 dalies k punkte, jei ta organizacija nusprendė, kad produkto projektas atitinka antroje pastraipoje nustatytas sąlygas.

Jei variklių ir oro sraigtų projektai patvirtinti kaip orlaivio projekto dalis, atskiro tipo pažymėjimo pagal šį straipsnį jiems nereikia.

12 straipsnis

Dalių projektai

Jei pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose nenustatyta kitaip, dalių projektas sertifikuojamas ir jam išduodamas pažymėjimas.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad dalies projektas atitinka sertifikavimo pagrindus, nustatytus pagal 18 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktį.

Pažymėjimą gali be prašymo išduoti pagal 15 straipsnį patvirtinta organizacija, kuriai teisė išduoti tokius pažymėjimus suteikta pagal deleguotąjį aktą, nurodytą 18 straipsnio 1 dalies k punkte, jei ta organizacija nusprendė, kad dalies projektas atitinka pagal 18 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktį nustatytus sertifikavimo pagrindus.

Jei dalių projektai patvirtinti kaip produkto projekto dalis, atskiro pažymėjimo pagal 11 straipsnį jiems nereikia.

13 straipsnis

Kilnojamosios įrangos projektai

Kilnojamosios įrangos projektas sertifikuojamas ir jam išduodamas pažymėjimas, jei taip nustatyta pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad kilnojamosios įrangos projektas atitinka sertifikavimo pagrindus, nustatytus pagal 18 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktį.

Pažymėjimą gali be prašymo išduoti pagal 15 straipsnį patvirtinta organizacija, kuriai teisė išduoti tokius pažymėjimus suteikta pagal deleguotąjį aktą, nurodytą 18 straipsnio 1 dalies k punkte, jei ta organizacija nusprendė, kad kilnojamosios įrangos projektas atitinka pagal 18 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktį nustatytus sertifikavimo pagrindus.

14 straipsnis

Pavieniai orlaiviai

Pavieniai orlaiviai sertifikuojami ir jiems išduodamas tinkamumo skraidyti pažymėjimas, taip pat, jei numatyta pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, triukšmo pažymėjimas.

Šie pažymėjimai išduodami gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad orlaivis atitinka projektą, patvirtintą pagal 11 straipsnį, ir kad orlaivio techninė būklė tinkama jį naudoti saugiai ir suderinamai su aplinka.

15 straipsnis

Organizacijos

1. Jei pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose nenustatyta kitaip, organizacijos, atsakingos už produktų, dalių ir kilnojamosios įrangos projektavimą ir gamybą, yra sertifikuojamos ir joms išduodami patvirtinimai.

   Patvirtinimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 9 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams. Patvirtinime nurodoma, kokios teisės suteikiamos organizacijai ir kokia patvirtinimo taikymo sritis.

2. Jei pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose nenustatyta kitaip, organizacijos, atsakingos už produktų, dalių ir kilnojamosios įrangos techninę priežiūrą ir nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, yra sertifikuojamos ir joms išduodami patvirtinimai.

   Patvirtinimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 9 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams. Patvirtinime nurodoma, kokios teisės suteikiamos organizacijai ir kokia patvirtinimo taikymo sritis.

3. 16 straipsnyje nurodytų darbuotojų mokyme dalyvaujančios organizacijos yra sertifikuojamos ir joms išduodamas patvirtinimas, jei taip nustatyta pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

   Patvirtinimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 9 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams. Patvirtinime nurodoma, kokios teisės suteikiamos organizacijai ir kokia patvirtinimo taikymo sritis.

16 straipsnis

Darbuotojai

Darbuotojai, atsakingi už produkto, dalies arba kilnojamosios įrangos išleidimą po techninės priežiūros, yra sertifikuojami ir jiems išduodama licencija, jei taip nustatyta pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

Licencija išduodama gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad su savo teisėmis susijusias pareigas jis gali įvykdyti laikydamasis 9 straipsnyje nurodytų esminių reikalavimų. Licencijoje nurodoma, kokios teisės suteikiamos darbuotojams ir kokia licencijos taikymo sritis.

17 straipsnis

Išimtys

1. Daromos šios 9, 10, 11 ir 12 straipsnių išimtys:

(a) produktų projektų ir dalių projektų atitiktis taikomiems esminiams reikalavimams, nurodytiems 9 straipsnyje, gali būti įvertinta be pažymėjimo išdavimo, jei taip nustatyta pagal 18 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose teisės aktuose. Tokiais atvejais tuose deleguotuosiuose aktuose nustatomos vertinimo sąlygos ir procedūros. Deleguotuosiuose aktuose gali būti numatyta galimybė leisti organizacijoms, atsakingoms už tų produktų ir dalių projektavimą ir gamybą, deklaruoti produktų projektų ir dalių projektų atitiktį esminiams reikalavimams ir išsamioms specifikacijoms, nustatytoms remiantis deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 18 straipsnio 1 dalies i punktą, kuriais užtikrinama tų projektų atitiktis esminiams reikalavimams;

(b) jei orlaivio projektas neatitinka 9 straipsnyje nurodytų esminių reikalavimų, gali būti išduodamas riboto galiojimo tipo pažymėjimas. Tokiu atveju pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad orlaivio projektas atitinka konkrečias tinkamumo skraidyti specifikacijas, nustatytas remiantis deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 18 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktį, ir kad orlaivio projektas atitinka planuojamą orlaivio naudojimo paskirtį tinkamumo skraidyti ir suderinamumo su aplinka atžvilgiais.

2. Daromos šios 9, 10 ir 14 straipsnių išimtys:

(a) remiantis deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 18 straipsnį, jei orlaivio projektas deklaruojamas pagal 1 dalies a punktą arba jei pagal 1 dalies b punktą jam išduotas riboto galiojimo tipo pažymėjimas, orlaiviui išduodamas riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimas. Tokiu atveju pažymėjimai išduodami gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad orlaivis atitinka tą projektą ir kad orlaivio techninė būklė tinkama jį naudoti saugiai ir suderinamai su aplinka;

(b) remiantis deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 18 straipsnį, gali būti išduodamas leidimas skristi, kad būtų sudarytos sąlygos naudoti orlaivį, kuris neturi galiojančio tinkamumo skraidyti pažymėjimo arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo. Tokiu atveju leidimas skristi išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad orlaiviu galima saugiai atlikti paprastą skrydį.

Leidimą skristi gali be prašymo išduoti pagal 15 straipsnį patvirtinta organizacija, kuriai teisė išduoti leidimus skristi suteikta pagal deleguotąjį aktą, nurodytą 18

straipsnio 1 dalies k punkte, jei ta organizacija nusprendė, kad orlaiviu galima saugiai atlikti paprastą skrydį.

Leidimams skristi taikomi derami apribojimai, numatyti tuose deleguotuosiuose aktuose, ypač siekiant garantuoti trečiųjų šalių saugą.

18 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytiems orlaiviams, jų varikliams, oro sraigtams, dalims ir kilnojamajai įrangai taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) sąlygas, kuriomis Agentūra pagal 66 straipsnį nustato šiuos dalykus ir praneša apie juos prašytojui:

i) tipo sertifikavimo pagrindus, taikomus produkto tipo sertifikavimo, nurodyto 11 straipsnyje ir 17 straipsnio 1 dalies b punkte, tikslais;

ii) sertifikavimo pagrindus, taikomus dalies arba kilnojamosios įrangos sertifikavimo, nurodyto 12 ir 13 straipsniuose, tikslais;

iii) konkrečias tinkamumo skraidyti ir suderinamumo su aplinka specifikacijas, taikomas orlaiviams, kuriems gali būti išduodamas 17 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimas;

(b) sąlygas, kuriomis Agentūra pagal 66 straipsnį skelbia ir skleidžia privalomą informaciją, kad būtų užtikrintas produktų nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti ir suderinamumas su aplinka, taip pat sąlygas, kuriomis patvirtinamos alternatyvios atitikties šiai privalomai informacijai užtikrinimo priemonės;

(c) konkrečias sąlygas, kuriomis užtikrinama 2 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje išvardytų orlaivių atitiktis 9 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams;

(d) 11, 12, 13, 14 straipsniuose, 17 straipsnio 1 dalies b punkte ir 17 straipsnio 2 dalyje nurodytų pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant:

i) sąlygas, taikomas, kai tokie pažymėjimai yra būtini arba, jei taikoma, nebūtini, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

ii) pažymėjimų galiojimo trukmės ir jų galiojimo, jei ribotas, atnaujinimo sąlygas;

iii) 17 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimų ir riboto galiojimo triukšmo pažymėjimų išdavimo ir naudojimo sąlygas;

iv) 17 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytų leidimų skristi išdavimo ir naudojimo sąlygas;

v) tinkamumo naudoti duomenis, įskaitant:

– minimalią techninės priežiūros programą, patvirtinančią darbuotojų parengimą pagal tipo kvalifikaciją;

– minimalią pilotų tipo kvalifikacijos programą ir bazinius duomenis, kuriais objektyviai apibūdinami susiję treniruokliai;

– pagrindinį minimalios įrangos sąrašą, jei dera,

– orlaivio tipo duomenis, susijusius su keleivių salono įgula;

– papildomas specifikacijas, kuriomis užtikrinama atitiktis šio skyriaus III skirsniui;

vi) produktų, dalių ir kilnojamosios įrangos techninės priežiūros sąlygas;

vii) orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti valdymo sąlygas;

(e) produktams, dalims ir kilnojamajai įrangai, kurių projektai jau sertifikuoti, taikomus papildomus tinkamumo skraidyti reikalavimus, kurių reikia siekiant paremti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir saugos tobulinimą;

(f) 15 straipsnyje nurodytų patvirtinimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant sąlygas, kai tokie patvirtinimai yra būtini arba, jei dera, nebūtini, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

(g) 16 straipsnyje nurodytų licencijų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant sąlygas, kai tokios licencijos yra būtinos, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

(h) pagal šį skirsnį išduotų pažymėjimų turėtojų, taip pat pagal 17 straipsnio 1 dalies a punktą deklaracijas pateikusių organizacijų teises ir pareigas;

(i) sąlygas, kuriomis nustatomos išsamios specifikacijos, taikomos produktų projektams ir dalių projektams, kurie deklaruojami pagal 17 straipsnio 1 dalies a punktą;

(j) sąlygas ir procedūras, kurių laikantis pagal 17 straipsnio 1 dalies a punktą atliekamas produktų projektų ir dalių projektų tinkamumo skraidyti ir suderinamumo su aplinka vertinimas be pažymėjimo išdavimo, įskaitant naudojimo sąlygas ir apribojimus;

(k) sąlygas, kuriomis organizacijai, pagal 15 straipsnį gavusiai organizacijos patvirtinimą, gali būti suteikta teisė išduoti 11, 12, 13 straipsniuose ir 17 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytus pažymėjimus;

(l) pažymėjimų, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacijos ir kitų tinkamumo skraidyti dokumentų, išduotų pagal trečiosios valstybės įstatymus, pripažinimo sąlygas 57 straipsnio taikymo tikslais.

2. Jei būtina dėl technikos, naudojimo arba mokslo raidos arba dėl tinkamumo skraidyti ar suderinamumo su aplinka įrodymų, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 117 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais tiek, kiek būtina, ir tam, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai, keisti arba papildyti II ir III priedų reikalavimus, susijusius su orlaivių, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, tinkamumu skraidyti ir suderinamumu su aplinka, su jų varikliais, oro sraigtais, dalimis ir kilnojamąja įranga.

II skirsnis

Orlaivio įgula

19 straipsnis

Esminiai reikalavimai

Pilotai ir keleivių salono įgulos, naudojantys 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytus orlaivius ir imituojamo skrydžio treniruoklius, taip pat šių pilotų ir keleivių salono įgulų mokyme, bandyme, tikrinime ar sveikatos būklės vertinime dalyvaujantys asmenys ir organizacijos turi atitikti IV priede nustatytus esminius reikalavimus.

20 straipsnis

Pilotai

1. Jei pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose nenustatyta kitaip, pilotai yra sertifikuojami ir jiems išduodamos piloto licencijos ir piloto sveikatos pažymėjimai, kurie atitinka numatytą orlaivių naudojimą.
2. Piloto licencija išduodama gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 19 straipsnyje nurodytiems esminiams teorijos žinių, praktinių įgūdžių, kalbų mokėjimo ir patirties reikalavimams.
3. Piloto sveikatos pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 19 straipsnyje nurodytiems esminiams sveikatos būklės tinkamumo reikalavimams.
4. Į piloto licencijas ir piloto sveikatos pažymėjimus įrašomos pilotui suteikiamos teisės.

21 straipsnis

Keleivių salono įgula

Komerciniame oro transporte dalyvaujanti keleivių salono įgula sertifikuojama ir jai išduodamas liudijimas.

Kitokiame nei komerciniame oro transporte dalyvaujanti keleivių salono įgula taip pat sertifikuojama ir jai išduodamas liudijimas, jei taip nustatyta pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

Liudijimai išduodami gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 19 straipsnyje nurodytiems esminiams teorijos žinių, praktinių įgūdžių ir sveikatos būklės tinkamumo reikalavimams.

22 straipsnis

Mokymo organizacijos ir aviacijos medicinos centrai

Jei pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose nenustatyta kitaip, pilotų ir keleivių salono įgulų mokymo organizacijos ir aviacijos medicinos centrai yra sertifikuojami ir jiems išduodami patvirtinimai.

Patvirtinimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 19 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

Į patvirtinimą įrašomos organizacijai suteikiamos teisės.

23 straipsnis

Imituojamo skrydžio treniruokliai

Jei pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose nenustatyta kitaip, kiekvienas imituojamo skrydžio treniruoklis, kuriuo mokomi pilotai, yra sertifikuojamas ir jam išduodamas pažymėjimas.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad treniruoklis atitinka taisykles, nustatytas pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 19 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

24 straipsnis

Instruktoriai ir egzaminuotojai

Jei pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose nenustatyta kitaip, asmenys, atsakingi už skrydžio mokymą, imituojamo skrydžio mokymą arba keleivių salono įgulos mokymą ar už pilotų arba keleivių salono įgulos įgūdžių vertinimą, taip pat aviacijos medicinos gydytojai yra sertifikuojami ir jiems išduodamas pažymėjimas.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 25 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 19 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

Į pažymėjimą įrašomos suteikiamos teisės.

25 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos pilotams ir keleivių salono įguloms, naudojantiems 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytus orlaivius ir imituojamo skrydžio treniruoklius, taip pat šių pilotų ir keleivių salono įgulų mokyme, bandyme, tikrinime ar sveikatos būklės vertinime dalyvaujantiems asmenims ir organizacijoms taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) skirtingas pilotų licencijų kvalifikacijas ir pilotų sveikatos pažymėjimus, nurodytus 20 straipsnyje, susijusius skirtingomis vykdomos veiklos rūšimis;

(b) sąlygas, kuriomis 20 straipsnio 2 dalyje nurodytų piloto licencijų gavimo tikslais pripažįstamas mokymas ir patirtis, susiję su orlaiviais, kuriems šis reglamentas netaikomas;

(c) nacionalinių piloto licencijų ir nacionalinių skrydžio inžinierių licencijų, išduotų pagal valstybių narių įstatymus, pakeitimo 20 straipsnio 2 dalyje nurodytomis piloto licencijomis sąlygas, taip pat nacionalinių sveikatos pažymėjimų, išduotų pagal valstybių narių įstatymus, pakeitimo 20 straipsnio 3 dalyje nurodytais pilotų sveikatos pažymėjimais sąlygas;

(d) 20, 21, 22, 23 ir 24 straipsniuose nurodytų licencijų, licencijų kvalifikacijų, sveikatos pažymėjimų, patvirtinimų, liudijimų ir pažymėjimų turėtojų teises ir pareigas;

(e) 20, 21, 22, 23 ir 24 straipsniuose nurodytų licencijų, licencijų kvalifikacijų, sveikatos pažymėjimų, patvirtinimų, liudijimų ir pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant sąlygas, kai tokios licencijos, licencijų kvalifikacijos, sveikatos pažymėjimai, patvirtinimai, liudijimai ir pažymėjimai yra būtini arba, jei dera, nebūtini, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

(f) piloto licencijų, piloto sveikatos pažymėjimų ir keleivių salono įgulos liudijimų, išduotų pagal trečiosios valstybės įstatymus, pripažinimo 57 straipsnio taikymo tikslais sąlygas;

(g) sąlygas, kuriomis šiame skirsnyje reguliuojama veikla uždraudžiama, apribojama arba jai taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą.

2. Jei būtina dėl technikos, naudojimo arba mokslo raidos arba dėl įrodymų, susijusių su orlaivio įgula, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 117 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais tiek, kiek būtina, ir tam, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai, keisti arba papildyti IV priedo reikalavimus, nustatytus pilotams ir keleivių salono įguloms, naudojantiems 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytus orlaivius, pilotų ir keleivių salono įgulų mokyme, bandyme, tikrinime arba sveikatos būklės vertinime naudojamiems imituojamo skrydžio treniruokliams, taip pat juose dalyvaujantiems asmenims ir organizacijoms.

3. Į 1 ir 2 dalyse nurodytas taisykles įrašomos, jei dera, pagal Čikagos konvenciją būtinų visų tipų piloto licencijų išdavimo ir licencijų kvalifikacijų suteikimo nuostatos. Į taisykles gali būti įrašomos ir kitų tipų licencijų išdavimo ir licencijų kvalifikacijų suteikimo nuostatos.

III SKIRSNIS

Orlaivių skrydžiai

26 straipsnis

Esminiai reikalavimai

Naudojant 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytus orlaivius, turi būti laikomasi V priede ir, jei taikoma, VII ir VIII prieduose nustatytų esminių reikalavimų.

27 straipsnis

Naudotojai

1. Naudotojai, kurių pagrindinė verslo vieta yra teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys ir kurie vykdo komercinį oro transportą, yra sertifikuojami ir jiems išduodamas pažymėjimas.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 28 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 26 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams. Į pažymėjimą įrašoma, kokios teisės suteikiamos naudotojui ir koks jo veiklos mastas.

2. Naudotojai, kurie įsisteigę, turi gyvenamąją vietą arba kurių pagrindinė verslo vieta yra teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, ir kurie vykdo kitokį nei komercinis oro

transportą, yra sertifikuojami ir jiems išduodamas pažymėjimas, jei taip nustatyta pagal 28 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 28 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 26 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams. Į pažymėjimą įrašoma, kokios teisės suteikiamos naudotojui ir koks jo veiklos mastas.

Daroma pirmos pastraipos išimtis – naudotojams, kurie įsisteigę, turi gyvenamąją vietą arba kurių pagrindinė verslo vieta yra valstybių narių teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, ir kurie vykdo kitokį nei komercinis oro transportą, yra leidžiama deklaruoti, kad jie pajėgūs vykdyti su naudojimu susijusias pareigas pagal 26 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus ir turi tam reikalingas priemones, jei taip nustatyta pagal 28 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

3. Valstybės narės užtikrina, kad naudotojams, kurie įsisteigę, turi gyvenamąją vietą arba kurių pagrindinė verslo vieta yra kitur nei teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, tačiau kurių atžvilgiu valstybės narės pagal Čikagos konvenciją atlieka naudotojo valstybės funkcijas ir užduotis, naudojant orlaivius bendro Europos dangaus oro erdvėje būtų laikomasi tokio saugos lygio, kuris būtų lygiavertis šiuo reglamentu nustatytam saugos lygiui, ir jo laikytųsi su tokiu naudojimu susiję darbuotojai ir organizacijos.

28 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų orlaivių naudojimui taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) orlaivių naudojimo pagal 26 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus konkrečias sąlygas;

(b) 27 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant sąlygas, kai tokie pažymėjimai yra būtini arba, jei taikytina, leidžiama deklaruoti, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

(c) 27 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų pažymėjimų turėtojų ir deklaracijas pagal b punkte nurodytas išsamiais taisykles teikiančių naudotojų teises ir pareigas;

(d) skrydžio ir tarnybos laiko apribojimo sąlygas, kurių turi laikytis 27 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti naudotojai ir jų įgulos nariai, taip pat įgulos narių poilsio reikalavimus;

(e) atitikčiai 26 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams užtikrinti būtinus papildomus reikalavimus, taikomus naudotojams, kurie įsisteigę, turi gyvenamąją vietą arba kurių pagrindinė verslo vieta yra teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, jei tie naudotojai sudaro bendrojo kodo susitarimus arba orlaivių nuomos su įgula susitarimus su naudotojais, kurie įsisteigę, turi gyvenamąją vietą arba kurių pagrindinė verslo vieta kitur nei minėtoje teritorijoje;

(f) atitikčiai 26 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams užtikrinti būtinas papildomas sąlygas ir procedūras, taikomas nacionalinių kompetentingų institucijų

atliekamam individualių skrydžio laiko specifikacijų schemų tvirtinimui ir Agentūros nuomonių apie tas schemas pateikimui pagal 65 straipsnio 7 dalį;

(g) sąlygas, kuriomis orlaivio naudojimas uždraudžiamas, apribojamas arba jam taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą;

2. Jei būtina dėl technikos, naudojimo arba mokslo raidos arba dėl įrodymų, susijusių su orlaivių naudojimu skrydžiams, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 117 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais tiek, kiek būtina, ir tam, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai, keisti arba papildyti V priedo ir, jei taikoma, VII ir VIII priedų reikalavimus, susijusius su 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų orlaivių naudojimu.

IV skirsnis

Aerodromai

29 straipsnis

Esminiai reikalavimai

Aerodromai ir jų įranga turi atitikti VII priede ir, jei taikoma, VIII priede nustatytus esminius reikalavimus, o naudojant aerodromus ir juose teikiant antžemines ir perono valdymo paslaugas tų reikalavimų turi būti laikomasi.

30 straipsnis

Aerodromų sertifikavimas

1. Aerodromai sertifikuojami ir jiems išduodami pažymėjimai. Pažymėjimo pakeitimai taip pat sertifikuojami ir jiems išduodamas pakeitimų pažymėjimas.

   Tas pažymėjimas išduodamas ir tie pakeitimai sertifikuojami pateikus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad aerodromas atitinka 2 dalyje nustatytus aerodromų sertifikavimo pagrindus ir neturi požymių ar savybių, dėl kurių jį naudoti būtų nesaugu.

   Tie pažymėjimai apima aerodromą ir jo įrangą, susijusią su sauga.

2. Aerodromų sertifikavimo pagrindus sudaro:

   (a) su aerodromo tipu susijusios taikomos sertifikavimo specifikacijos;

   (b) nuostatos, kurių atžvilgiu buvo priimtas lygiavertis saugos lygis;

   (c) specialios išsamios techninės specifikacijos, būtinos, kai dėl konkretaus aerodromo projektinių savybių arba naudojimo patirties kuri nors a punkte nurodyta sertifikavimo specifikacija tampa nepakankama arba netinkama, kad būtų užtikrinta atitiktis 29 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

31 straipsnis

Saugai itin svarbi aerodromo įranga

1. Saugai itin svarbi aerodromo įranga, kuri naudojama arba kurią ketinama naudoti aerodromuose, kuriems taikomas šis reglamentas, yra sertifikuojama ir jai

išduodamas pažymėjimas, jei taip nustatyta pagal 34 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

Tokios įrangos pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad įranga atitinka pagal 34 straipsnį nustatytas išsamias specifikacijas, kuriomis siekiama užtikrinti atitiktį 29 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

2. Daroma 1 dalies išimtis – organizacijoms, dalyvaujančioms saugai itin svarbios aerodromo įrangos projektavime, gamyboje ir techninėje priežiūroje, leidžiama deklaruoti tos saugai itin svarbios aerodromo įrangos atitiktį 29 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams, jei taip nustatyta pagal 34 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

32 straipsnis

Organizacijos

1. Už aerodromų naudojimą atsakingos organizacijos sertifikuojamos ir joms išduodami pažymėjimai.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 34 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 29 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

Į pažymėjimą įrašoma, kokios teisės suteikiamos sertifikuotai organizacijai ir kokia pažymėjimo taikymo sritis.

2. Už antžeminių paslaugų ir perono valdymo paslaugų teikimą aerodromuose, kuriems taikomas šis reglamentas, atsakingos organizacijos deklaruoja, kad jos pajėgios vykdyti su teikiamomis paslaugomis susijusias pareigas pagal 29 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus ir turi tam reikalingas priemones.

33 straipsnis

Aerodromo apylinkių apsauga

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų, kad jų teritorijoje esantys aerodromai būtų apsaugoti nuo veiklos ir pokyčių jų apylinkėse, kurie gali kelti nepriimtiną riziką orlaiviams, kurie naudojasi aerodromu.

2. 32 straipsnio 1 dalyje nurodytos organizacijos stebi veiklą ir pokyčius, kurie gali kelti nepriimtiną aviacijos saugos riziką aerodromų, už kurių naudojimą jos yra atsakingos, apylinkėse. Jos imasi būtinų nuo jų priklausomų rizikos mažinimo priemonių, o jei tokių priemonių jos imtis negali, apie riziką jos praneša valstybės narės, kurioje yra aerodromas, kompetentingoms institucijoms.

34 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos aerodromams, saugai itin svarbiai aerodromo įrangai, aerodromų naudojimui, taip pat antžeminių paslaugų ir perono valdymo paslaugų teikimui taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) aerodromų naudojimo pagal 29 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus konkrečias sąlygas;

(b) sąlygas, kurių laikantis pagal 30 straipsnio 2 dalį nustatomi ir prašytojui pranešami aerodromo sertifikavimo pagrindai, kuriais remiantis atliekamas sertifikavimas pagal 30 straipsnio 1 dalį;

(c) sąlygas, kurių laikantis nustatomos ir prašytojui pranešamos išsamios specifikacijos, taikomos saugai itin svarbiai aerodromo įrangai, kuriomis remiantis atliekamas sertifikavimas pagal 31 straipsnio 1 dalį;

(d) 30 straipsnyje nurodytų aerodromo pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant su specifiniu aerodromo projektu susijusius naudojimo apribojimus;

(e) 31 straipsnyje nurodytų saugai itin svarbios aerodromo įrangos pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant sąlygas, kai tokie pažymėjimai yra būtini arba, jei taikoma, leidžiama deklaruoti, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

(f) 32 straipsnio 1 dalyje nurodytų pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas;

(g) 30 straipsnyje, 31 straipsnio 1 dalyje ir 32 straipsnio 1 dalyje nurodytų pažymėjimų turėtojų ir pagal 31 straipsnio 2 dalį deklaracijas teikiančių organizacijų teises ir pareigas;

(h) sąlygas ir procedūras, kuriomis pagal 32 straipsnio 2 dalį deklaracijas teikia antžeminių paslaugų organizacijos ir perono valdymo paslaugų organizacijos;

(i) pagal 32 straipsnio 2 dalį deklaracijas pateikusių antžeminių paslaugų organizacijų ir perono valdymo paslaugų organizacijų teises ir pareigas;

(j) nacionalinių aerodromo pažymėjimų, išduotų pagal valstybių narių įstatymus, pripažinimo ir pakeitimo 30 straipsnyje nurodytais aerodromo pažymėjimais sąlygas, įskaitant priemones, kurias taikyti leido susijusi valstybė narė, remdamasi skirtumais, palyginti su Čikagos konvencijos 14 priedu, apie kuriuos pranešta;

(k) sąlygas, kuriomis aerodromų naudojimas arba 32 straipsnio 2 dalyje nurodytų organizacijų veikla uždraudžiami, apribojami arba jiems taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą;

(l) sąlygas, kuriomis pagal 65 straipsnio 6 dalį Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos skelbia ir skleidžia privalomą informaciją, kad užtikrintų aerodromo naudojimo ir aerodromo įrangos saugą.

2. Jei būtina dėl technikos, naudojimo arba mokslo raidos arba dėl saugos įrodymų, susijusių su aerodromais, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 117 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais tiek, kiek būtina, ir tam, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai, keisti arba papildyti VII priedo ir, jei taikoma, VIII priedo reikalavimus, susijusius su aerodromais, jų įranga ir naudojimu, taip pat antžeminių paslaugų ir perono valdymo paslaugų teikimu.

V SKIRSNIS

Oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugos

35 straipsnis

Esminiai reikalavimai

Teikiant oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugas turi būti laikomasi VIII priede ir, jei taikoma, VII priede, nustatytų esminių reikalavimų.

36 straipsnis

Oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikėjai

1. Oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikėjai sertifikuojami ir jiems išduodamas pažymėjimas.

   Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 39 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 35 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

   Į pažymėjimą įrašomos paslaugų teikėjui suteikiamos teisės ir jo teikiamos paslaugos.

2. Daroma 1 dalies išimtis – remdamosi deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 39 straipsnį, valstybės narės gali nuspręsti, kad skrydžių informacijos paslaugos teikėjams leidžiama deklaruoti, kad jie pajėgūs vykdyti su teikiama paslauga susijusias pareigas pagal 35 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus ir turi tam reikalingas priemones.

   Tokiu atveju susijusi valstybė narė apie savo sprendimą informuoja Komisiją, Agentūrą ir kitas valstybes nares. Sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, o Agentūra jį laiko 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje.

37 straipsnis

Oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir jų komponentų projektavimu, gamyba arba techninė priežiūra užsiimančios organizacijos

1. Oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir jų komponentų, nuo kurių priklauso sauga arba sąveika, projektavimu, gamyba arba techninė priežiūra užsiimančios organizacijos yra sertifikuojamos ir joms išduodamas pažymėjimas, jei taip nustatyta pagal 39 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

   Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 39 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 35 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

   Į pažymėjimą įrašomos suteikiamos teisės.

2. Daroma 1 dalies išimtis – remiantis deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 39 straipsnį, oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir jų komponentų, nuo kurių priklauso sauga arba sąveika, projektavimu, gamyba arba techninė priežiūra užsiimančioms organizacijoms leidžiama deklaruoti, kad jos pajėgios vykdyti su veikla susijusias pareigas pagal 35 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus ir turi tam reikalingas priemones.

38 straipsnis

Oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemos ir jų komponentai

1. Remiantis deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 39 straipsnį, reikalaujama, kad 36 straipsnyje nurodyti oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikėjai deklaruotų, kad oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemos ir jų komponentai, nuo kurių priklauso sauga arba sąveika ir kurias tie paslaugų teikėjai ketina pradėti naudoti, atitinka išsamias specifikacijas, nustatytas pagal 39 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais, kuriais siekiama užtikrinti atitiktį 35 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

2. Oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemos ir jų komponentai, nuo kurių priklauso sauga arba sąveika, yra sertifikuojami ir jiems išduodamas pažymėjimas, jei taip nustatyta pagal 39 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad sistemos ir komponentai atitinka išsamias specifikacijas, nustatytas pagal 39 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 35 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

Daroma pirmos pastraipos išimtis – remiantis deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 39 straipsnį, oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir jų komponentų, nuo kurių priklauso sauga arba sąveika, projektavimu, gamyba arba technine priežiūra užsiimančiai organizacijai leidžiama deklaruoti, kad tos sistemos ir komponentai atitinka pagal 39 straipsnį nustatytas išsamias specifikacijas, kuriomis užtikrinamas 35 straipsnyje nurodytų esminių reikalavimų laikymasis, ir kad tos sistemos ir komponentai yra tinkami naudoti.

39 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikimui taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikimo pagal 35 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus konkrečias sąlygas;

(b) sąlygas, kurių laikantis nustatomos ir prašytojui pranešamos oro eismo valdymo / oro navigacijos sistemoms ir komponentams taikomos išsamios specifikacijos, kuriomis remiantis vykdomas sertifikavimas pagal 38 straipsnio 2 dalį;

(c) 36 straipsnyje nurodytų pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant sąlygas, kuriomis, jei taikoma, leidžiama deklaruoti, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

(d) 37 straipsnio 1 dalyje ir 38 straipsnio 2 dalyje nurodytų pažymėjimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant sąlygas, kai tokie pažymėjimai yra būtini arba, jei taikoma, leidžiama deklaruoti, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

(e) 36 straipsnyje ir, jei dera, 37 ir 38 straipsniuose nurodytų pažymėjimų turėtojų teises ir pareigas;

(f) pagal 36 straipsnio 2 dalį, 37 straipsnio 2 dalį ir 38 straipsnio 2 dalį deklaracijas teikiančių organizacijų teises ir pareigas;

(g) sąlygas ir procedūras, kuriomis pagal 38 straipsnio 1 dalį deklaracijas teikia oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikėjai, įskaitant sąlygas, kai tokios deklaracijos yra būtinos, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

(h) sąlygas, kuriomis eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikimas uždraudžiamas, apribojamas arba jam taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą;

(i) sąlygas, kuriomis pagal 65 straipsnio 6 dalį Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos skelbia ir skleidžia privalomą informaciją, kad užtikrintų oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikimo saugą;

(j) naudojimo taisykles, susijusias su oro erdvės ir jai naudoti būtinų oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir jų komponentų naudojimu.

2. Jei būtina dėl technikos, naudojimo arba mokslo raidos arba dėl saugos įrodymų, susijusių su oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugomis, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 117 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais tiek, kiek būtina, ir tam, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai, keisti arba papildyti VIII priedo ir, jei taikoma, VII priedo reikalavimus, susijusius su oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikimu.

3. Jei dera, 1 dalyje nurodytos taisyklės:

(a) atitinka pagrindinį oro eismo valdymo planą;

(b) rengiamos atsižvelgiant į aktualias Reglamento (ES) Nr. XXX/XXXX nuostatas ir jose numatomi pereinamojo laikotarpio mechanizmai, kuriais užtikrinamas pažymėjimų, išduotų pagal tą reglamentą, tęstinis galiojimas.

VI skirsnis

Skrydžių vadovai

40 straipsnis

Esminiai reikalavimai

Skrydžių vadovai, jų mokyme, bandyme, tikrinime ar sveikatos būklės vertinime dalyvaujantys asmenys ir organizacijos turi laikytis VIII priede nustatytų esminių reikalavimų, o tam naudojami kompleksiniai treniruokliai – juos atitikti.

41 straipsnis

Skrydžių vadovai

1. Skrydžių vadovai yra sertifikuojami ir jiems išduodama skrydžių vadovo licencija ir sveikatos pažymėjimas, atitinkantys paslaugas, kurios bus teikiamos.

2. 1 dalyje nurodyta skrydžių vadovo licencija išduodama gavus prašymą, jei licencijos prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 44 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 40 straipsnyje nurodytiems esminiams teorijos žinių, praktinių įgūdžių, kalbų mokėjimo ir patirties reikalavimams.

3. 1 dalyje nurodytas sveikatos pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei skrydžių vadovas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 44 straipsnį priimtuose

deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 40 straipsnyje nurodytiems esminiams sveikatos būklės tinkamumo reikalavimams.

4. Į skrydžių vadovo licenciją ir sveikatos pažymėjimą įrašoma, kokios teisės suteikiamos skrydžių vadovui ir kokia licencijos ir sveikatos pažymėjimo taikymo sritis.

42 straipsnis

Skrydžių vadovų mokymo organizacijos, aviacijos medicinos gydytojai ir aviacijos medicinos centrai

Skrydžių vadovų mokymo organizacijos, aviacijos medicinos gydytojai ir aviacijos medicinos centrai yra sertifikuojami ir jiems išduodamas pažymėjimas.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 44 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 40 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

Į pažymėjimą įrašomos suteikiamos teisės.

43 straipsnis

Instruktoriai ir egzaminuotojai

Asmenys, atsakingi už skrydžių vadovų praktinį mokymą ar praktinių įgūdžių vertinimą, yra sertifikuojami ir jiems išduodamas pažymėjimas.

Pažymėjimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 44 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 40 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

Į pažymėjimą įrašomos suteikiamos teisės.

44 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos skrydžių vadovams, taip pat jų mokyme, bandyme, tikrinime ir sveikatos būklės vertinime dalyvaujantiems asmenims ir organizacijoms taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) įvairias skrydžių vadovų licencijų, nurodytų 41 straipsnyje, kvalifikacijas ir patvirtinimus;

(b) skrydžių vadovų licencijų, tų licencijų kvalifikacijų ir patvirtinimų ir sveikatos pažymėjimų, nurodytų 41 straipsnyje, taip pat pažymėjimų, nurodytų 42 ir 43 straipsniuose, išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas;

(c) skrydžių vadovų licencijų, tų licencijų kvalifikacijų ir patvirtinimų, sveikatos pažymėjimų ir 41, 42 ir 43 straipsniuose nurodytų pažymėjimų turėtojų teises ir pareigas;

(d) nacionalinių skrydžių vadovų licencijų ir nacionalinių sveikatos pažymėjimų, išduotų pagal valstybių narių įstatymus, pripažinimo ir pakeitimo 41 straipsnyje nurodytomis skrydžių vadovų licencijomis ir sveikatos pažymėjimais sąlygas;

(e) skrydžių vadovų licencijų, išduotų pagal trečiosios valstybės įstatymus, pripažinimo 57 straipsnio taikymo tikslais sąlygas;

(f) sąlygas, kuriomis mokymas darbo vietoje uždraudžiamas, apribojamas arba jam taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą;

(g) sąlygas, kuriomis pagal 65 straipsnio 6 dalį Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos skelbia ir skleidžia privalomą informaciją, kad užtikrintų mokymo darbo vietoje saugą;

2. Jei būtina dėl technikos, naudojimo arba mokslo raidos arba dėl saugos įrodymų, susijusių su mokymo organizacijomis ir skrydžių vadovais, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 117 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais tiek, kiek būtina, ir tam, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai, keisti arba papildyti VIII priedo reikalavimus, susijusius su skrydžių vadovais, jų mokyme, bandyme, tikrinime arba sveikatos būklės vertinime dalyvaujančiais asmenimis ir organizacijomis ir su kompleksiniais treniruokliais.

VII skirsnis

Bepiločiai orlaiviai

45 straipsnis

Esminiai bepiločių orlaivių reikalavimai

Bepiločių orlaivių projektai, gamyba, techninė priežiūra ir naudojimas, taip pat jų varikliai, oro sraigtai, dalys, kilnojamoji įranga ir tokių orlaivių nuotolinio valdymo įranga turi atitikti IX priede nustatytus esminius reikalavimus.

46 straipsnis

Bepiločių orlaivių atitiktis reikalavimams

1. Bepiločių orlaivių projektai, gamyba, techninė priežiūra ir naudojimas yra sertifikuojami laikantis 4 straipsnio 2 dalyje nustatytų principų, jei taip numatyta pagal 47 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose. Pažymėjimai išduodami gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad jis laikosi taisyklių, nustatytų pagal 47 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, kuriais užtikrinama atitiktis 45 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams. Į pažymėjimą įrašomi su sauga susiję apribojimai, naudojimo sąlygos ir teisės.

2. Bepiločių orlaivių projektai, gamyba, techninė priežiūra ir naudojimas yra deklaruojami laikantis 4 straipsnio 2 dalyje nustatytų principų, jei taip numatyta pagal 47 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose. Deklaracija teikiama, jei laikomasi 45 straipsnyje nurodytų esminių reikalavimų ir pagal 47 straipsnį nustatytų atitinkamų išsamių taisyklių, kuriomis užtikrinama atitiktis tiems esminiams reikalavimams.

3. Jei numatyta pagal 47 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose ir jei deramo lygio saugą galima pasiekti netaikant šio reglamento IV ir V skyrių, tie skyriai netaikomi 45 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams ir pagal 47 straipsnį nustatytoms išsamioms taisyklėms, kuriomis užtikrinama atitiktis tiems esminiams reikalavimams. Todėl tie reikalavimai ir taisyklės laikomi derinamaisiais Bendrijos teisės aktais, kaip nustatyta 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius

akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančiame Reglamentą (EEB) Nr. 339/93, taip pat 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinančiame Sprendimą 93/465/EEB.

47 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos bepiločių orlaivių projektams, gamybai, techninei priežiūrai ir naudojimui, taip pat jų varikliams, oro sraigtams, dalims, kilnojamajai įrangai ir nuotolinio valdymo įrangai taikomos išsamios taisykles, kurios apimtų:

   (a) bepiločių orlaivių projektų, gamybos, techninės priežiūros ir naudojimo pažymėjimų, nurodytų 46 straipsnio 1 ir 2 dalyse, išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas ir procedūras, įskaitant sąlygas, kai tokie pažymėjimai yra būtini arba, jei taikoma, leidžiama deklaruoti, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką;

   (b) sąlygas ir procedūras, kuriomis bepiločio orlaivio naudotojas remiasi pažymėjimais arba deklaracijomis, išduotais pagal I, II, III ir VIII skirsnius;

   (c) sąlygas, kuriomis 46 straipsnio 3 dalies tikslais bepiločių orlaivių projektų, gamybos ir techninės priežiūros, taip pat jų variklių, oro sraigtų, dalių, kilnojamosios įrangos ir nuotolinio valdymo įrangos reikalavimams netaikomi šio reglamento IV ir V skyriai;

   (d) pažymėjimų turėtojų ir deklaracijas pateikusių naudotojų teises ir pareigas;

   (e) bepiločių orlaivių ženklinimą ir identifikavimą;

   (f) sąlygas, kuriomis bepiločių orlaivių naudojimas uždraudžiamas, apribojamas arba jam taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą.

2. Jei būtina dėl technikos, naudojimo arba mokslo raidos arba dėl saugos įrodymų, susijusių su skrydžiais, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 117 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais tiek, kiek būtina, ir tam, kad būtų pasiekti 1 straipsnyje nustatyti tikslai, keisti arba papildyti IX priedo ir, jei taikoma, III priedo reikalavimus, susijusius su bepiločių orlaivių projektais, gamyba, technine priežiūra ir naudojimu, taip pat su jų varikliais, oro sraigtais, dalimis, kilnojamąja įranga ir nuotolinio valdymo įranga.

VIII SKIRSNIS

Į Sąjungos teritoriją įskrendantys, per jos teritoriją skrendantys arba iš jos išskrendantys trečiųjų šalių naudotojų orlaiviai

48 straipsnis

Taikomos taisyklės

2 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyti orlaiviai ir jų naudojimas turi atitikti taikomus ICAO standartus, o jų įgulos tų standartų turi laikytis. Jei tokie standartai nenustatyti, šie orlaiviai ir jų naudojimas turi atitikti II, IV, V prieduose ir, jei taikoma, VIII

priede nustatytus esminius reikalavimus, o orlaivių įgulos jų turi laikytis, jei tie reikalavimai neprieštarauja trečiųjų valstybių teisėms pagal tarptautines konvencijas.

49 straipsnis

Atitiktis reikalavimams

1. 2 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytų orlaivių naudojimas komerciniam oro transportui yra sertifikuojamas ir dėl jo išduodamas įgaliojimas.

   Įgaliojimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad yra pajėgus vykdyti su orlaivių naudojimu susijusias pareigas pagal 48 straipsnyje nurodytus reikalavimus ir turi tam reikalingas priemones.

   Į įgaliojimą įrašoma, kokios teisės suteikiamos naudotojui ir koks jo veiklos mastas.

2. Kitokiems nei komercinis oro transportui naudojami 2 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyti orlaiviai taip pat sertifikuojami ir jiems išduodamas įgaliojimas, jei taip nustatyta pagal 50 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

   Įgaliojimas išduodamas gavus prašymą, jei prašytojas įrodo, kad yra pajėgus vykdyti su orlaivių naudojimu susijusias pareigas pagal 48 straipsnyje nurodytus reikalavimus ir turi tam reikalingas priemones.

   Į įgaliojimą įrašoma, kokios teisės suteikiamos naudotojui ir koks jo veiklos mastas.

   Daroma pirmos pastraipos išimtis – 2 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytų orlaivių, kurie naudojami kitokiam nei komercinis oro transportui, naudotojams yra leidžiama deklaruoti, kad jie yra pajėgūs vykdyti su orlaivių naudojimu susijusias pareigas pagal 48 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir turi tam reikalingas priemones, jei taip nustatyta pagal 50 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytų įgaliojimų ir deklaracijų reikia tik jei naudojamais orlaiviais vykdomi skrydžiai į teritoriją, kuriai taikomos Sutartys, toje teritorijoje ar iš jos, išskyrus tuos naudojamus orlaivius, kuriais ta teritorija tik perskrendama.

50 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos 2 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytiems orlaiviams, jų įguloms ir naudojimui taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) įgaliojimą skrydžiams į teritoriją, kuriai taikomos Sutartys, toje teritorijoje ir iš jos orlaiviais, kurie neturi standartinio ICAO tinkamumo skraidyti pažymėjimo, arba pilotams, neturintiems standartinės ICAO licencijos;

(b) orlaivio naudojimo pagal 48 straipsnio nuostatas konkrečias sąlygas;

(c) alternatyvias sąlygas, jei atitiktis 48 straipsnyje nurodytiems standartams ir reikalavimams yra neįmanoma arba reikia neproporcingų naudotojo pastangų norint užtikrinti, kad būtų įgyvendinti atitinkamuose standartuose ir reikalavimuose nustatyti tikslai;

(d) 49 straipsnyje nurodytų įgaliojimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant sąlygas, kai tokie įgaliojimai yra būtini arba, jei taikoma, leidžiama deklaruoti, kad būtų pasiekti 1

straipsnyje nustatyti tikslai ir būtų atsižvelgiama į tam tikros susijusios veiklos pobūdį ir riziką. Tokiose sąlygose atsižvelgiama į pažymėjimus, kuriuos išdavė registravimo valstybė arba naudotojo valstybė, ir jos nedaro poveikio Reglamentui (EB) Nr. 2111/2005 ir jo įgyvendinimo taisyklėms;

(e) 49 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų įgaliojimų turėtojų ir, jei dera, pagal 49 straipsnio 2 dalį deklaracijas pateikusių naudotojų teises ir pareigas;

(f) sąlygas, kuriomis 2 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytų orlaivių naudojimas uždraudžiamas, apribojamas arba taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą.

2. Priimdama 1 dalyje nurodytas taisykles, Komisija visų pirma užtikrina, kad:

(a) jei dera, būtų atsižvelgta į ICAO rekomenduojamą tvarką ir rekomendacinio pobūdžio dokumentus;

(b) nebūtų viršyti šio reglamento reikalavimai, nustatyti 2 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje nurodytiems orlaiviams, orlaivių įguloms ir tokių orlaivių naudotojams;

(c) 49 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų įgaliojimų gavimo procesas būtų paprastas, proporcingas, veiksmingas ir našus ir kurio laikantis atitikties įrodymas būtų proporcingas naudojimo sudėtingumui ir su naudojimu susijusiai rizikai. Komisija ypač užtikrina, kad būtų atsižvelgta į:

i) ICAO visuotinės saugos priežiūros audito programos rezultatus;

ii) informaciją, surinktą įgyvendinant orlaivių tikrinimo peronuose programas, nustatytas laikantis deleguotųjų aktų, priimtų pagal 51 straipsnio 10 dalį;

iii) kitą pripažintą informaciją apie saugos aspektus, susijusią su atitinkamu naudotoju;

iv) pažymėjimus, išduotus pagal trečiosios valstybės įstatymus.

(d) būtų atsižvelgta į aspektus, susijusius su oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugomis.

IV SKYRIUS

BENDRA SERTIFIKAVIMO, PRIEŽIŪROS IR VYKDYMO UŽTIKRINIMO SISTEMA

51 straipsnis

Sertifikavimas, priežiūra ir vykdymo užtikrinimas

1. Bendradarbiaudamos bendroje Europos aviacijos saugos sistemoje, valstybės narės, Komisija ir Agentūra užtikrina atitiktį šiam reglamentui ir deleguotiesiems ir įgyvendinimo aktams, priimtiems remiantis šiuo reglamentu.

2. Siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatų, Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos pagal šį reglamentą:

(a) laikydamosi III skyriaus nuostatų, gauna ir vertina joms pateikiamus prašymus, išduoda pažymėjimus ir, jei taikoma, atnaujina jų galiojimą, taip pat gauna joms teikiamas deklaracijas;

(b) prižiūri pažymėjimų turėtojus, deklaracijas pateikusius juridinius ir fizinius asmenis, taip pat produktus, dalis, įrangą, oro eismo valdymo / oro navigacijos sistemas, oro eismo valdymo / oro navigacijos komponentus, imituojamo skrydžio treniruoklius ir aerodromus, kuriems taikomos III skyriaus nuostatos;

(c) vykdo būtinus tyrimus, inspekcijas, auditą ir kitą stebėjimo veiklą, kad pastebėtų, jei b punkte nurodyti asmenys pažeidžia jiems taikomus reikalavimus, nustatytus šiame reglamente ir deleguotuosiuose ir įgyvendinimo aktuose, priimtuose pagal šį reglamentą;

(d) imasi visų būtinų vykdymo užtikrinimo priemonių, kad nustatyti pažeidimai būtų pašalinti: be kitų dalykų, iš dalies keičia pažymėjimus, kuriuos yra išdavusios, sustabdo jų galiojimą arba juos panaikina, uždraudžia orlaiviams kilti ir skiria nuobaudas.

3. Pareigos, susijusios su 2 dalyje nurodytomis sertifikavimo, priežiūros ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo užduotimis, nustatomos pagal toliau išdėstytas nuostatas.

Agentūra yra atsakinga už pareigas, kurios jai paskirtos pagal 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69 ir 70 straipsnius.

Valstybės narės, kurioje yra aerodromas, nacionalinė kompetentinga institucija yra atsakinga už užduotis, susijusias su 30 straipsnio 1 dalyje nurodytu aerodromo pažymėjimu ir 32 straipsnio 1 dalyje nurodytu organizacijos, atsakingos už aerodromo naudojimą, pažymėjimu. Organizacijos, atsakingos už aerodromo naudojimą, pažymėjimas gali būti sujungtas su aerodromo pažymėjimu arba išduodamas atskiras.

Visais kitais atvejais už tas užduotis yra atsakinga valstybės narės, kurioje fizinis asmuo prašo išduoti pažymėjimą ar teikia deklaraciją arba, jei asmenys juridiniai, asmuo turi pagrindinę būstinę, nacionalinė kompetentinga institucija, nebent deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal 10 dalį, numatyta kitaip.

Tačiau, jei numatyta deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal 14 dalį:

(a) už pilotų sveikatos pažymėjimų, nurodytų 20 straipsnio 3 dalyje, ir skrydžių vadovų sveikatos pažymėjimų, nurodytų 41 straipsnio 1 dalyje, išdavimą yra atsakingi aviacijos medicinos gydytojai, aviacijos medicinos centrai ir bendrosios praktikos gydytojai;

(b) už keleivių salono įgulos liudijimų, nurodytų 21 straipsnyje, išdavimą yra atsakingos pilotų ir keleivių salono įgulos mokymo organizacijos, gavusios patvirtinimą pagal 22 straipsnį, ir naudotojai, gavę pažymėjimus pagal 27 straipsnį.

4. Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos priežiūrą vykdo nuolat ir remdamosi prioritetais, nustatytais atsižvelgiant į civilinės aviacijos riziką.

5. Agentūra tvarko ir taiko priemones ir procedūras, reikalingas renkant ir analizuojant saugos informaciją, gaunamą pagal orlaivių tikrinimo peronuose programas, nustatytas laikantis pagal 10 dalį priimtų deleguotųjų aktų, ir ja keičiantis.

6. Kad būtų lengviau atlikti sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, Komisija, Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos keičiasi informacija, įskaitant apie galimus arba pastebėtus reikalavimų pažeidimus.

7. Agentūra skatina vienodai aiškinti ir taikyti šiame reglamente ir deleguotuosiuose ir įgyvendinimo aktuose, priimtuose pagal šį reglamentą, pateiktus reikalavimus, todėl konsultuodamasi su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, *inter alia,* parengia 65 straipsnio 3 dalyje nurodytą rekomendacinę medžiagą.

8. Visi juridiniai arba fiziniai asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas, gali pranešti Agentūrai, jei valstybėse narėse taisyklės taikomos, kaip įtariama, nevienodai. Jei tokie skirtumai labai trukdo tų asmenų veiklai arba yra kitokių sunkumų priežastis, Agentūra ir susijusių valstybių narių nacionalinės kompetentingos institucijos bendradarbiauja, kad tuos skirtumus nedelsdamos pašalintų. Jei skirtumų pašalinti negalima, Agentūra klausimą perduoda Komisijai.

9. Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos imasi būtinų priemonių, kad geriau informuotų apie civilinės aviacijos saugą, skatintų gilinti jos žinias, taip pat skleistų aktualią saugos informaciją apie avarijų ir incidentų prevenciją.

10. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos Agentūros ir nacionalinių kompetentingų institucijų užduotims, susijusioms su sertifikavimu, priežiūra ir vykdymo užtikrinimu pagal šį reglamentą, taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) sąlygas, kuriomis Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos renka jų užduočių vykdymui reikalingą informaciją, ja keičiasi ir ją skleidžia;

(b) sąlygas, kuriomis atliekamas sertifikavimas, tyrimai, inspekcijos, auditas ir kita stebėjimo veikla, būtini juridinių ir fizinių asmenų, produktų, dalių, įrangos, oro eismo valdymo / oro navigacijos sistemų, oro eismo valdymo / oro navigacijos komponentų, imituojamo skrydžio treniruoklių ir aerodromų, kuriems taikomas šis reglamentas, veiksmingai priežiūrai užtikrinti;

(c) inspektorių ir jų mokyme dalyvaujančių organizacijų kvalifikacijos sąlygas;

(d) sąlygas, kuriomis orlaivis tikrinamas perone ir orlaiviui uždraudžiama kilti, jei orlaivis, jo naudotojas arba įgula neatitinka šio reglamento arba deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, reikalavimų;

(e) sąlygas, kuriomis administruojamos ir valdomos Agentūros ir nacionalinių kompetentingų institucijų sistemos, susijusios su sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotimis;

(f) 3 dalies atžvilgiu – sąlygas, kuriomis pareigos paskirstomos tarp nacionalinių kompetentingų institucijų, siekiant užtikrinti veiksmingą sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduočių atlikimą;

(g) 3 dalies atžvilgiu – sąlygas, kuriomis pilotų sveikatos pažymėjimų ir skrydžių vadovų sveikatos pažymėjimų išdavimo pareigos skiriamos aviacijos medicinos gydytojams ir aviacijos medicinos centrams, taip pat sąlygas, kuriomis tokios pareigos skiriamos bendrosios praktikos gydytojams, siekiant užtikrinti veiksmingą pilotų ir skrydžių vadovų sveikatos sertifikavimo užduočių atlikimą;

(h) 3 dalies atžvilgiu – sąlygas, kuriomis keleivių salono įgulos liudijimų išdavimo pareigos skiriamos pilotų ir keleivių salono įgulų mokymo organizacijoms, siekiant užtikrinti veiksmingą keleivių salono įgulos sertifikavimo užduočių atlikimą.

52 straipsnis

Europos aviacijos inspektoriai

1. Bendradarbiaudama su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, Agentūra parengia inspektorių ir kitų darbuotojų, turinčių specialiųjų žinių, aktualių pagal šį reglamentą atliekant sertifikavimo ir priežiūros užduotis, sutelkimo ir dalijimosi jais sistemą. Todėl Agentūra nustato ir nacionalinėms kompetentingoms institucijoms praneša būtinos kvalifikacijos ir patirties duomenis, kuriais remdamosi tos institucijos paskiria, jei turi, kandidatus, atliksiančius Europos aviacijos inspektorių funkcijas, dalyvauti specialistų sutelkimo ir dalijimosi jais sistemoje.

2. Agentūra ir kiekviena nacionalinė kompetentinga institucija gali prašyti, kad Europos aviacijos inspektoriai padėtų vykdyti priežiūros ir sertifikavimo veiklą. Agentūra tokius prašymus koordinuoja ir, konsultuodamasi su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, parengia tam deramas procedūras.

3. Agentūra arba jų pagalbos paprašiusios nacionalinės kompetentingos institucijos kontroliuoja priežiūros ir sertifikavimo veiklą vykdančius Europos aviacijos inspektorius, duoda jiems nurodymus ir yra atsakingos už jų veiklą.

4. Pagalbos, kurią teikia nacionalinių kompetentingų institucijų paskirti Europos aviacijos inspektoriai, išlaidos padengiamos iš mokesčių. Todėl Agentūra išlaidas patyrusios nacionalinės kompetentingos institucijos vardu sąskaitą išrašo juridiniam arba fiziniam asmeniui, kurio sertifikavimą ir priežiūrą atliko tie inspektoriai. Iš to asmens gautą sumą Agentūra perveda susijusiai nacionalinei kompetentingai institucijai.

5. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatomos 1 dalyje nurodytai specialistų sutelkimo ir dalijimosi jais sistemai taikomos išsamios taisyklės, kurios apimtų:

(a) Agentūros ir per tą sistemą pagalbos paprašiusių, tokią pagalbą gavusių arba suteikusių nacionalinių kompetentingų institucijų teises ir įpareigojimus;

(b) tokią pagalbą teikiantiems Europos aviacijos inspektoriams taikomus įgaliojimus ir taisykles;

(c) 4 dalyje nurodytų mokesčių nustatymą ir surinkimą.

53 straipsnis

Pareigų perdavimas

1. Valstybės narės gali perduoti Agentūrai sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo pareigas, susijusias su bet kuria arba visomis organizacijomis, naudotojais, darbuotojais, orlaiviais, imituojamo skrydžio treniruokliais arba aerodromais, už kuriuos pagal šį reglamentą yra atsakinga susijusi valstybė narė.

   Įvykus perdavimui, Agentūra tampa kompetentinga institucija perduotos pareigos atžvilgiu, o susijusi valstybė narė nuo tos pareigos yra atleidžiama. Kai pareigą atlieka Agentūra, taikomos IV ir V skyrių nuostatos.

2. Valstybės narės, bendru sutarimu, gali sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo pareigas, susijusias su bet kuria ir visomis organizacijomis, naudotojais, darbuotojais, orlaiviais, imituojamo skrydžio treniruokliais arba aerodromais, už kuriuos jos yra atsakingos pagal šį reglamentą, perduoti kitai valstybei narei.

Įvykus perdavimui, valstybės narės, kuriai perduotos pareigos, nacionalinė kompetentinga institucija tampa kompetentinga institucija perduotos pareigos atžvilgiu, o pareigas perdavusi valstybė narė nuo tos pareigos yra atleidžiama.

Atliekant tas pareigos taikomos II ir IV skyrių ir 120 ir 121 straipsnių nuostatos, taip pat valstybės narės, kuriai perduotos pareigos, nacionalinės teisės nuostatos.

3. Agentūra arba, jei taikoma, valstybė narė 1 arba 2 dalyse nurodytam pareigų perdavimui pritaria, jei ji tikrai žino, kad ji gali perduotas pareigas vykdyti veiksmingai ir laikydamasi šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu.

4. Jei valstybė narė ketina kai kurias pareigas perduoti pagal 1 arba 2 dalis, ji drauge su Agentūra arba, jei taikoma, su kita valstybe nare parengia perdavimo planą, kuriuo užtikrinamas tvarkingas tų pareigų perdavimas. Kol parengiama galutinė perdavimo plano redakcija, konsultuojamasi su susijusiais juridiniais ir fiziniais asmenimis ir, jei perduodamos 2 dalyje nurodytos pareigos, su Agentūra.

Agentūra ir susijusi valstybė narė arba, jei taikoma, susijusios valstybės narės užtikrina, kad pareigos būtų perduotos pagal perdavimo planą.

5. Naudodamasi pagal 63 straipsnį sukurta saugykla, Agentūra pateikia valstybių narių, pagal šį straipsnį perdavusių kai kurias pareigas, sąrašą. Sąraše smulkiai išdėstoma, kokios pareigos perduotos, kad būtų galima aiškiai identifikuoti perduotas pareigas ir, jei taikoma, su perdavimu susijusias organizacijas, naudotojus, darbuotojus, orlaivius, imituojamo skrydžio treniruoklius arba aerodromus.

Į perduotas pareigas Agentūra atsižvelgia pagal 73 straipsnį vykdydama patikras arba kitokią stebėjimo veiklą.

6. Šis straipsnis nedaro poveikio valstybių narių teisėms ir įpareigojimams, nustatytiems pagal Čikagos konvenciją. Jei pagal šį straipsnį valstybė narė perduoda pareigas, kurios jai paskirtos pagal Čikagos konvenciją, Tarptautinei civilinės aviacijos organizacijai ji praneša faktą, kad Agentūra arba kita valstybė narė veikia kaip jos įgaliotoji atstovė, atsakinga už įpareigojimų, nustatytų pagal Čikagos konvenciją, vykdymą.

54 straipsnis

Keliose valstybėse veikiančios organizacijos

1. Kitaip nei numatyta 51 straipsnio 3 dalyje, organizacija gali paprašyti, kad Agentūra atliktų kompetentingos institucijos, atsakingos už tos organizacijos sertifikavimą, priežiūrą ir vykdymo užtikrinimą, funkcijas, jei ta organizacija turi pažymėjimą arba atitinka sąlygas, kad pagal III skyriaus nuostatas galėtų pažymėjimo prašyti vienos iš valstybių narių kompetentingos institucijos, tačiau nemaža jos infrastruktūros objektų ir darbuotojų, kuriems reikia pažymėjimo, dalis yra vienoje arba keliose kitose valstybėse narėse.

Tokį prašymą gali taip pat pateikti dvi ir daugiau organizacijų, jei kiekvienos iš jų pagrindinė verslo vieta yra kitoje valstybėje narėje ir kiekviena iš jų turi pažymėjimą to paties tipo aviacijos veiklai arba atitinka sąlygas, kad galėtų tokio pažymėjimo prašyti pagal III skyriaus nuostatas.

Jei pirmoje ir antroje pastraipose nurodytos organizacijos pateikia tokį prašymą, jos informuoja valstybių narių, kuriose yra jų pagrindinė verslo vieta, kompetentingas nacionalines institucijas.

2. Jei Agentūra mano, kad sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo pareigas, kokių prašoma, ji gali vykdyti veiksmingai ir laikydamasi šio reglamento ir pagal jį priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, ji drauge su susijusia valstybe nare arba, jei taikoma, valstybėmis narėmis parengia perdavimo planą, kuriuo užtikrinamas tvarkingas tų pareigų perdavimas. Kol parengiama galutinė perdavimo plano redakcija, konsultuojamasi su organizacija, paprašiusia perduoti pareigas.

   Agentūra ir susijusi valstybė narė arba, jei taikoma, susijusios valstybės narės užtikrina, kad pareigos būtų perduotos pagal perdavimo planą.

3. Įvykus pareigų perdavimui pagal 1 ir 2 dalis, Agentūra tampa kompetentinga institucija perduotos pareigos atžvilgiu, o susijusi valstybė narė arba valstybės narės nuo tos pareigos yra atleidžiamos. Kai pareigą atlieka Agentūra, taikomos IV ir V skyrių nuostatos.

4. Visam pareigų perdavimui pagal šį straipsnį taikomos atitinkamai 53 straipsnio 5 ir 6 dalys.

55 straipsnis

Nepaprastosios priežiūros sistema

1. Agentūra valstybei narei rekomenduoja perduoti pareigas pagal 53 straipsnį, jei įvykdytos visos šios sąlygos:

   (a) pagal 73 straipsnį Agentūros atliktų patikrų ir kitokios stebėjimo veiklos rezultatai rodo, kad valstybė narė visiškai ir nuolat nesugeba veiksmingai vykdyti šiame reglamente numatytų sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduočių;

   (b) Komisija susijusios valstybės narės paprašė pašalinti pagal a punktą nustatytus trūkumus,

   (c) tačiau valstybė narė jų tinkamai nepašalino, todėl susidariusi situacija yra pavojinga civilinės aviacijos saugai.

2. Jei atitinkama valstybė narė neįgyvendino Agentūros rekomendacijos arba nepašalino trūkumų per 3 mėnesius nuo tos rekomendacijos dienos, Komisija gali, jei mano, kad įvykdytos 1 dalies sąlygos, nuspręsti, kad pareigos, susijusios su sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotimis, būtų laikinai perduotos Agentūrai. Sprendimas priimamas įgyvendinimo aktais, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros. Jei yra tinkamai pagrįstų ypač svarbių su aviacijos sauga susijusių skubos priežasčių, Komisija priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus laikydamasi 116 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros.

3. Nuo dienos, kurią įsigalioja 2 dalyje nurodytas įgyvendinimo sprendimas, Agentūra reguliariai vertina, ar 1 dalies c punkto sąlyga vis dar įvykdyta. Jei ji mano, kad sąlyga neįvykdyta, ji pateikia Komisijai rekomendaciją atšaukti laikiną pareigų perdavimą.

4. Jei, atsižvelgusi į rekomendaciją, Komisija mano, kad 1 dalies c punkto sąlyga neįvykdyta, Komisija nusprendžia laikiną pareigų perdavimą Agentūrai atšaukti.

Sprendimas priimamas įgyvendinimo aktais, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros. Jei yra tinkamai pagrįstų ypač svarbių su aviacijos sauga susijusių skubos priežasčių, Komisija priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus laikydamasi 116 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros.

5. Įvykus pareigų perdavimui pagal 2 dalį, Agentūra tampa kompetentinga institucija perduotos pareigos atžvilgiu, o susijusi valstybė narė nuo tos pareigos yra atleidžiama. Kai pareigą atlieka Agentūra, taikomos IV ir V skyrių nuostatos.

6. Visam pareigų perdavimui pagal šį straipsnį taikomos atitinkamai 53 straipsnio 5 ir 6 dalys. Įgyvendinimo sprendimus, kuriuos Komisija priima pagal 2 ir 4 dalis, Agentūra laiko 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje.

56 straipsnis

Pažymėjimų ir deklaracijų galiojimas

1. Pagal šį reglamentą ir pagal deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, išduoti pažymėjimai ir pateiktos deklaracijos galioja visose valstybėse narėse be papildomų reikalavimų arba vertinimo.

2. Jei Komisija mano, kad juridinis arba fizinis asmuo, kuriam išduotas pažymėjimas, arba kuris pateikė deklaraciją, nebeatitinka reikalavimų, taikomų pagal šį reglamentą arba deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, ji, remdamasi Agentūros pateikta rekomendacija, reikalauja, kad valstybė narė, atsakinga už to asmens priežiūrą, imtųsi deramų taisomųjų priemonių ir apsaugos priemonių, įskaitant pažymėjimo galiojimo apribojimą arba sustabdymą.

   Sprendimas priimamas įgyvendinimo aktais, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros. Jei yra tinkamai pagrįstų ypač svarbių su aviacijos sauga susijusių skubos priežasčių, Komisija priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus laikydamasi 116 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros.

   Susijęs pažymėjimas arba deklaracija nuo įgyvendinimo sprendimo įsigaliojimo dienos (kitaip nei numatyta 1 dalyje) nebegalioja visose valstybėse narėse.

3. Jei Komisija mano, kad 2 dalyje nurodyta valstybė narė ėmėsi deramų taisomųjų priemonių ir apsaugos priemonių, ji nusprendžia, remdamasi Agentūros pateikta rekomendacija, kad susijęs pažymėjimas arba deklaracija vėl galioja visose valstybėse narėse, kaip numatyta 1 dalyje. Sprendimas priimamas įgyvendinimo aktais, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros. Jei yra tinkamai pagrįstų ypač svarbių su aviacijos sauga susijusių skubos priežasčių, Komisija priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus laikydamasi 116 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros.

4. Šis straipsnis nedaro poveikio Reglamentui (EB) Nr. 2111/2005.

57 straipsnis

Trečiųjų šalių išduotų pažymėjimų pripažinimas

Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos gali arba išduoti pažymėjimus, numatytus šiame reglamente ir pagal jį priimtuose deleguotuosiuose ir įgyvendinimo aktuose, remdamosi pagal trečiosios valstybės įstatymus išduotais pažymėjimais, arba pripažinti pažymėjimus ir kitus aktualius dokumentus, kuriais liudijama atitiktis civilinės aviacijos taisyklėms ir kurie išduoti pagal trečiosios valstybės įstatymus, jei tokia galimybė numatyta:

(a) Sąjungos ir trečiosios valstybės sudarytuose pažymėjimų pripažinimo susitarimuose arba

(b) deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal 18 straipsnio 1 dalies l punktą, 25 straipsnio 1 dalies f punktą ir 44 straipsnio 1 dalies e punktą.

58 straipsnis

Kompetentingos organizacijos

1. Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos sertifikavimo ir priežiūros užduotis, kurias atlieka pagal šį reglamentą, gali skirti vykdyti kompetentingoms organizacijoms, kurios akredituotos kaip atitinkančios VI priede nustatytus kriterijus. Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos, besinaudojančios kompetentingų organizacijų paslaugomis, nustato kompetentingų organizacijų akreditavimo ir atitikties minėtiems kriterijams vertinimo sistemą, kuri taikoma ir akreditavimo metu, ir nuolat po akreditavimo.

   Kompetentingą organizaciją akredituoja arba Agentūra ar nacionalinė kompetentinga institucija pavieniui, arba dvi ar daugiau nacionalinių kompetentingų institucijų drauge, arba Agentūra ir viena ar daugiau nacionalinių kompetentingų institucijų.

2. Agentūra arba nacionalinė kompetentinga institucija arba, jei taikoma, institucijos atšaukia kompetentingos organizacijos akreditavimą, kurį yra suteikusios, arba sustabdo jo galiojimą, jei kompetentinga organizacija nebeatitinka VI priede nustatytų kriterijų.

3. Agentūra arba nacionalinė kompetentinga institucija arba institucijos, akredituojančios kompetentingą organizaciją, gali jai suteikti teisę Agentūros arba nacionalinės kompetentingos institucijos vardu išduoti pažymėjimus, juos iš dalies keisti, sustabdyti jų galiojimą ir juos atšaukti arba gauti deklaracijas. Ši teisė įtraukiama į akreditavimo taikymo sritį.

4. Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos pripažįsta kompetentingų organizacijų akreditavimą, kurį pagal 1 dalį suteikė Agentūra ir kitos nacionalinės kompetentingos institucijos, be papildomų techninių reikalavimų arba vertinimo.

   Tačiau Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos nėra įpareigotos naudotis visomis akreditavimo, kurį suteikė kita nacionalinė kompetentinga institucija arba Agentūra, galimybėmis arba pripažinti teises, kurias pagal 3 dalį kompetentingai organizacijai suteikė kita kompetentinga institucija.

5. Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos keičiasi informacija apie akreditavimą, kurį suteikė, kurio galiojimą sustabdė arba kurį atšaukė. Šią informaciją Agentūra pateikia 63 straipsnyje nurodytoje saugykloje.

59 straipsnis

Apsaugos nuostatos

1. Šis reglamentas ir pagal jį priimti deleguotieji ir įgyvendinimo aktai netrukdo valstybėms narėms nedelsiant reaguoti į civilinės aviacijos saugos problemą, jei įvykdytos visos šios sąlygos:

   (a) problema yra susijusi su didele rizika aviacijos saugai ir būtina, kad valstybė narė nedelsdama imtųsi problemos sprendimo priemonių;

(b) valstybė narė neturi galimybių tinkamai išspręsti problemos pagal šio reglamento ir remiantis juo priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų nuostatas;

(c) priemonės, kurių imtasi, yra proporcingos problemos sunkumui.

Todėl susijusi valstybė narė, naudodamasi pagal 63 straipsnį sukurta saugykla, nedelsdama apie priemones, kurių ėmėsi, ir motyvus, dėl kurių jų ėmėsi, praneša Komisijai, Agentūrai ir kitoms valstybėms narėms.

2. Jei 1 dalyje nurodytos priemonės taikomos ilgiau kaip aštuonis mėnesius iš eilės arba jei valstybė narė tų pačių priemonių imasi pakartotinai ir jas taiko iš viso ilgiau kaip aštuonis mėnesius, Agentūra vertina, ar įvykdytos 1 dalyje nustatytos sąlygos, ir per tris mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto pranešimo gavimo pateikia Komisijai rekomendaciją pagal vertinimo rezultatus. Šią rekomendaciją Agentūra laiko saugykloje, sukurtoje pagal 63 straipsnį.

Tokiu atveju Komisija, atsižvelgdama į rekomendaciją, vertina, ar tos sąlygos įvykdytos. Jei Komisija mano, kad tos sąlygos neįvykdytos, arba jei jos nuomonė nesutampa su Agentūros vertinimo rezultatu, ji per tris mėnesius nuo rekomendacijos gavimo dienos priima atitinkamo turinio įgyvendinimo sprendimą; šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame žurnale* ir laikomas saugykloje, sukurtoje pagal 63 straipsnį.

Po pranešimo apie įgyvendinimo sprendimą susijusi valstybė narė nedelsdama atšaukia priemones, kurių ėmėsi pagal 1 dalį.

3. Gavusi 1 dalyje nurodytą pranešimą, Agentūra nedelsdama taip pat vertina, ar problemą, kurią pastebėjo valstybė narė, gali išspręsti Agentūra priimdama 65 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodytus sprendimus, kad priemonių, kurių ėmėsi valstybė narė, nebereikėtų. Jei Agentūra mano, kad problemą galima išspręsti tokiu būdu, ji priima deramą atitinkamo turinio sprendimą. Jei ji mano, kad tokiu būdu problemos išspręsti negalima, ji pateikia rekomendaciją Komisijai dėl deleguotųjų arba įgyvendinimo aktų, priimtų pagal šį reglamentą, kuriuos, jos nuomone, būtina iš dalies keisti atsižvelgiant į 1 dalies taikymo tikslus.

4. Jei reikia 1 dalies taikymo tikslais, Komisija nedelsdama ir atsižvelgusi į Agentūros rekomendaciją svarsto galimybes iš dalies keisti deleguotuosius aktus, priimtus pagal 18 straipsnio 1 dalį, 25 straipsnio 1 dalį, 28 straipsnio 1 dalį, 34 straipsnio 1 dalį, 39 straipsnio 1 dalį, 44 straipsnio 1 dalį, 47 straipsnio 1 dalį ir 50 straipsnio 1 dalį.

60 straipsnis

Lankstumo nuostatos

1. Valstybės narės gali visiems fiziniams arba juridiniams asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, daryti III skyriaus nuostatų (išskyrus tų nuostatų esminius reikalavimus) arba pagal jas priimtų deleguotųjų arba įgyvendinimo aktų reikalavimų taikymo tokiems asmenims išimtis, jei to skubiai reikia dėl susidariusių nenumatytų aplinkybių, veikiančių tuos asmenis, arba dėl tų asmenų veiklai skubiai būtinų dalykų, jei įvykdytos visos šios sąlygos:

(a) su tomis aplinkybėmis arba būtinais dalykais susijusių klausimų neįmanoma išspręsti laikantis taikomų reikalavimų;

(b) užtikrintas priimtinas saugos ir aplinkos apsaugos, taip pat atitikties taikomiems esminiams reikalavimams lygis, jei reikia, pritaikius rizikos mažinimo priemones;

(c) valstybė narė, kiek įmanoma, sumažino tikimybę, kad padarius išimtį bus iškreiptos rinkos sąlygos;

(d) išimties taikymo sritis ir laikas yra griežtai apriboti taip, kad išimtis būtų daroma tik kol būtina ir be diskriminacijos.

Todėl susijusi valstybė narė, naudodamasi pagal 63 straipsnį sukurta saugykla, nedelsdama apie padarytą išimtį, išimties darymo motyvus ir, jei taikoma, panaudotas būtinas rizikos mažinimo priemones praneša Komisijai, Agentūrai ir kitoms valstybėms narėms.

2. Jei 1 dalyje nurodytos išimtys daromos ilgiau kaip aštuonis mėnesius iš eilės arba jei valstybė narė tą pačią išimtį daro pakartotinai ir ją daro iš viso ilgiau kaip aštuonis mėnesius, Agentūra vertina, ar įvykdytos 1 dalyje nustatytos sąlygos, ir per tris mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto pranešimo gavimo pateikia Komisijai rekomendaciją pagal vertinimo rezultatus. Šią rekomendaciją Agentūra laiko saugykloje, sukurtoje pagal 63 straipsnį.

Tokiu atveju Komisija, atsižvelgdama į rekomendaciją, vertina, ar tos sąlygos įvykdytos. Jei Komisija mano, kad tos sąlygos neįvykdytos, arba jei jos nuomonė nesutampa su Agentūros vertinimo rezultatu, ji per 3 mėnesius nuo rekomendacijos gavimo dienos priima atitinkamo turinio įgyvendinimo sprendimą; šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame žurnale* ir laikomas saugykloje, sukurtoje pagal 63 straipsnį.

Po pranešimo apie įgyvendinimo sprendimą susijusi valstybė narė nedelsdama atšaukia išimtį, kurią padarė pagal 1 dalį.

3. Jei valstybė narė mano, kad atitiktį prieduose nustatytiems esminiams reikalavimams galima įrodyti kitais būdais nei nustatytieji deleguotuosiuose ir įgyvendinimo aktuose, priimtuose remiantis šiuo reglamentu, ir kad tie būdai yra kur kas geresni civilinės aviacijos saugos arba našumo atžvilgiu asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, arba susijusioms institucijoms, ji gali, naudodamasi pagal 63 straipsnį sukurta saugykla, pateikti Komisijai ir Agentūrai pagrįstą prašymą iš dalies pakeisti atitinkamą deleguotąjį arba įgyvendinimo aktą, kad būtų galima naudotis tais kitais įrodymo būdais.

Tokiu atveju Agentūra nedelsdama pateikia Komisijai rekomendaciją, ar valstybės narės prašymas atitinka pirmos pastraipos sąlygas.

Jei reikia atsižvelgiant į šios dalies taikymo tikslus, Komisija nedelsdama ir atsižvelgusi į tą rekomendaciją svarsto galimybes iš dalies keisti atitinkamą deleguotąjį arba įgyvendinimo aktą.

61 straipsnis

Informacijos rinkimas, keitimasis ja ir jos analizė

1. Taikydamos šį reglamentą ir deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, Komisija, Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos keičiasi visa turima informacija, kuri yra aktuali kitoms šalims, kad jos galėtų atlikti savo užduotis pagal šį reglamentą. Valstybių narių kompetentingos

institucijos, įpareigotos tirti civilinės aviacijos avarijas ir incidentus arba analizuoti įvykius, taip pat turi teisę gauti tą informaciją, kad galėtų atlikti savo užduotis. Ta informacija gali būti skleidžiama suinteresuotosioms šalims pagal 4 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus.

2. Agentūra Sąjungos lygiu koordinuoja informacijos, susijusios su klausimais, kuriems taikomas šis reglamentas, rinkimą, keitimąsi ja ir jos analizę. Todėl Agentūra gali su juridiniais ir fiziniais asmenimis, kuriems taikomas šis reglamentas, arba su tokių asmenų susivienijimais sudaryti administracinius susitarimus dėl informacijos rinkimo, keitimosi ja ir jos analizės.

3. Gavusi Komisijos prašymą, Agentūra analizuoja skubius arba svarbius šio reglamento taikymo srities klausimus. Jei reikia, nacionalinės kompetentingos institucijos bendradarbiauja su Agentūra, kad būtų atlikta ši analizė.

4. Komisija priima išsamias taisykles, kurių laikydamosi Komisija, Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos keičiasi 1 dalyje nurodyta informacija ir ją skleidžia suinteresuotosioms šalims. Tos taisyklės pateikiamos įgyvendinimo aktuose, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

   Pirmoje pastraipoje nurodytose išsamiose taisyklėse atsižvelgiama į:

   (a) poreikį juridiniams ir fiziniams asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, pateikti informaciją, kurios jiems reikia, kad galėtų laikytis 1 straipsnyje nustatytų tikslų ir prisidėti prie jų įgyvendinimo;

   (b) poreikį skleisti ir naudoti tik tiek informacijos, kiek būtinai reikia tiems tikslams pasiekti;

   (c) poreikį užtikrinti, kad informacija nebūtų teikiama arba naudojama kaltės arba atsakomybės nustatymo tikslais.

5. Kad deramai užtikrintų pagal šį straipsnį gaunamos informacijos slaptumą, Komisija, Agentūra, nacionalinės kompetentingos institucijos, taip pat juridiniai ir fiziniais asmenys ir 2 dalyje nurodyti tokių asmenų susivienijimai imasi būtinų priemonių, kurios nedaro poveikio jokiems kitiems griežtesniems Reglamente (ES) Nr. 996/2010, Reglamente (ES) Nr. 376/2014 ir kituose Sąjungos teisės aktuose numatytiems reikalavimams.

6. Agentūra skelbia metines saugos apžvalgas, kuriomis informuoja visuomenę apie bendrą civilinės aviacijos saugos lygį Sąjungoje. Apžvalgoje paprasta ir lengvai suprantama kalba pateikiama bendra saugos analizė ir nurodoma, ar saugos rizika padidėjusi.

62 straipsnis

Informacijos šaltinio apsauga

1. Jei 61 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija pateikiama nacionalinei kompetentingai institucijai, tokios informacijos šaltinis saugomas pagal taikomus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus dėl civilinės aviacijos saugos informacijos šaltinių apsaugos. Jei tokią informaciją Komisijai arba Agentūrai pateikia fizinis asmuo, informacijos šaltinis neatskleidžiamas, o šaltinio asmens duomenys prie pateiktos informacijos neįrašomi.

2. Nedarant poveikio taikomai nacionalinei baudžiamajai teisei, valstybės narės nepradeda procesinių veiksmų dėl neapgalvotų arba netyčia padarytų teisės pažeidimų, apie kuriuos jos sužinojo tik todėl, kad informacija apie tuos pažeidimus joms pateikta pagal šį reglamentą ir pagal deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu.

Pirmos pastraipos nuostatos netaikomos, jei yra tyčinis nusižengimas arba neabejotinas, sunkus ir rimtas aiškios rizikos nepaisymas ir ypač sunkus profesinės pareigos imtis tokių atsargumo priemonių, kurių aiškiai reikia tomis aplinkybėmis, nevykdymas, dėl ko padaroma žala, kurią buvo galima numatyti, asmeniui arba turtui arba smarkiai sumažėja civilinės aviacijos saugos lygis.

3. Valstybės narės gali toliau taikyti ar priimti priemones, skirtas 1 dalyje nurodytų informacijos šaltinių apsaugai sustiprinti.

4. Pagal šį reglamentą ir pagal deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, informaciją pateikusių darbuotojų ir pasamdytų asmenų už pateiktą informaciją jų darbdaviai arba organizacijos, kurioms jie teikia paslaugas, negali niekaip bausti.

Pirmos pastraipos nuostatos netaikomos, jei yra tyčinis nusižengimas arba neabejotinas, sunkus ir rimtas aiškios rizikos nepaisymas ir ypač sunkus profesinės pareigos imtis tokių atsargumo priemonių, kurių aiškiai reikia tomis aplinkybėmis, nevykdymas, dėl ko padaroma žala, kurią buvo galima numatyti, asmeniui arba turtui arba smarkiai sumažėja aviacijos sauga.

5. Šio straipsnio nuostatos netrukdo valstybėms narėms, Komisijai ir Agentūrai imtis visų būtinų civilinės aviacijos saugos išlaikymo ar gerinimo priemonių.

6. Šio straipsnio nuostatos nedaro poveikio informacijos šaltinio apsaugos taisyklėms, nustatytoms Reglamente (EB) Nr. 996/2010 ir Reglamente (EB) Nr. 376/2014.

63 straipsnis

Informacijos saugykla

1. Bendradarbiaudama su Komisija ir nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, Agentūra sukuria ir tvarko informacijos saugyklą, būtiną užtikrinti veiksmingą Agentūros ir nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą jų užduočių, susijusių su sertifikavimu, priežiūra iš vykdymo užtikrinimu, klausimais.

Saugykloje saugoma ši informacija apie:

(a) pagal III skyrių ir 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69 ir 70 straipsnius Agentūros ir nacionalinių kompetentingų institucijų išduotus pažymėjimus ir gautas deklaracijas;

(b) pagal 58 straipsnio 3 dalį Agentūros ir nacionalinių kompetentingų institucijų vardu kompetentingų organizacijų išduotus pažymėjimus ir gautas deklaracijas;

(c) Agentūros ir nacionalinių kompetentingų institucijų pagal 58 straipsnį suteiktą akreditavimą kompetentingoms organizacijoms, įskaitant duomenis apie akreditavimo sritį;

(d) priemones, kurių valstybės narės ėmėsi pagal 2 straipsnio 6 ir 7 dalis, ir apie atitinkamus Komisijos sprendimus;

(e) pagal 2 straipsnio 4 dalį priimtus Komisijos sprendimus;

(f) pagal 36 straipsnio 2 dalį priimtus valstybių narių sprendimus;

(g) valstybių narių pareigų perdavimą pagal 53 ir 54 straipsnius Agentūrai arba kitai valstybei narei, įskaitant duomenis apie perduotas pareigas;

(h) pagal 55 straipsnį priimtus Komisijos sprendimus, įskaitant duomenis apie pareigas, kurios pagal tuos sprendimus perduotos Agentūrai;

(i) pagal 56 straipsnį priimtus Komisijos sprendimus;

(j) nacionalinių kompetentingų institucijų pranešimus apie individualias skrydžio laiko specifikacijų schemas, pateiktas Agentūrai remiantis pagal 28 straipsnio 1 dalies f punktą priimtais deleguotaisiais aktais, ir atitinkamas Agentūros nuomones, pateiktas pagal 65 straipsnio 7 dalį;

(k) valstybių narių pranešimus apie priemones, kurių pagal 59 straipsnio 1 dalį ir 60 straipsnio 1 dalį imtasi siekiant nedelsiant reaguoti į civilinės aviacijos saugos problemas ir kurios susijusios su išimčių darymu, taip pat atitinkamas Agentūros rekomendacijas ir Komisijos sprendimus;

(l) valstybių narių prašymus, susijusius su kitomis atitikties reikalavimams priemonėmis, ir atitinkamas Agentūros rekomendacijas pagal 60 straipsnio 3 dalį;

(m) Agentūros pranešimus ir atitinkamus Komisijos sprendimus pagal 65 straipsnio 4 dalį;

(n) kitus duomenis, kurių gali reikėti siekiant užtikrinti pirmoje pastraipoje nurodytą veiksmingą bendradarbiavimą.

2. Nacionalinės kompetentingos institucijos, aviacijos medicinos gydytojai ir aviacijos medicinos centrai taip pat per saugyklą keičiasi informacija apie pilotų sveikatos būklės tinkamumą. Tokios asmens duomenimis laikomos informacijos, įskaitant duomenis apie sveikatą, yra tik tiek, kiek būtinai reikia siekiant užtikrinti veiksmingą pilotų sertifikavimą ir priežiūrą pagal 20 straipsnį.

3. Visi saugykloje laikomi asmens duomenys, įskaitant duomenis apie sveikatą, laikomi ne ilgiau, nei tai yra reikalinga tais tikslais, dėl kurių duomenys buvo surinkti arba po to tvarkomi.

4. Valstybės narės ir Agentūra užtikrina, kad duomenų subjektai, kurių asmens duomenys apdorojami saugykloje, būtų apie tai informuojami *ex ante*.

5. Duomenų subjektų teises gauti, taisyti ir ištrinti saugykloje saugomus asmens duomenis valstybės narės ir Agentūra gali pagal Direktyvos 95/46/EB 13 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnį apriboti tiek, kiek būtinai reikia civilinės aviacijos saugai apsaugoti.

6. Nedarant poveikio 7 daliai, Komisija, Agentūra, nacionalinės kompetentingos institucijos ir visos valstybių narių kompetentingos institucijos, įpareigotos tirti civilinės aviacijos avarijas ir incidentus, turi jų užduotims vykdyti reikalingą elektroninę saugią prieigą prie visos saugykloje laikomos informacijos.

Komisija ir Agentūra gali prireikus skleisti tam tikrą saugykloje laikomą, informaciją, bet ne nurodytąją 2 dalyje, suinteresuotosioms šalims arba pateikti ją visiems.

7. Saugykloje laikoma informacija nuo nesankcionuotos prieigos saugoma deramomis priemonėmis ir protokolais. 2 dalyje nurodyta informacija yra prieinama ir atskleidžiama tik tiems asmenims, kurie yra atsakingi už pilotų sveikatos būklės tinkamumo sertifikavimą ir priežiūrą, kad tie asmenys galėtų vykdyti savo užduotis pagal šį reglamentą. Ribota prieiga prie šios informacijos gali būti taip pat suteikta įgaliotiesiems asmenims, kad jie užtikrintų gerą saugyklos veikimą, ypač tam, kad atliktų jos techninę priežiūrą. Prieš suteikiant įgaliojimą gauti informaciją, kurioje yra asmens duomenų, asmenys išklauso taikomų asmens duomenų apsaugos teisės aktų ir susijusių apsaugos priemonių mokymo kursą.

8. Komisija priima būtinas saugyklos veikimo ir tvarkymo taisykles. Tos taisyklės pateikiamos įgyvendinimo aktuose, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, ir jose nustatomi šie išsamūs reikalavimai:

   (a) techniniai aspektai, susiję saugyklos sukūrimu ir technine priežiūra;

   (b) informacijos, kurią į saugyklą turi perduoti Komisija, Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos, klasifikavimas, įskaitant tokios informacijos perdavimo formą ir būdą;

   (c) reguliarus ir standartinis saugykloje laikomos informacijos atnaujinimas;

   (d) tam tikros saugykloje saugomos informacijos skleidimo ir skelbimo pagal 6 dalį būdai;

   (e) informacijos apie pilotų sveikatos būklės tinkamumą, kurią į saugyklą turi perduoti kompetentingos nacionalinės institucijos, aviacijos medicinos gydytojai ir aviacijos medicinos centrai, klasifikavimas, įskaitant tokios informacijos perdavimo būdą ir metodą;

   (f) saugykloje saugomos informacijos apsaugos nuo nesankcionuotos prieigos, prieigos prie informacijos ribojimo ir visų saugykloje laikomų asmens duomenų apsaugos būdai pagal taikomus Sąjungos teisės aktus dėl asmens duomenų apsaugos, ypač nuo atsitiktinio arba neteisėto sunaikinimo, praradimo, pakeitimo arba atskleidimo;

   (g) ilgiausias leistinas asmens duomenų, įskaitant prie asmens duomenų priskiriamą informaciją apie pilotų sveikatos būklės tinkamumą, laikymo saugykloje laikotarpis;

   (h) 5 dalies tikslais taikomos išsamios sąlygos, kuriomis valstybės narės ir Agentūra gali apriboti duomenų subjektų teises gauti, taisyti ir ištrinti saugykloje laikomus asmens duomenis.

V SKYRIUS

EUROPOS SĄJUNGOS AVIACIJOS SAUGOS AGENTŪRA

I SKIRSNIS

UŽDUOTYS

64 straipsnis

Agentūros įsteigimas ir funkcijos

1. Įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos Agentūra.

2. Kad užtikrintų gerą civilinės aviacijos veikimą ir vystymąsi Sąjungoje pagal 1 straipsnyje nustatytus tikslus, Agentūra:

(a) imasi visų užduočių ir rengia nuomones visais klausimais, kuriems taikomas šis reglamentas;

(b) padeda Komisijai rengdama priemones, kurių turi būti imtasi pagal šį reglamentą. Jei tos priemonės apima technines taisykles, Komisija negali keisti jų turinio nesuderinusi pakeitimų su Agentūra;

(c) teikia Komisijai reikiamą techninę, mokslinę ir administracinę paramą jos užduotims vykdyti;

(d) imasi reikiamų priemonių, neviršydama jai šiuo reglamentu arba kitais Sąjungos teisės aktais suteiktų įgaliojimų;

(e) vykdo inspekcijas, kitą stebėjimo veiklą ir tyrimus, kurie būtini, kad atliktų savo užduotis pagal šį reglamentą, arba jei to paprašo Komisija;

(f) savo kompetencijos srityje valstybių narių vardu vykdo funkcijas ir užduotis, joms skirtas taikomomis tarptautinėmis konvencijomis, visų pirma Čikagos konvencija;

(g) padeda nacionalinėms kompetentingoms institucijoms vykdyti užduotis, visų pirma, veikdama kaip keitimosi informacija ir specialiosiomis žiniomis forumas;

(h) gavusi prašymą, padeda nustatyti veiksmingumo rodiklius, juos matuoti, teikti jų ataskaitas ir juos analizuoti, jei Sąjungos teisės aktais nustatyti civilinės aviacijos veiklos rezultatų planai;

(i) bendradarbiauja su kitomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, organais ir agentūromis tose srityse, kuriose jų veikla siejasi su techniniais civilinės aviacijos aspektais.

65 straipsnis

Priemonės, kurių imasi Agentūra

1. Gavusi prašymą, Agentūra padeda Komisijai parengti pasiūlymus iš dalies keisti šį reglamentą ir remiantis juo priimtus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus. Agentūra tuo tikslu dokumentus Komisijai pateikia kaip nuomones.

2. Agentūra teikia Komisijai rekomendacijas dėl 59 ir 60 straipsnių taikymo.

3. Pagal 104 straipsnį ir taikomus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis šiuo reglamentu, Agentūra šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, taikymo tikslais rengia sertifikavimo specifikacijas, priimtinas atitikties užtikrinimo priemones ir rekomendacinę medžiagą.

4. Agentūra priima atitinkamus 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 ir 73 straipsnių taikymo sprendimus.

Agentūra gali daryti išimtis juridiniam arba fiziniam asmeniui, kuriam yra išdavusi pažymėjimą, 60 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais ir ten pat nustatytomis sąlygomis. Todėl Agentūra, naudodamasi pagal 63 straipsnį sukurta saugykla, nedelsdama apie padarytą išimtį, jos darymo motyvus ir, jei taikoma, nustatytas rizikos mažinimo priemones, praneša Komisijai ir valstybėms narėms. Jei išimtis daroma ilgiau kaip aštuonis mėnesius iš eilės arba jei Agentūra tą pačią išimtį daro pakartotinai ir ji daroma iš viso ilgiau kaip aštuonis mėnesius, Komisija vertina, ar įvykdytos tos sąlygos, ir jei nusprendžia, kad jos neįvykdytos, priima atitinkamo turinio įgyvendinimo sprendimą; šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir laikomas saugykloje, sukurtoje pagal 63 straipsnį. Po pranešimo apie įgyvendinimo sprendimą Agentūra nedelsdama atšaukia išimtį.

5. Agentūra teikia patikrų ir kitos stebėjimo veiklos, vykdomų pagal 73 straipsnį, ataskaitas.

6. Agentūra nedelsdama reaguoja į neatidėliotinas šio reglamento taikymo srities saugos problemas: nustato, kokių taisomųjų priemonių turi imtis nacionalinės kompetentingos institucijos arba juridiniai ar fiziniai asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas, ir toms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir tiems asmenims skleidžia susijusią informaciją, įskaitant nurodymus ar rekomendacijas, jei to reikia 1 straipsnyje nustatytiems tikslams apsaugoti.

7. Agentūra pateikia nuomones apie individualias skrydžio laiko specifikacijų schemas, kurias valstybės narės pasiūlė remdamosi deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 28 straipsnio 1 dalies f punktą, jei tos schemos neatitinka Agentūros priimtų sertifikavimo specifikacijų.

66 straipsnis

Tinkamumo skraidyti ir suderinamumo su aplinka sertifikavimas

1. 2 straipsnio 1 dalies a punkte ir b punkto i papunktyje nurodytų produktų, dalių ir kilnojamosios įrangos atveju Agentūra, kai tai taikoma ir kaip nurodyta Čikagos konvencijoje ar jos prieduose, valstybių narių vardu vykdo projektavimo, gamybos arba registravimo valstybės funkcijas ir užduotis, jei tos funkcijos ir užduotys yra susijusios su projekto sertifikavimu ir privaloma informacija apie nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti. Todėl ji:

(a) nustato ir prašytojui praneša kiekvienam produkto projektui taikomus tipo sertifikavimo pagrindus, jei pagal 11 straipsnį prašoma produkto tipo pažymėjimo, pakeitimų pažymėjimo, įskaitant papildomą tipo pažymėjimą, arba remonto projekto patvirtinimo;

(b) nustato ir prašytojui praneša kiekvieno produkto konkrečias tinkamumo skraidyti specifikacijas arba konkretų produktų suderinamumo su aplinka kodą, jei pagal 17

straipsnio 2 dalies a punktą prašoma produkto riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimo;

(c) nustato ir prašytojui praneša kiekvieno dalies arba kilnojamosios įrangos projekto sertifikavimo pagrindus, jei pagal 12 arba 13 straipsnius prašoma dalies arba kilnojamosios įrangos pažymėjimo;

(d) pateikia su projektu siejamų atitinkamų skrydžio sąlygų patvirtinimą, jei pagal 17 straipsnio 2 dalies b punktą prašoma leidimo skristi;

(e) nustato ir pateikia tinkamumo skraidyti ir suderinamumo su aplinka specifikacijas, taikomas produktų ir dalių projektams, kurie deklaruojami pagal 17 straipsnio 1 dalies a punktą;

(f) pagal 51 straipsnio 3 dalį yra atsakinga už sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, kurias reikia atlikti pagal 11 straipsnį ir 17 straipsnio 1 dalies b punktą ir kurios susijusios su produktų projektų tipo pažymėjimais, pakeitimų pažymėjimais, įskaitant papildomus tipo pažymėjimus, ir remonto projektų patvirtinimais;

(g) pagal 51 straipsnio 3 dalį yra atsakinga už sertifikavimo, priežiūros ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo užduotis, kurias reikia atlikti pagal 12 ir 13 straipsnius ir kurios susijusios su dalių ir kilnojamosios įrangos pažymėjimais;

(h) išduoda produktų projektų, kuriuos ji sertifikuoja pagal 11 straipsnį, aplinkos apsaugos duomenų lapus;

(i) užtikrina nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti funkcijas, susijusias su produktų projektais, dalių ir kilnojamosios įrangos projektais, kuriuos ji sertifikavo ir kuriuos ji prižiūri, be to, nedelsdama reaguoja į saugos arba saugumo problemą ir skelbia bei skleidžia taikomą privalomą informaciją.

2. Pagal 51 straipsnio 3 dalį Agentūra yra atsakinga už šias sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis:

(a) organizacijų, atsakingų už produktų, dalių ir kilnojamosios įrangos projektus, patvirtinimą pagal 15 straipsnio 1 dalį;

(b) organizacijų, atsakingų už produktų, dalių ir kilnojamosios įrangos gamybą, techninę priežiūrą ir nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, taip pat organizacijų, dalyvaujančių darbuotojų mokyme, patvirtinimą pagal 15 straipsnį, jei tų organizacijų pagrindinė verslo vieta yra kitur nei teritorijoje, už kurią pagal Čikagos konvenciją yra atsakinga valstybė narė.

3. Pagal 54 straipsnio 3 dalį Agentūra yra atsakinga už priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, susijusias su deklaracijomis, kurias organizacijos teikia pagal 17 straipsnio 1 dalies a punktą.

67 straipsnis

Orlaivio įgulos sertifikavimas

1. Pagal 51 straipsnio 3 dalį Agentūra yra atsakinga už sertifikavimo, priežiūros ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo užduotis, susijusias pilotų ir keleivių salono įgulų mokymo organizacijų ir 22 straipsnyje nurodytų aviacijos medicinos centrų tvirtinimu, jei tų organizacijų ir centrų pagrindinė verslo vieta yra kitur nei teritorijoje, už kurią pagal Čikagos konvenciją yra atsakinga valstybė narė.

2. Pagal 51 straipsnio 3 dalį Agentūra yra atsakinga už sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, susijusias su 23 straipsnyje numatytais imituojamo skrydžio treniruoklių pažymėjimais, jei:

(a) treniruoklį naudoja organizacija, kuriai Agentūra pagal 1 dalį išdavė pažymėjimą;

(b) treniruoklis yra teritorijoje, už kurią pagal Čikagos konvenciją yra atsakinga valstybė narė, ir jį naudoja organizacija, kurią Agentūra sertifikavo pagal 1 dalį ir kurios pagrindinė verslo vieta yra kitur nei toje teritorijoje;

(c) treniruoklis yra kitur nei teritorijoje, už kurią pagal Čikagos konvenciją yra atsakinga valstybė narė, nebent treniruoklį naudoja organizacija, kuriai Agentūra pagal 1 dalį neišdavusi pažymėjimo ir kurios pagrindinė verslo vieta yra toje teritorijoje.

68 straipsnis

Oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugos

1. Pagal 51 straipsnio 3 dalį Agentūra yra atsakinga už šias sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, susijusias su:

(a) 36 straipsnyje nurodytų oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikėjų pažymėjimais, jei tiekėjų pagrindinė verslo vieta yra kitur nei teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, ir jie yra atsakingi už oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikimą tos teritorijos oro erdvėje;

(b) 36 straipsnyje nurodytų oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikėjų pažymėjimais, jei teikėjai oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugas teikia visoje Europoje;

(c) 37 straipsnyje nurodytų organizacijų pažymėjimais ir jų pateiktomis deklaracijomis, jei tos organizacijos dalyvauja visoje Europoje veikiančių oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir jų komponentų projektavime, gamyboje arba techninėje priežiūroje;

(d) oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų teikėjų, kuriems Agentūra pagal a ir b punktus išdavė pažymėjimą, deklaracijomis dėl oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir jų komponentų, kuriuos tų paslaugų teikėjai pradeda naudoti pagal 38 straipsnio 1 dalį.

2. Sistemų ir komponentų, nurodytų 38 straipsnyje, atžvilgiu Agentūra:

(a) jei numatyta pagal 39 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, nustato ir prašytojui praneša išsamias specifikacijas, taikomas oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemoms ir jų komponentams, nuo kurių priklauso sauga arba sąveika ir kurie sertifikuojami arba deklaruojami pagal 38 straipsnio 2 dalį;

(b) jei numatyta pagal 39 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose, yra pagal 51 straipsnio 3 dalį atsakinga už sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, susijusias su oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugų sistemų ir jų komponentų, nuo kurių priklauso sauga arba sąveika, pažymėjimais ir dėl jų pateiktomis deklaracijomis pagal 38 straipsnio 2 dalį.

69 straipsnis

Skrydžių vadovų sertifikavimas

Pagal 51 straipsnio 3 dalį Agentūra yra atsakinga už sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, susijusias su skrydžių vadovų mokymo organizacijų, nurodytų 42 straipsnyje, ir, jei dera, jų darbuotojų pažymėjimais, jei tų organizacijų pagrindinė verslo vieta yra kitur nei teritorijoje, už kurią pagal Čikagos konvenciją yra atsakinga valstybė narė.

70 straipsnis

Trečiosios šalies naudotojai ir tarptautinė saugos priežiūra

1. Pagal 51 straipsnio 3 dalį Agentūra yra atsakinga už sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, susijusias su įgaliojimu naudoti orlaivius, nurodytu 49 straipsnio 1 ir 2 dalyse, naudotojų teikiamomis deklaracijomis, nurodytomis 49 straipsnio 2 dalyje, nebent naudotojo valstybės funkcijas ir užduotis naudotojų atžvilgiu atlieka valstybė narė.

2. Pagal 51 straipsnio 3 dalį Agentūra yra atsakinga už sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, susijusias su 50 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų orlaivių ir pilotų įgaliojimų suteikimu.

3. Gavusi prašymą, Agentūra atlieka būtiną trečiųjų valstybių naudotojų ir už jų priežiūrą atsakingų institucijų vertinimą, kad padėtų Komisijai įgyvendinti Reglamentą (EB) Nr. 2111/2005, todėl, be kitų priemonių, lankosi pas vertinamus naudotojus ir institucijas. Vertinimų rezultatus ir deramas rekomendacijas ji pateikia Komisijai.

71 straipsnis

Tyrimai, kuriuos atlieka Agentūra

1. Agentūra pati arba per nacionalines kompetentingas institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka tyrimus, būtinus tam, kad įvykdytų sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, už kurias yra atsakinga pagal 51 straipsnio 3 dalį.

2. 1 dalyje nurodytų tyrimų tikslais Agentūra yra įgaliota:

(a) reikalauti, kad juridiniai arba fiziniai asmenys, kuriems ji išdavė pažymėjimą arba kurie jai pateikė deklaracijas, pateiktų visą būtiną informaciją;

(b) reikalauti, kad tie asmenys žodžiu paaiškintų visus faktus, dokumentus, daiktus, procedūras arba pasiaiškintų kitomis temomis, aktualiomis siekiant sužinoti, ar asmuo laikosi šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatų;

(c) patekti į visas tų asmenų patalpas, teritorijas ir transporto priemones;

(d) nagrinėti ar kopijuoti tų asmenų turimus arba jiems prieinamus dokumentus, įrašus arba duomenis ar imti jų ištraukas, nesvarbu kokioje priemonėje tokia informacija laikoma.

Agentūra, norėdama sužinoti, ar asmuo, kuriam ji išdavė pažymėjimą arba kuris jai pateikė deklaraciją, laikosi šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatų, taip pat gali naudotis pirmoje pastraipoje nustatytais įgaliojimais visų juridinių arba fizinių asmenų atžvilgiu, jei

pagrįstai mano, kad tie asmenys turi tyrimui aktualios informacijos arba tokia informacija yra jiems prieinama.

Šioje dalyje nustatytais įgaliojimais naudojamasi pagal valstybės narės arba trečiosios valstybės, kurioje vyksta tyrimas, nacionalinę teisę, deramai atsižvelgiant į susijusių asmenų teises ir teisėtus interesus ir laikantis proporcingumo principo. Pirmos pastraipos c punkte nurodytais patekimo į patalpas, teritorijas ir transporto priemones įgaliojimais naudojamasi tik gavus teisminės institucijos atitinkamą išankstinį įgaliojimą, jei tokio įgaliojimo reikia pagal susijusios valstybės narės arba trečiosios valstybės taikomą nacionalinę teisę.

3. Agentūra užtikrina, kad tyrime dalyvaujantys jos darbuotojai ir, jei dera, visi kiti ekspertai būtų pakankamai kvalifikuoti, būtų gavę deramas instrukcijas ir tinkamai įgalioti. Tie asmenys savo įgaliojimais naudojasi pateikę rašytinį įgaliojimą.

4. Valstybės narės, kurios teritorijoje bus atliktas tyrimas, kompetentingų institucijų pareigūnai padeda atlikti tyrimą, jei to paprašo Agentūra. Jei reikia tokios pagalbos, Agentūra pakankamai iš anksto iki tyrimo informuoja valstybę narę, kurioje tyrimas bus atliekamas, apie tyrimą ir apie pagalbos poreikį.

72 straipsnis

Vienkartinės ir periodinės baudos

1. Gavusi Agentūros prašymą, Komisija juridiniam arba fiziniam asmeniui, kuriam Agentūra išdavė pažymėjimą arba kuris Agentūrai pateikė deklaraciją, gali pagal šį reglamentą skirti vieną arba abi šias nuobaudas:

   (a) baudą, jei asmuo sąmoningai arba dėl aplaidumo pažeidė kurią nors iš šio reglamento arba deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatų;

   (b) siekiant priversti asmenį laikytis tų nuostatų, periodines baudas, jei asmuo pažeidė vieną iš tų nuostatų arba jei toks pažeidimas bus neišvengiamai padarytas.

2. 1 dalyje nurodytos vienkartinės ir periodinės baudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Jos nustatomos atsižvelgiant į pažeidimo dydį, ypač kenksmingumą saugai arba aplinkos apsaugai, taip pat į susijusio juridinio arba fizinio asmens ekonominį pajėgumą.

   Baudų dydis neviršija 4 proc. atitinkamo juridinio arba fizinio asmens metinių pajamų arba apyvartos. Periodinių baudų dydis neviršija 2,5 proc. juridinio arba fizinio asmens vidutinių dienos pajamų arba apyvartos.

3. Vienkartines ir periodines baudas pagal 1 dalį Komisija skiria tik jei kitos tokių pažeidimų šalinimo priemonės, numatytos šiame reglamente ir remiantis juo priimtuose deleguotuosiuose aktuose, yra nepakankamos arba neproporcingos.

4. Jei pagal šio straipsnio nuostatas Komisija skiria vienkartines ir periodines baudas, deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal 117 straipsnį, ji nustato:

   (a) išsamius kriterijus ir išsamią metodiką, pagal kuriuos apskaičiuojama vienkartinės ir periodinės baudos suma;

   (b) išsamias taisykles dėl teiravimosi, susijusių priemonių taikymo ir pranešimų teikimo, taip pat sprendimų priėmimo taisykles, įskaitant

teisės į gynybą, galimybės susipažinti su byla, teisinio atstovavimo, konfidencialumo ir laiko nuostatas, ir

(c) vienkartinių ir periodinių baudų surinkimo procedūras.

5. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti pagal 1 dalį Komisijos priimtus sprendimus. Jis gali panaikinti, sumažinti arba padidinti skirtą vienkartinę arba periodinę baudą.

6. Pagal 1 dalį priimti Komisijos sprendimai nelaikomi baudžiamosios teisės pobūdžio sprendimais.

73 straipsnis

Valstybių narių stebėjimas

1. Agentūra padeda Komisija stebėti, kaip šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatas taiko valstybės narės, todėl vykdo patikras ir kitą stebėjimo veiklą. Patikrų ir kitos stebėjimo veiklos tikslas yra padėti valstybėms narėms užtikrinti vienodą nuostatų taikymą.

Agentūra Komisijai teikia patikrų ir kitos stebėjimo veiklos, vykdomų pagal šią dalį, ataskaitas.

2. 1 dalyje nurodytų patikrų ir kitos stebėjimo veiklos tikslais Agentūra yra įgaliota:

(a) visų nacionalinių kompetentingų institucijų ir visų juridinių ir fizinių asmenų, kuriems taikomas šis reglamentas, reikalauti pateikti visą būtiną informaciją;

(b) reikalauti, kad tos institucijos ir asmenys žodžiu paaiškintų visus faktus, dokumentus, daiktus, procedūras arba pasiaiškintų kitomis temomis, aktualiomis siekiant sužinoti, ar valstybė narė laikosi šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatų;

(c) patekti į visas tų institucijų ir asmenų patalpas, teritorijas ir transporto priemones;

(d) nagrinėti ar kopijuoti tų institucijų ir asmenų turimus arba jiems prieinamus dokumentus, įrašus arba duomenis ar imti jų ištraukas, nesvarbu kokioje priemonėje tokia informacija laikoma.

Agentūra, norėdama sužinoti, ar valstybė narė laikosi šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatų, taip pat gali naudotis pirmoje pastraipoje nustatytais įgaliojimais visų juridinių arba fizinių asmenų atžvilgiu, jei pagrįstai mano, kad tie asmenys turi tyrimui aktualios informacijos arba tokia informacija yra jiems prieinama.

Šioje dalyje nustatytais įgaliojimais naudojamasi pagal valstybės narės, kurioje vykdoma inspekcija arba kita stebėjimo veikla, nacionalinę teisę, deramai atsižvelgiant į susijusių institucijų ir asmenų teises ir teisėtus interesus ir laikantis proporcingumo principo. Pirmos pastraipos c punkte nurodytais patekimo į patalpas, teritorijas ir transporto priemones įgaliojimais naudojamasi tik gavus teisminės institucijos atitinkamą išankstinį įgaliojimą, jei tokio įgaliojimo reikia pagal taikomą susijusios valstybės narės nacionalinę teisę.

3. Agentūra užtikrina, kad inspekcijoje ar kitoje stebėjimo veikoje dalyvaujantys jos darbuotojai ir, jei dera, visi kiti ekspertai būtų pakankamai kvalifikuoti, būtų gavę deramas instrukcijas ir tinkamai įgalioti. Tie asmenys savo įgaliojimais naudojasi pateikę rašytinį įgaliojimą.

   Likus pakankamai laiko iki inspekcijos arba kitos stebėjimo veiklos Agentūra informuoja susijusią valstybę narę apie veiklą ir apie jos darbuotojų bei visų kitų ekspertų, vykdančių veiklą, tapatybę.

4. Susijusi valstybė narė sudaro kuo geresnes sąlygas vykdyti inspekciją arba kitą stebėjimo veiklą. Ji užtikrina, kad susijusios institucijos ir asmenys bendradarbiautų su Agentūra.

   Susijusios valstybės narės kompetentinga institucija teikia reikiamą pagalbą Agentūrai, kad ji galėtų įvykdyti inspekciją arba kitą stebėjimo veiklą, jei juridinis arba fizinis asmuo nebendradarbiauja su Agentūra.

5. Jei pagal šį straipsnį vykdant inspekciją arba kitą stebėjimo veiklą reikia atlikti juridinio arba fizinio asmens, kuriam taikomas šis reglamentas, inspekciją arba kitą stebėjimo veiklą, taikomos 71 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatos.

6. Jei valstybė narė prašo, ataskaitos, kurias Agentūra parengė pagal 1 dalį, jai pateikiamos oficialiąja Sąjungos kalba arba kalbomis, vartojama (-omis) toje valstybėje narėje, kurioje atlikta inspekcija.

7. Agentūra skelbia informacijos, kaip šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, nuostatas taiko kiekviena valstybė narė, santrauką. Šią informaciją jį įrašo į 61 straipsnio 6 dalyje nurodytą metinę saugos apžvalgą.

8. Agentūra, atsižvelgdama 1 straipsnyje nustatytus tikslus ir nedarydama poveikio vertinimui, kurį Komisija atlieka pagal 113 straipsnį, prisideda prie šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, įgyvendinimo poveikio vertinimo.

9. Komisija priima išsamias Agentūros darbo metodų taisykles, pagal kurias ši vykdo šiame straipsnyje nustatytas užduotis. Tos taisyklės pateikiamos įgyvendinimo aktuose, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

74 straipsnis

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

1. Agentūra padeda valstybėms narėms ir Komisijai nustatyti pagrindines civilinės aviacijos mokslinių tyrimų temas, siekdama prisidėti prie nuoseklumo užtikrinimo, taip pat prie viešojo sektoriaus lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų bei plėtros ir šio reglamento taikymo srities politikos krypčių derinimo.

2. Agentūra padeda Komisijai apibrėžti ir įgyvendinti aktualias mokslinių tyrimų ir inovacijų Sąjungos bendrąsias programas, taip pat metines ir daugiametes darbo programas, įskaitant, vertinimo procedūrų vykdymą, kai peržiūrimi finansuoti projektai ir mokslinių tyrimų bei inovacijų projektų rezultatų naudojimas.

3. Agentūra gali plėtoti ir finansuoti mokslinius tyrimus, jei jie yra griežtai siejami su veiklos jos kompetencijos srityje gerinimu. Agentūros mokslinių tyrimų poreikiai ir veikla įrašomi į jos metinę darbo programą.

4. Agentūros finansuojamų mokslinių tyrimų rezultatai yra skelbiami, nebent juos skelbti uždrausta taikomais intelektinės nuosavybės teisės aktais arba Agentūros saugumo taisyklėmis, nurodytomis 112 straipsnyje.

5. Be 64 straipsnio 1–4 dalyse nustatytų užduočių, Agentūra gali taip pat užsiimti *ad hoc* mokslinių tyrimų veikla, jei ta veikla yra suderinama su Agentūros užduotimis ir šio reglamento tikslais.

75 straipsnis

Aplinkos apsauga

1. Priemonėmis, kurių Agentūra imasi dėl išmetamųjų teršalų ir triukšmingumo, kai pagal 11 straipsnį sertifikuojami produktų projektai, siekiama užtikrinti, kad susijusi aviacijos veikla nedarytų didelės žalos aplinkai ir žmonių sveikatai.

2. Valstybės narės, Komisija, Agentūra ir kitos Sąjungos institucijos, įstaigos, organai ir Agentūros bendradarbiauja jų kompetencijos sričiai priklausančiais aplinkos apsaugos klausimais, įskaitant klausimus, kurie sprendžiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1907/2006[21], siekdamos užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į aplinkos apsaugos, žmonių sveikatos ir kitų civilinės aviacijos techninių sričių tarpusavio priklausomybę.

3. Agentūra padeda Komisijai apibrėžti ir koordinuoti civilinės aviacijos aplinkos apsaugos politikos kryptis ir priemones, todėl ji atlieka, visų pirma, tyrimus, modeliavimą ir konsultuoja techniniais klausimais.

4. Kad informuotų suinteresuotąsias šalis ir visuomenę, Agentūra kas trejus metus skelbia aplinkos apsaugos apžvalgą, kurioje objektyviai aprašoma aplinkos apsaugos, susijusios su civiline aviacija, būklė Sąjungoje.

76 straipsnis

Aviacijos saugumas

1. Valstybės narės, Komisija ir Agentūra bendradarbiauja civilinės aviacijos saugumo, įskaitant kibernetinį saugumą, klausimais, siekdamos užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į civilinės aviacijos saugos ir saugumo tarpusavio priklausomybę.

2. Gavusi prašymą, Agentūra teikia Komisijai techninę Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 300/2008[22] įgyvendinimo pagalbą, be kitų dalykų, saugumo patikrų vykdymo ir priemonių, kurios turi būti priimtos pagal šį reglamentą, parengimo klausimais.

---

[21] 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1)

[22] 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 (OL L 97, 2008 4 9, p. 72)

3. Kad civilinė aviacija būtų apsaugota nuo neteisėtos veikos, Agentūra gali imtis būtinų priemonių pagal 65 straipsnio 6 dalį ir 66 straipsnio 1 dalies i punktą. Tokių priemonių Agentūra imasi gavusi Komisijos sutikimą ir pasitarusi su valstybėmis narėmis.

77 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Gavusi prašymą, Agentūra padeda Komisijai palaikyti ryšius su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, susijusius su dalykais, kuriems taikomas šis reglamentas. Tokia pagalba teikiama siekiant, visų pirma, suderinti taisykles ir abipusiai pripažinti pažymėjimus.

2. Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis klausimais, kuriems taikomas šis reglamentas. Todėl Agentūra gali, gavusi Komisijos patvirtinimą, sudaryti darbinius susitarimus su tomis institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis.

3. Agentūra padeda valstybėms narėms laikytis tarptautiniuose susitarimuose, susijusiuose su dalykais, kuriems taikomas šis reglamentas, joms nustatytų tarptautinių įpareigojimų, ypač įpareigojimų, nustatytų pagal Čikagos konvenciją.

4. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Komisija, Agentūra sukuria ir prireikus atnaujina saugyklą, kurioje laikoma:

   (a) informacija apie šio reglamento, deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, taip pat priemonių, kurių Agentūra ėmėsi pagal šį reglamentą, atitiktį tarptautiniams standartams ir rekomenduojamai tvarkai;

   (b) kita reglamento įgyvendinimo informacija, kuri yra bendra visoms valstybėms narėms ir kurios reikia Tarptautinei civilinės aviacijos organizacijai, kad ji galėtų stebėti, kaip valstybės narės laikosi Čikagos konvencijos, taip pat tarptautinių standartų ir rekomenduojamos tvarkos.

   Naudodamosi saugykloje laikoma informacija valstybės narės vykdo įpareigojimus, nustatytus pagal Čikagos konvencijos 38 straipsnį, ir teikia informaciją Tarptautinei civilinės aviacijos organizacijai pagal Visuotinės saugos priežiūros audito programą.

5. Nedarant poveikio atitinkamoms Sutarčių nuostatoms, Komisija, Agentūra ir nacionalinės kompetentingos institucijos per ekspertų tinklą bendradarbiauja techniniais klausimais, priskiriamais prie šio reglamento taikymo srities ir susijusiais su Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos darbu.

   Agentūra šiam tinklui teikia būtiną administracinę pagalbą, be kita ko, padeda parengti ir organizuoti jo posėdžius.

6. Be 64 straipsnio 1–5 dalyse nustatytų užduočių, Agentūra gali taip pat užsiimti *ad hoc* techniniu bendradarbiavimu, mokslinių tyrimų ir paramos projektais su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, jei ta veikla yra suderinama su Agentūros užduotimis ir 1 straipsnyje nustatytais tikslais.

78 straipsnis

Krizių valdymas

1. Savo kompetencijos srityje Agentūra padeda laiku reaguoti į aviacijos krizes ir mažinti jų mastą.

2. Agentūra dalyvauja Europos aviacijos krizių koordinavimo padalinio, įsteigto pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 677/2011[23] 18 straipsnį, veikloje.

79 straipsnis

Aviacijos mokymas

Siekdama propaguoti geriausius darbo metodus ir vienodą šio reglamento ir remiantis juo priimtų priemonių įgyvendinimą, Agentūra gali rengti (be kitų galimybių, pasinaudodama išorinių mokymo paslaugų teikėjų paslaugomis) mokymą nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, trečiųjų valstybių kompetentingoms institucijoms, tarptautinėms organizacijoms, juridiniams ir fiziniams asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, ir kitoms suinteresuotosioms šalims. Agentūra nustato ir savo oficialiajame leidinyje paskelbia sąlygas, kurias turi atitikti išoriniai mokymo paslaugų teikėjai, kad Agentūra jų paslaugomis naudotųsi šio straipsnio tikslais.

80 straipsnis

Bendro Europos dangaus teisės aktų įgyvendinimas

Gavusi prašymą, Agentūra, jei ji turi atitinkamų specialiųjų žinių, padeda Komisijai techniškai įgyvendinti bendro Europos dangaus teisės aktus, visų pirma:

(a) atlieka technines inspekcijas, techninius tyrimus ir analizę;

(b) prisideda prie oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatų plano įgyvendinimo;

(c) prisideda prie pagrindinio oro eismo valdymo plano įgyvendinimo, įskaitant Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos (SESAR) parengimą ir įgyvendinimą.

II SKIRSNIS

VIDINĖ STRUKTŪRA

81 straipsnis

Teisinis statusas, buvimo vieta ir vietiniai skyriai

1. Agentūra yra Sąjungos įstaiga. Ji turi juridinio asmens statusą.

[23] 2011 m. liepos 7 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 677/2011, kuriuo nustatomos išsamios oro eismo valdymo (OEV) tinklo funkcijų vykdymo taisyklės ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 691/2010 (OL L 185, 2011 7 15, p. 1)

2. Visose valstybėse narėse Agentūra turi didžiausios apimties teisnumą ir veiksnumą, pagal jų įstatymus suteikiamą juridiniams asmenims. Ji visų pirma gali įsigyti ir valdyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir būti teismo procesų šalis.

3. Agentūros būstinė yra Kelne, Vokietijos Federacinėje Respublikoje.

4. Agentūra, vadovaudamasi 91 straipsnio 4 dalimi, gali įsteigti vietinius skyrius tam pritariančiose valstybėse narėse.

5. Teisinis Agentūros atstovas – jos vykdomasis direktorius.

82 straipsnis

Personalas

1. Agentūros darbuotojams taikomi Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai[24] ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos, taip pat Sąjungos institucijų susitarimu priimtos tų tarnybos nuostatų ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės.

2. Agentūra gali naudotis deleguotųjų nacionalinių ekspertų ar kitų darbuotojų, neįdarbintų Agentūroje, paslaugomis. Valdyba priima sprendimą, kuriuo nustatomos nacionalinių ekspertų delegavimo į Agentūrą taisyklės.

83 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Agentūrai ir jos darbuotojams taikomas Europos Sąjungos protokolas dėl privilegijų ir imuniteto.

84 straipsnis

Atsakomybė

1. Agentūros sutartinę atsakomybę reglamentuoja atitinkamai sutarčiai taikoma teisė.

2. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimus pagal bet kurią Agentūros sudarytos sutarties arbitražinę išlygą.

3. Nesutartinės atsakomybės atveju Agentūra pagal valstybių narių įstatymams būdingus bendruosius principus atlygina žalą, kurią jos tarnybos arba tarnautojai padarė eidami savo pareigas.

4. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi jurisdikciją spręsti ginčus dėl 3 dalyje nurodytos žalos atlyginimo.

5. Asmeninę Agentūros tarnautojų atsakomybę jos atžvilgiu reglamentuoja jiems taikomų Tarnybos nuostatų ar Įdarbinimo sąlygų nuostatos.

[24] 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (OL L 56, 1968 3 4, p. 1).

85 straipsnis

Valdybos funkcijos

1. Agentūra turi valdybą.

2. Valdyba:

(a) vadovaudamasi 92 straipsniu, skiria vykdomąjį direktorių ir prireikus pratęsia jo kadenciją arba atleidžia jį iš pareigų;

(b) priima konsoliduotąją metinę Agentūros veiklos ataskaitą ir iki kiekvienų metų liepos 1 d. nusiunčia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams. konsoliduotoji metinė veiklos ataskaita paskelbiama viešai;

(c) vadovaudamasi 106 straipsniu, kiekvienais metais dviejų trečdalių narių, turinčių teisę balsuoti, balsų dauguma priima Agentūros planavimo dokumentą;

(d) vadovaudamasi 109 straipsnio 11 dalimi, dviejų trečdalių narių, turinčių teisę balsuoti, balsų dauguma priima Agentūros metinį biudžetą;

(e) nustato vykdomojo direktoriaus sprendimų priėmimo tvarką, kaip nurodyta 104 ir 105 straipsniuose;

(f) vadovaudamasi 109, 110 ir 114 straipsniais vykdo funkcijas, susijusias su Agentūros biudžetu;

(g) vadovaudamasi 94 straipsniu skiria apeliacinės (-ių) valdybos (-ų) narius;

(h) taiko drausmines priemones vykdomajam direktoriui;

(i) teikia savo nuomonę dėl 115 straipsnio 2 dalyje nurodytų taisyklių, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis;

(j) priima savo ir vykdomosios valdybos darbo tvarkos taisykles;

(k) priima sprendimus dėl kalbų vartojimo Agentūroje;

(l) priima visus Agentūros vidaus struktūrų steigimo ir, jei reikia, pertvarkos sprendimus;

(m) vadovaudamasi 6 dalimi, Agentūros darbuotojų atžvilgiu naudojasi įgaliojimais, kurie paskyrimų tarnybai suteikti Tarnybos nuostatuose, o tarnybai, įgaliotai sudaryti darbo sutartis, – Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygose (toliau – paskyrimų tarnybos įgaliojimai);

(n) vadovaudamasi Tarnybos nuostatų 110 straipsniu, priima atitinkamas Tarnybos nuostatų ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisykles;

(o) gavusi vidaus arba išorės audito ataskaitų ir vertinimų, taip pat Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) tyrimų išvadas ir rekomendacijas, užtikrina tinkamus tolesnius veiksmus;

(p) priima savo narių ir apeliacinės (-ių) valdybos (-ų) narių interesų konfliktų prevencijos ir valdymo taisykles;

(q) vadovaudamasi 114 straipsniu, priima Agentūrai taikomas finansines taisykles;

(r) atsižvelgdama į Tarnybos nuostatus ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygas, skiria apskaitos pareigūną, kuris vykdo pareigas visiškai savarankiškai;

(s) atsižvelgdama į įgyvendintinų priemonių sąnaudas ir naudą priima sukčiavimo rizikai proporcingą kovos su sukčiavimu strategiją;

(t) vadovaudamasi 5 straipsniu, teikia nuomonę dėl Europos aviacijos saugos programos projekto;

(u) vadovaudamasi 6 straipsniu, priima Europos aviacijos saugos planą.

3. Valdyba gali teikti rekomendacijas vykdomajam direktoriui visais klausimais, susijusiais su sritimis, kurioms taikomas šis reglamentas.

4. Valdyba įsteigia kuo didesnio suinteresuotųjų šalių, kurias veikia Agentūros darbas, skaičiaus atstovavimo patariamąjį organą, su kuriuo ji konsultuojasi prieš priimdama sprendimus 2 dalies c, e, f, ir i punktuose nurodytose srityse. Valdyba taip pat gali nuspręsti konsultuotis su patariamuoju organu kitais klausimais, nurodytais 2 ir 3 dalyse. Patariamojo organo nuomonė valdybos niekada neįpareigoja.

5. Valdyba gali įsteigti darbo organus, kurie padėtų jai vykdyti jos užduotis, įskaitant jos sprendimų rengimą ir jų įgyvendinimo stebėjimą.

6. Laikydamasi Tarnybos nuostatų 110 straipsnio, valdyba priima sprendimą, pagrįstą Tarnybos nuostatų 2 straipsnio 1 dalimi ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 6 straipsniu, dėl atitinkamų paskyrimų institucijos įgaliojimų delegavimo vykdomajam direktoriui ir apibrėžia sąlygas, kuriomis tas įgaliojimų delegavimas gali būti sustabdytas. Vykdomajam direktoriui leidžiama tuos įgaliojimus perskirti.

Jei reikia dėl išskirtinių aplinkybių, valdyba gali priimti sprendimą laikinai sustabdyti paskyrimų tarnybos įgaliojimų perdavimą vykdomajam direktoriui ir vykdomojo direktoriaus perskirtus įgaliojimus ir jais naudotis pati arba juos perduoti vienam iš savo narių arba kitam nei vykdomasis direktorius darbuotojui.

86 straipsnis

Valdybos sudėtis

1. Valdybą sudaro valstybių narių ir Komisijos atstovai; jie visi turi balso teisę. Kiekviena valstybė narė skiria vieną valdybos narį ir vieną pakaitinį narį, kuris atstovauja nariui jam nesant. Komisija skiria du atstovus ir du pakaitinius atstovus. Narių ir pakaitinių narių kadencija trunka ketverius metus. Ši kadencija gali būti pratęsta.

2. Valdybos nariai ir pakaitiniai nariai paskiriami atsižvelgiant į jų žinias, pripažintą patirtį ir atsidavimą civilinės aviacijos sričiai, taip pat atsižvelgiant į į atitinkamą vadovavimo ir administravimo patirtį ir kompetenciją biudžeto srityje, kurie turi būti naudojami įgyvendinant šio reglamento tikslus. Atitinkamose valstybėse narėse jiems tenka bendra atsakomybė bent už civilinės aviacijos saugos politiką.

3. Siekdamos užtikrinti valdybos darbo tęstinumą, visos valdyboje atstovaujamos šalys stengiasi, kad jų atstovai keistųsi kuo rečiau. Visos šalys siekia, kad valdyboje būtų tinkama vyrų ir moterų pusiausvyra.

4. Jei dera, 118 straipsnyje nurodyta tvarka nustatomas Europos trečiųjų valstybių atstovų dalyvavimas valdyboje stebėtojų teisėmis ir tokio dalyvavimo sąlygos.

5. 85 straipsnio 4 dalyje nurodytas patariamasis organas skiria savo keturis narius, kurie valdyboje dalyvauja stebėtojų teisėmis. Jie kuo plačiau atstovauja įvairioms šiame patariamajame organe atstovaujamoms nuomonėms. Kadencija trunka 24 mėnesius ir gali būti vieną kartą pratęsiama dar 24 mėnesiams.

87 straipsnis

Valdybos pirmininkas

1. Valdyba iš savo balso teisę turinčių narių renka pirmininką ir jo pavaduotoją. Jei pirmininkas negali eiti savo pareigų, jį *ex officio* pakeičia pirmininko pavaduotojas.

2. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija trunka ketverius metus ir gali būti vieną kartą pratęsiama dar ketveriems metams. Jei per kadenciją jų narystė valdyboje nutrūksta, jų kadencija automatiškai baigiasi tą pačią dieną.

88 straipsnis

Valdybos posėdžiai

1. Valdybos posėdžius sušaukia jos pirmininkas.

2. Valdybos eiliniai posėdžiai vyksta bent du kartus per metus. Be to, ji renkasi, jei to prašo pirmininkas, Komisija arba ne mažiau kaip trečdalis jos narių.

3. Agentūros vykdomasis direktorius dalyvauja svarstymuose be balso teisės.

4. Valdyba į savo posėdžius stebėtojų teisėmis gali pakviesti asmenis, kurių nuomonė gali būti svarbi.

5. Agentūra teikia valdybai sekretoriato paslaugas.

89 straipsnis

Valdybos balsavimo taisyklės

1. Nepažeisdama 85 straipsnio 2 dalies c ir d punktų ir 92 straipsnio 7 dalies, valdyba sprendimus priima balso teisę turinčių narių balsų dauguma. Valdybos nario prašymu 85 straipsnio 2 dalies k punkte nurodytas sprendimas priimamas vienbalsiai.

2. Kiekvienas pagal 86 straipsnio 1 dalį paskirtas narys turi po vieną balsą. Nariui nedalyvaujant, jo balso teisė perduodama pakaitiniam nariui. Stebėtojai ir Agentūros vykdomasis direktorius nebalsuoja.

3. Valdybos darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimo tvarka, visų pirma sąlygos, kuriomis vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat tam tikrais atvejais – kvorumo reikalavimai.

4. Sprendžiant dėl biudžeto ar žmogiškųjų išteklių klausimų reikia, kad Komisija balsuodama jiems pritartų.

90 straipsnis

Vykdomoji valdyba

1. Valdybai padeda vykdomoji valdyba.

2. Vykdomoji valdyba:

(a) rengia sprendimus, kuriuos turi priimti valdyba.

(b) drauge su valdyba užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į vidaus arba išorės audito ataskaitų bei vertinimų ir OLAF atliktų tyrimų išvadas ir rekomendacijas;

(c) siekdama stiprinti administracinio ir biudžeto valdymo priežiūrą ir nedarydama poveikio 91 straipsnyje nustatytai vykdomojo direktoriaus atsakomybei, padeda jam įgyvendinti valdybos sprendimus ir jam teikia rekomendacijas.

3. Jai reikia skubiais atvejais, vykdomoji valdyba gali valdybos vardu priimti tam tikrus laikinus sprendimus, visų pirma administracinio valdymo klausimais, įskaitant sprendimą sustabdyti paskyrimų tarnybos įgaliojimų delegavimą ir biudžeto reikalus. Jie teikiami tvirtinti artimiausiame valdybos posėdyje.

4. Vykdomąją valdybą sudaro valdybos pirmininkas, du Komisijos atstovai ir šeši kiti nariai, kuriuos iš savo balso teisę turinčių narių skiria valdyba. Valdybos pirmininkas taip pat yra vykdomosios valdybos pirmininkas. Vykdomasis direktorius dalyvauja vykdomosios valdybos posėdžiuose, tačiau neturi teisės balsuoti. Dalyvauti posėdžiuose stebėtojų teisėmis vieną iš savo narių gali skirti patariamoji valdyba.

5. Vykdomosios valdybos narių kadencija yra tokia pati kaip ir valdybos narių kadencija. Vykdomosios valdybos narių kadencija baigiasi, kai baigiasi jų narystė valdyboje.

6. Vykdomoji taryba surengia bent vieną eilinį posėdį kas tris mėnesius. Be to, ji susirenka pirmininko iniciatyva arba savo narių prašymu.

7. Valdyba nustato vykdomosios valdybos darbo tvarkos taisykles.

91 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus atsakomybė

1. Vykdomasis direktorius vadovauja Agentūrai. Vykdomasis direktorius atsiskaito valdybai. Nedarant poveikio Komisijos, valdybos ir vykdomosios valdybos įgaliojimams, vykdomasis direktorius savo pareigas atlieka nepriklausomai ir nesiekia gauti ir nesilaiko jokios vyriausybės arba kitos įstaigos nurodymų.

2. Gavęs prašymą, vykdomasis direktorius Europos Parlamentui pateikia savo pareigų vykdymo ataskaitą. Taryba gali paprašyti vykdomojo direktoriaus pateikti savo pareigų vykdymo ataskaitą.

3. Vykdomasis direktorius atsako už Agentūrai šiuo reglamentu arba kitais Sąjungos aktais nustatytų uždavinių vykdymą. Vykdomojo direktoriaus pareigos šios:

(a) laikydamasis šiame reglamente ir deleguotuosiuose ir įgyvendinimo aktuose, priimtuose remiantis šiuo reglamentu, nustatytų ribų, tvirtina 65 straipsnyje apibrėžtas Agentūros priemones;

(b) sprendžia dėl tyrimų, inspekcijų ir kitos stebėjimo veiklos, numatytų 71 ir 73 straipsniuose;

(c) sprendžia dėl užduočių skyrimo kompetentingoms organizacijoms pagal 58 straipsnio 1 dalį ir dėl tyrimų, kuriuos Agentūros vardu pagal 71 straipsnio 1 dalį atlieka nacionalinės kompetentingos institucijos arba kompetentingos organizacijos, vykdymo;

(d) imasi būtinų priemonių dėl Agentūros veiklos, susijusios su tarptautiniu bendradarbiavimu pagal 77 straipsnį;

(e) imasi visų reikiamų veiksmų, įskaitant vidaus administracinių taisyklių priėmimą ir pranešimų skelbimą, deramam Agentūros veikimui pagal šį reglamentą užtikrinti;

(f) įgyvendina valdybos priimtus sprendimus;

(g) rengia Agentūros veiklos konsoliduotąją metinę ataskaitą ir ją pateikia valdybai tvirtinti;

(h) pagal 109 straipsnį parengia Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą ir pagal 110 straipsnį įgyvendina jos biudžetą;

(i) savo įgaliojimus perduoda kitiems Agentūros darbuotojams. įgaliojimų perdavimo būdus nustato Komisija ir įrašo juos į įgyvendinimo aktus, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros;

(j) parengia 106 straipsnio 1 dalyje nurodytą planavimo dokumentą ir, gavęs Komisijos nuomonę, pateikia jį valdybai priimti;

(k) įgyvendina 106 straipsnio 1 dalyje nurodytą planavimo dokumentą ir teikia valdybai jo įgyvendinimo ataskaitas;

(l) atsižvelgdamas į vidaus arba išorės audito ataskaitų bei vertinimų išvadas ir OLAF tyrimus, rengia veiksmų planą ir Komisijai du kartus per metus, o valdybai ir vykdomajai valdybai – reguliariai teikia pažangos ataskaitas;

(m) saugo Sąjungos finansinius interesus, taikydamas sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veiklos prevencijos priemones, atlikdamas veiksmingus patikrinimus, o, jei nustatoma pažeidimų, susigrąžindamas netinkamai išmokėtas sumas ir prireikus taikydamas veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas administracines ir finansines nuobaudas;

(n) rengia ir teikia valdybai tvirtinti Agentūros kovos su sukčiavimu strategiją;

(o) rengia Agentūrai taikomų finansinių taisyklių projektą;

(p) rengia Europos aviacijos saugos planą ir paskesnius jo atnaujinimus ir juos teikia valdybai priimti;

(q) teikia valdybai Europos aviacijos saugos plano įgyvendinimo ataskaitas;

(r) atsako į Komisijos pagal šį reglamentą teikiamus pagalbos prašymus;

(s) priima pareigų perdavimą Agentūrai pagal 53 ir 54 straipsnius;

(t) vykdo kasdienį Agentūros administravimą.

4. Vykdomasis direktorius yra atsakingas nuspręsti, ar būtina vienoje arba keliose valstybėse narėse steigti vieną arba kelis vietinius skyrius, kad Agentūros užduotys būtų vykdomos našiai ir veiksmingai. Tokiam sprendimui reikia pirmiausia gauti Komisijos, valdybos ir valstybės narės, kurioje būtų įsteigtas vietinis skyrius, pritarimą. Veiklos, kurią vykdys vietinis skyrius, sritis sprendime nustatoma taip, kad būtų išvengta nebūtinų išlaidų ir administracinių Agentūros funkcijų kartojimo.

92 straipsnis

Vykdomasis direktorius

1. Remiantis Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 2 straipsnio a punktu vykdomasis direktorius įdarbinamas kaip Agentūros laikinasis darbuotojas.

2. Vykdomąjį direktorių, remdamasi jo nuopelnais ir dokumentais patvirtinta kompetencija bei patirtimi, susijusia su civiline aviacija, iš Komisijos pasiūlytų kandidatų sąrašo po atviros ir skaidrios atrankos procedūros skiria valdyba.

Sudarant sutartį su vykdomuoju direktoriumi, Agentūrai atstovauja valdybos pirmininkas.

Valdybos atrinktas kandidatas, prieš paskiriant jį vykdomuoju direktoriumi, gali būti pakviestas perskaityti pranešimą Europos Parlamento kompetentingam komitetui ir atsakyti į jo narių klausimus.

3. Vykdomasis direktorius skiriamas penkerių metų kadencijai. Iki to laikotarpio pabaigos Komisija atlieka vertinimą, kuriame atsižvelgiama į vykdomojo direktoriaus veiklos rezultatų vertinimą ir būsimus Agentūros užduotis ir uždavinius.

4. Remdamasi Komisijos siūlymu, grindžiamu šio straipsnio 3 dalyje nurodytu vertinimu, valdyba gali vykdomojo direktoriaus kadenciją vieną kartą pratęsti ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui. Prieš pratęsdama vykdomojo direktoriaus kadenciją valdyba apie šį savo ketinimą informuoja Europos Parlamentą. Per vieną mėnesį iki tokio kadencijos pratęsimo vykdomasis direktorius gali būti pakviestas perskaityti pranešimą kompetentingame Europos Parlamento komitete ir atsakyti į jo narių klausimus.

5. Vykdomasis direktorius, kurio kadencija buvo pratęsta, pasibaigus visam laikotarpiui negali dalyvauti kitoje atrankos į tas pačias pareigas procedūroje.

6. Vykdomasis direktorius gali būti atleistas iš pareigų tik valdybos sprendimu, priimtu gavus Komisijos pasiūlymą.

7. Sprendimus dėl vykdomojo direktoriaus skyrimo, jo kadencijos pratęsimo arba atleidimo iš pareigų valdyba priima dviejų trečdalių balso teisę turinčių narių balsų dauguma.

8. Vykdomajam direktoriui gali padėti vienas arba keli direktoriai. Kai vykdomojo direktoriaus nėra arba jis negali eiti savo pareigų, jo vietą užima vienas iš direktorių.

93 straipsnis

Apeliacinės valdybos įgaliojimai

1. Įsteigiama viena arba kelios apeliacinės valdybos, kurios priklauso Agentūros administracinei struktūrai. Komisija įgyvendinimo aktais, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros, nustato apeliacinių valdybų skaičių ir darbo paskirstymą joms.

2. Apeliacinė (-ės) valdyba (-os) yra atsakinga (-os) už apeliacijų, pateiktų dėl 97 straipsnyje nurodytų sprendimų, nagrinėjimą. Apeliacinė valdyba arba apeliacinės valdybos renkasi, kai būtina.

94 straipsnis

Apeliacinės valdybos sudėtis

1. Apeliacinę valdybą sudaro pirmininkas ir du kiti nariai.

2. Pirmininkas ir kiti nariai turi pakaitinius narius, kurie atstovauja pirmininkui ir šiems nariams jiems nesant.

3. Pirmininką, kitus narius ir jų pakaitinius narius skiria valdyba iš Komisijos sudaryto kvalifikuotų kandidatų sąrašo.

4. Kai apeliacinė valdyba mano, kad to reikia dėl apeliacijos pobūdžio, ji gali paprašyti valdybos iš 3 dalyje nurodyto sąrašo paskirti ne daugiau kaip dar du narius ir jų pakaitinius narius.

5. Komisija nustato kiekvienos apeliacinės valdybos nariams būtiną kvalifikaciją, jų statusą, sutartinius santykius su Agentūra, atskirų narių įgaliojimus parengiamajame sprendimų etape ir balsavimo sąlygas. Tos taisyklės pateikiamos įgyvendinimo aktuose, kurie priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

95 straipsnis

Apeliacinės valdybos nariai

1. Apeliacinės valdybos narių, įskaitant pirmininką ir bet kurį pakaitinį narį, kadencija trunka penkerius metus ir gali būti vieną kartą pratęsiama dar penkeriems metams.

2. Apeliacinės valdybos nariai yra nepriklausomi. Priimdami sprendimus jie nesiekia gauti ir nesilaiko jokios vyriausybės ar kitos įstaigos nurodymų.

3. Apeliacinės valdybos nariai Agentūroje neina kitų pareigų. Apeliacinės valdybos nariai gali dirbti ne visą darbo laiką.

4. Kadencijos metu apeliacinės valdybos nariai negali būti pašalinti iš pareigų arba išbraukti iš kvalifikuotų kandidatų sąrašo, išskyrus atvejus, kai tam yra rimtų priežasčių ir kai Komisija, gavusi valdybos nuomonę, priima atitinkamą sprendimą.

96 straipsnis

Nušalinimas ir prieštaravimas

1. Apeliacinės valdybos nariai apeliacinėje procedūroje nedalyvauja, jei jie turi su ja susijusių asmeninių interesų, yra anksčiau atstovavę vienai iš procedūros šalių arba dalyvavo priimant sprendimą, dėl kurio pateikta apeliacija.

2. Kai dėl vienos iš 1 dalyje nurodytų ar bet kurių kitų priežasčių apeliacinės valdybos narys mano, kad jis neturėtų dalyvauti apeliacinėje procedūroje, jis apie tai atitinkamai praneša apeliacinei valdybai.

3. Bet kuri apeliacinės procedūros šalis, gali prieštarauti dėl bet kurio apeliacinės valdybos nario dalyvavimo, remdamasi bet kuria iš 1 dalyje nurodytų priežasčių arba kilus įtarimui dėl nario šališkumo. Bet kuris toks prieštaravimas nepriimtinas, jei apeliacinio proceso šalis, nors ir žinodama apie prieštaravimo priežastis, ėmėsi procedūrinio veiksmo. Prieštaravimai negali būti grindžiami narių pilietybe.

4. Apeliacinė valdyba, nedalyvaujant atitinkamam jos nariui, priima sprendimą dėl veiksmų, kurių reikia imtis 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais. Priimant šį sprendimą atitinkamą narį apeliacinėje valdyboje pakeičia jo pakaitinis narys.

97 straipsnis

Sprendimai, dėl kurių teikiamos apeliacijos

1. Apeliacijas galima teikti dėl Agentūros sprendimų, priimtų pagal 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 arba 115 straipsnius.

2. Dėl apeliacijos, pateiktos pagal 1 dalį, sprendimo vykdymas nesustabdomas. Tačiau jei Agentūra mano, kad aplinkybės leidžia, ji gali sustabdyti sprendimo, dėl kurio pateikta apeliacija, vykdymą.

3. Apeliaciją dėl sprendimo, kuriuo nenutraukiamas procesas vienos iš šalių atžvilgiu, galima teikti tik kartu su apeliacija dėl galutinio sprendimo, išskyrus atvejus, kai sprendime numatyta galimybė pateikti atskirąją apeliaciją.

98 straipsnis

Apeliacijos teikimo teisę turintys asmenys

Fizinis arba juridinis asmuo gali apskųsti jam skirtą sprendimą arba sprendimą, kuris, nors ir pateikiamas kaip kitam asmeniui skirtas sprendimas, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs. Proceso šalys gali būti apeliacinio proceso šalimi.

99 straipsnis

Terminai ir forma

Apeliacija kartu su pagrįstais argumentais pateikiamas raštu apeliacinės valdybos sekretoriatui per du mėnesius nuo pranešimo apie priemonę suinteresuotam asmeniui dienos arba, jei to nebuvo padaryta, nuo dienos, kai minėtas asmuo apie ją sužinojo.

100 straipsnis

Tarpinis peržiūrėjimas

1. Prieš pradėdama nagrinėti apeliaciją, apeliacinė valdyba suteikia Agentūrai galimybę sprendimą peržiūrėti. Jei vykdomasis direktorius mano, kad apeliacija yra tinkamai pagrįsta, jis per du mėnesius nuo pranešimo gavimo sprendimą pataiso. Tai netaikoma, kai apeliantas dalyvauja procedūroje prieš kitą apeliacinės procedūros šalį.

2. Jei sprendimas nepataisomas, Agentūra nedelsdama nusprendžia, ar sprendimo vykdymą sustabdyti pagal 97 straipsnio 2 dalį.

101 straipsnis

Apeliacijų nagrinėjimas

1. Apeliacinė valdyba vertina, ar apeliaciją galima priimti ir ar ji gerai pagrįsta.

2. Apeliacinė valdyba 1 dalyje nurodytą apeliaciją nagrinėja operatyviai. Ji tiek kartų, kiek reikia, prašo apeliacinės procedūros šalių per nustatytus terminus raštu pateikti pastabų dėl jos ar kitų apeliacinės procedūros šalių paskelbtų pranešimų. Apeliacinė valdyba savo iniciatyva arba pagrįstu vienos iš šalių, dalyvaujančių apeliacinėje procedūroje, prašymu gali nuspręsti surengti žodinį bylos nagrinėjimą.

102 straipsnis

Sprendimai dėl apeliacijų

Jei apeliacinė valdyba nustato, kad apeliacijos negalima priimti arba kad ji nepagrįsta, ji apeliaciją atmeta. Jei apeliacinė valdyba nustato, kad apeliaciją galima

priimti ir kad ji pagrįsta, ji perduoda bylą Agentūrai. Agentūra priima motyvuotą sprendimą, atsižvelgdama į apeliacinės valdybos sprendimą.

103 straipsnis

Ieškinių pareiškimas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme

1. Europos Sąjungos Teisingumo Teisme galima pareikšti ieškinius dėl Agentūros priimtų teisiškai privalomų aktų pripažinimo negaliojančiais, dėl neveikimo, taip pat pagal 84 straipsnį dėl nesutartinės atsakomybės ir pagal arbitražo straipsnį dėl sutartinės atsakomybės už žalą, kurią savo veiksmais padarė Agentūra.

2. Ieškinius dėl Agentūros sprendimų, priimtų pagal 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 arba 115 straipsnį, pripažinimo negaliojančiais Europos Sąjungos Teisingumo Teisme galima pareikšti tik pasinaudojus visomis Agentūros apeliacinėmis procedūromis.

3. Valstybėms narėms ir Sąjungos institucijoms nebūtina pirmiau pasinaudoti visomis Agentūros apeliacinėmis procedūromis, todėl ieškinius dėl Agentūros sprendimų jos gali pareikšti tiesiai Europos Sąjungos Teisingumo Teisme.

4. Agentūra imasi visų būtinų priemonių Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimui vykdyti.

III SKIRSNIS

DARBO METODAI

104 straipsnis

Nuomonių, sertifikavimo specifikacijų, priimtinų atitikties užtikrinimo priemonių ir rekomendacinės medžiagos rengimo tvarka

1. Valdyba nustato skaidrią 65 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų nuomonių, sertifikavimo specifikacijų, priimtinų atitikties užtikrinimo priemonių ir rekomendacinės medžiagos skelbimo tvarką.

   Ši tvarka:

(a) grindžiama nacionalinių kompetentingų institucijų praktine patirtimi;

(b) prireikus pagal ją įtraukiami atitinkamų suinteresuotų šalių ekspertai arba remiamasi atitinkamų Europos standartizacijos įstaigų ar kitų specializuotų įstaigų žiniomis;

(c) užtikrina, kad Agentūra skelbtų dokumentus ir daug konsultuotųsi su suinteresuotomis šalimis, laikydamasi tvarkaraščio ir procedūros, pagal kurią, be kita ko, Agentūra privalo raštu teikti atsakymą apie konsultavimosi procesą.

2. Jei Agentūra pagal 65 straipsnio 1 ir 3 dalis rengia nuomones, sertifikavimo specifikacijas, priimtinas atitikties užtikrinimo priemones ir rekomendacinę medžiagą, ji nustato išankstinio konsultavimosi su valstybėmis narėmis tvarką. Tam ji gali sudaryti darbo grupę, į kurią kiekviena valstybė narė turi teisę skirti ekspertą. Jei reikia konsultuotis kariniais aspektais, Agentūra pakviečia dalyvauti Europos gynybos agentūrą. Jei reikia konsultuotis dėl galimo Agentūros priemonių socialinio

poveikio, Agentūra pasirūpina, kad dalyvautų suinteresuotieji subjektai, įskaitant ES socialinius partnerius.

3. Pagal 65 straipsnio 1 ir 3 dalis parengtas nuomones, sertifikavimo specifikacijas, priimtinas atitikties užtikrinimo priemones ir rekomendacinę medžiagą, taip pat pagal šio straipsnio 1 dalį nustatytas procedūras Agentūra skelbia savo oficialiajame leidinyje.

105 straipsnis

Sprendimų priėmimo tvarka

1. Valdyba nustato skaidrią 65 straipsnio 4 punkte numatytų atskirų sprendimų priėmimo tvarką.

Pagal tą tvarką, visų pirma:

(a) užtikrinama, kad būtų išklausytas fizinis ar juridinis asmuo, kuriam turi būti skirtas sprendimas, arba kita šalis, turinti tiesioginių ir asmeninių interesų;

(b) numatomas sprendimo pranešimas juridiniams ir fiziniams asmenims ir jos paskelbimas pagal 112 straipsnio ir 121 straipsnio 2 dalies reikalavimus;

(c) numatoma fizinį arba juridinį asmenį, kuriam skirtas sprendimas, ir kitas procedūros šalis informuoti apie teisių gynimo priemones, kuriomis tas asmuo arba šalis gali pasinaudoti pagal šį reglamentą;

(d) užtikrinama, kad sprendimas būtų pagrįstas.

2. Valdyba nustato procedūras, kuriose nurodoma, kokiomis sąlygomis apie sprendimus, įskaitant informaciją apie šiame reglamente numatytą apeliacijų teikimo tvarką, pranešama susijusiems asmenims.

106 straipsnis

Metinis ir daugiametis planavimas

1. Kiekvienais metais iki gruodžio 31 d. valdyba, vadovaudamasi 85 straipsnio 2 dalies c punktu, remdamasi vykdomojo direktoriaus pateiktu projektu, atsižvelgdama į Komisijos nuomonę ir daugiametę programą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, priima planavimo dokumentą, kuriame pateikiamos metinio ir daugiamečio planavimo nuostatos. Ji planavimo dokumentą perduoda Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

Galutinai patvirtinus bendrąjį biudžetą, planavimo dokumentas, jei reikia, atitinkamai pakoreguojamas ir tampa galutiniu.

2. Metinėje darbo programoje nustatomi išsamūs tikslai ir numatomi rezultatai, įskaitant veiksmingumo rodiklius. Be to, joje aprašomi finansuotini veiksmai ir, vadovaujantis veikla grindžiamo biudžeto sudarymo ir valdymo principais, nurodomi kiekvienai priemonei skiriami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, taip pat nurodoma, kuri veikla finansuotina iš reguliavimo veiklos biudžeto, o kuri – Agentūros surinktų mokesčių ir rinkliavų lėšomis. Metinė darbo programa dera su 4 dalyje nurodyta daugiamete darbo programa. Joje aiškiai nurodoma, kokie uždaviniai po praėjusių finansinių metų buvo pridėti, pakeisti arba išbraukti. Į metinį planavimo dokumentą įrašoma Agentūros strategija, kurios laikydamasi ji vykdo tarptautinio bendradarbiavimo pagal 77 straipsnį veiklą, ir su ta strategija siejamos priemonės.

3. Jei Agentūrai paskiriama nauja užduotis, valdyba iš dalies keičia priimtą metinę darbo programą.

Bet kokie esminiai metinės darbo programos pakeitimai priimami laikantis tokios pačios tvarkos, kaip priimant pirminę metinę darbo programą. Valdyba gali perduoti vykdomajam direktoriui įgaliojimus atlikti neesminius metinės darbo programos pakeitimus.

4. Daugiametėje darbo programoje nustatomos bendro strateginio planavimo nuostatos, įskaitant tikslus, numatomus rezultatus ir veiksmingumo rodiklius. Joje taip pat nustatomas išteklių, įskaitant daugiametį biudžetą ir darbuotojus, planavimas.

Išteklių planavimo nuostatos kasmet atnaujinamos. Strateginis planas atnaujinamas, jei reikia, ir atsižvelgiant visų pirma į 113 straipsnyje nurodyto įvertinimo rezultatus.

107 straipsnis

Konsoliduotoji metinė veiklos ataskaita

1. Konsoliduotojoje metinėje veiklos ataskaitoje apibūdinama, kaip Agentūra įvykdė savo metinę darbo programą ir kaip panaudojo savo biudžetą ir žmogiškuosius išteklius. Joje aiškiai nurodoma, kurie Agentūros įgaliojimai ir užduotys buvo papildomai paskirti, pakeisti arba panaikinti, palyginti su praeitais metais.

2. Ataskaitoje aprašoma Agentūros vykdyta veikla ir, atsižvelgiant į tikslus, veiksmingumo rodiklius ir nustatytą tvarkaraštį, įvertinami rezultatai, taip pat su ta veikla susijusi rizika, išteklių panaudojimas, bendra Agentūros veikla ir vidaus kontrolės sistemų našumas ir veiksmingumas. Be to, joje nurodoma, kuri veikla finansuota reguliavimo veiklos biudžeto, o kuri – Agentūros surinktų mokesčių ir rinkliavų lėšomis.

108 straipsnis

Skaidrumas ir informavimas

1. Agentūros saugomiems dokumentams taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001. Ši nuostata nedaro poveikio Reglamente (ES) Nr. 376/2014 ir remiantis 61 straipsnio 4 dalimi ir 63 straipsnio 8 dalimi priimtuose įgyvendinimo aktuose nustatytoms prieigos prie duomenų ir informacijos taisyklėms.

2. Agentūra gali savo iniciatyva užsiimti informacijos, priskiriamos prie jos kompetencijos klausimų, teikimu. Ji visų pirma užtikrina, kad, be 104 straipsnio 3 dalyje nurodytos skelbiamos informacijos, visuomenė ir suinteresuotosios šalys greitai gautų objektyvią, patikimą ir lengvai suprantamą informaciją apie jos darbą. Agentūra užtikrina, kad skirdama savo išteklius informavimo veiklai ji nedarytų neigiamo poveikio veiksmingam 64 straipsnyje nurodytų užduočių vykdymui.

3. Agentūra pasirūpina, kad su sauga susijusi medžiaga prireikus būtų išversta į oficialiąsias Sąjungos kalbas. Nacionalinės kompetentingos institucijos padeda Agentūrai savo atitinkamos šalies kalbomis veiksmingai teikdamos jų jurisdikcijai priklausančią svarbią saugos informaciją.

4. Visi fiziniai arba juridiniai asmenys turi teisę raštu kreiptis į Agentūrą bet kuria oficialiąja Sąjungos kalba ir turi teisę gauti atsakymą ta pačia kalba.

5. Agentūros darbui reikiamas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras.

IV SKIRSNIS

FINANSINIAI REIKALAVIMAI

109 straipsnis

Biudžetas

1. Nedarant poveikio kitoms pajamoms, prie Agentūros pajamų priskiriama:

(a) Sąjungos įnašas,

(b) bet kurios Europos trečiosios valstybės, su kuria Sąjunga yra sudariusi 118 straipsnyje nurodytus tarptautinius susitarimus, įnašas;

(c) pažymėjimų prašytojų ir Agentūros išduotų pažymėjimų turėtojų, taip pat Agentūroje deklaracijas užregistravusių asmenų mokami mokesčiai;

(d) rinkliavos už Agentūros suteiktas skelbimo, mokymo ir kitais paslaugas, taip pat už apeliacijų tvarkymą;

(e) valstybių narių, trečiųjų valstybių arba kitų subjektų savanoriški finansiniai įnašai, jei toks įnašas nekenkia Agentūros nepriklausomumui ir nešališkumui;

(f) pagal Reglamentą (ES) Nr. (XXXX/XXX) dėl Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo mokami mokesčiai už atitinkamas oro eismo valdymo / oro navigacijos paslaugas institucijos atliekamas užduotis;

(g) dotacijos.

2. Agentūros išlaidas sudaro darbuotojų, administracinės, infrastruktūros ir veiklos išlaidos. Su veiklos išlaidomis susiję biudžetiniai įsipareigojimai priemonėms, įgyvendinamoms ilgiau nei vienus finansinius metus, prireikus gali būti išskirstomi keleriems metams į metines dalis.

3. Turi būti išlaikyta pajamų ir išlaidų pusiausvyra.

4. Reguliavimo veiklos biudžetas, už sertifikavimo veiklą Agentūros nustatyti ir renkami mokesčiai, taip pat renkamos rinkliavos tvarkomi atskirose Agentūros sąskaitose.

5. Savo etatų, finansuojamų iš mokesčių ir rinkliavų, įdarbinimo planus ir su mokesčiais bei rinkliavomis susijusių išteklių valdymą Agentūra derina taip, kad galėtų greitai reaguoti į pajamų, gaunamų iš mokesčių ir rinkliavų, svyravimą.

6. Kiekvienais metais vykdomasis direktorius parengia kitų finansinių metų Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą, į kurį įtraukia etatų plano projektą, ir išsiunčia jį valdybai. Komisijos patvirtintu konkrečių Agentūros darbo krūvio ir našumo rodiklių deriniu grindžiamame etatų plano projekte, susijusiame su darbo vietomis, finansuojamomis iš mokesčių ir rinkliavų, nustatomi ištekliai, kurių reikia, kad sertifikavimo ir kitos Agentūros veiklos, įskaitant veiklą, atsiradusią po pareigų perdavimo pagal 53, 54 ir 55 straipsnius, paklausa būtų tenkinama našiai ir laiku. Remdamasi tuo projektu valdyba priima kitų finansinių metų preliminarų Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą. Preliminarus Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektas kiekvienais metais iki sausio 31 d. išsiunčiamas Komisijai.

7. Galutinį Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą, į kurį įtraukiamas etatų plano projektas ir preliminari darbo programa, valdyba iki kovo 31 d. pateikia Komisijai ir Europos trečiosioms valstybėmis, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi 118 straipsnyje nurodytus tarptautinius susitarimus.

8. Komisija šią sąmatą kartu su Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektu siunčia biudžeto valdymo institucijai.

9. Remdamasi konsoliduota sąmata, Komisija į Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą įtraukia sumas, kurių, jos manymu, yra reikia personalo planui, ir įnašo sumą, mokėtiną iš bendrojo biudžeto, kurias ji pateikia biudžeto valdymo institucijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 313 ir 314 straipsnius.

10. Biudžeto valdymo institucija tvirtina Agentūrai skirto įnašo asignavimus ir priima Agentūros etatų planą.

11. Biudžetą tvirtina valdyba. Jis tampa galutiniu po to, kai galutinai priimamas Sąjungos bendrasis biudžetas. Tam tikrais atvejais jis yra atitinkamai koreguojamas.

12. Valdyba kuo greičiau praneša biudžeto valdymo institucijai apie savo ketinimą įgyvendinti projektus, kurie gali turėti reikšmingų finansinių pasekmių biudžeto finansavimui, ypač apie projektus, susijusius su nuosavybe, pavyzdžiui, su pastatų nuoma arba įsigijimu, o biudžeto valdymo institucija apie tai informuoja Komisiją. Jei tam tikras statybos projektas gali reikšmingai paveikti Agentūros biudžetą, taikomos Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013[25] nuostatos.

    Jei biudžeto valdymo institucijos skyrius praneša apie savo ketinimą pateikti nuomonę, jis savo nuomonę valdybai išsiunčia per šešias savaites nuo pranešimo apie projektą dienos.

110 straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Agentūros biudžetą vykdo vykdomasis direktorius.

2. Iki kiekvienų kitų finansinių metų kovo 1 d. Agentūros apskaitos pareigūnas pateikia Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams preliminarias finansines ataskaitas. Be to, po kiekvienų finansinių metų pabaigos Agentūros apskaitos pareigūnas iki kovo 1 d. Komisijos apskaitos pareigūnui išsiunčia tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą. Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja institucijų ir decentralizuotų įstaigų preliminarias finansines ataskaitas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[26] 147 straipsnį.

---

[25] 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje (OL L 328, 2013 12 7, p. 42)

[26] 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L 298, 2012 10 26, p. 1)

3. Iki kiekvienų kitų finansinių metų kovo 31 d. vykdomasis direktorius Komisijai, Audito Rūmams, Europos Parlamentui ir Tarybai perduoda tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą.

4. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 148 straipsnį, gavęs Audito Rūmų pastabas dėl Agentūros preliminarių finansinių ataskaitų, apskaitos pareigūnas savo atsakomybe parengia Agentūros galutines finansines ataskaitas, o vykdomasis direktorius jas pateikia valdybai, kad ši pareikštų nuomonę.

5. Valdyba pareiškia nuomonę dėl Agentūros galutinių finansinių ataskaitų.

6. Iki kiekvienų kitų finansinių metų liepos 1 d. apskaitos pareigūnas galutines finansines ataskaitas kartu su valdybos nuomone perduoda Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.

7. Iki kitų metų lapkričio 15 d. galutinės finansinės ataskaitos paskelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

8. Iki rugsėjo 30 d. vykdomasis direktorius nusiunčia Audito Rūmams atsakymą į jų pateiktas pastabas. Šį atsakymą jis taip pat nusiunčia valdybai ir Komisijai.

9. Europos Parlamento prašymu vykdomasis direktorius jam pateikia visą informaciją, kurios reikia sprendimo dėl susijusių finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo priėmimo sklandžiai procedūrai, kaip numatyta Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 165 straipsnio 3 dalyje.

10. Atsižvelgdamas į Tarybos rekomendaciją, Europos Parlamentas kvalifikuota balsų dauguma iki N + 2 metų gegužės 15 d. patvirtina, kad vykdomasis direktorius įvykdė N metų biudžetą.

111 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, be apribojimų taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013[27] nuostatos.

2. Per šešis mėnesius nuo *[Leidinių biurui – įrašyti tikslią datą, nurodytą 127 straipsnyje]* Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. Tarpinstitucinio susitarimo tarp Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų[28] ir, naudodama to susitarimo priede pateiktą šabloną, nedelsdama priima atitinkamas jos darbuotojams taikomas nuostatas.

3. Europos Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų iš Agentūros, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

---

[27] 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

[28] OL L 136, 1999 5 31, p. 15.

4. Vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 883/2013 ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96[29] nuostatomis ir procedūromis, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus vietoje ir patikras, kad nustatytų sukčiavimo, korupcijos arba bet kokios kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Sąjungos finansiniams interesams, atvejus, susijusius su Agentūros finansuojama dotacija arba sutartimi.

5. Nedarant poveikio 1, 2, 3 ir 4 dalims, Agentūros bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, sutartyse, dotacijos susitarimuose ir dotacijos sprendimuose yra nuostatos, kuriomis Europos Audito Rūmai ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) aiškiai įgaliojami atlikti tokį auditą ir tyrimus pagal atitinkamas savo kompetencijos sritis.

112 straipsnis

Įslaptintos informacijos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos saugumo taisyklės

Agentūra priima saugumo taisykles, kurios yra lygiavertės Komisijos taisyklėms, kuriomis užtikrinamas Europos Sąjungos įslaptintos informacijos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos saugumas, kaip nustatyta Komisijos sprendimuose (ES, Euratomas) 2015/443[30] ir 2015/444[31]. Agentūros saugumo taisyklės apima, *inter alia*, keitimosi tokia informacija, jos tvarkymo ir saugojimo nuostatas.

113 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija iki *[penkeri metai nuo datos, nurodytos 127 straipsnyje, Leidinių biurui – įrašyti tikslią datą]*, o vėliau kas penkerius metus, paveda pagal Komisijos gaires atlikti Agentūros veiklos rezultatų, palyginti su jos tikslais, įgaliojimais ir užduotimis, vertinimą. Visų pirma įvertinamas galimas poreikis keisti Agentūros įgaliojimus ir tokio pakeitimo finansinės pasekmės.

2. Jei Komisija mano, kad Agentūros veikla nebepateisinama jos uždaviniais, įgaliojimais ir užduotimis, ji gali siūlyti šį reglamentą iš dalies pakeisti arba panaikinti.

3. Komisija vertinimo rezultatus kartu su savo išvadomis perduoda Europos Parlamentui, Tarybai ir valdybai. Vertinimo rezultatai viešai paskelbiami.

114 straipsnis

Finansinės taisyklės

[29] 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

[30] 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41).

[31] 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

Agentūrai taikomas finansines taisykles priima valdyba, pasikonsultavusi su Komisija. Jos atitinka Deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1271/2013, nebent neatitikties reikia konkrečiu Agentūros veikimo tikslu ir tam Komisija iš anksto pritarė.

115 straipsnis

Mokesčiai ir rinkliavos

1. Komisijai pagal 117 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais, remiantis 3, 4, 5 ir 6 dalimis, būtų nustatomos su Agentūros renkamais mokesčiais ir rinkliavomis susijusios išsamios taisyklės.

2. Dėl 1 dalyje nurodytų priemonių projekto prieš jų priėmimą Komisija konsultuojasi su Agentūra.

3. 1 dalyje nurodytomis taisyklėmis visų pirma nustatoma, už ką pagal 109 straipsnio 1 dalies c ir d punktus renkami mokesčiai ir rinkliavos, mokesčių ir rinkliavų dydis ir jų mokėjimo būdas.

4. Mokesčiai ir rinkliavos renkami už:

(a) pažymėjimų išdavimą ir jų galiojimo pratęsimą, deklaracijų registravimą, kurį Agentūra atlieka pagal šį reglamentą, taip pat už jos vykdomą priežiūrą, susijusią su veikla, kuriai tų pažymėjimų ir deklaracijų reikia;

(b) leidinius, mokymą, kitas Agentūros teikiamas paslaugas – tokie mokesčiai ir rinkliavos atitinka faktines kiekvienos pavienės suteiktos paslaugos sąnaudas;

(c) apeliacijų nagrinėjimą.

Visi mokesčiai ir rinkliavos nustatomi ir mokami eurais.

5. Mokesčiai ir rinkliavos nustatomi tokio dydžio, kad būtų užtikrinta, jog su jais susijusių pajamų užtektų visoms su suteiktomis paslaugomis susijusios veiklos sąnaudoms padengti, ir būtų išvengta didelio pertekliaus susikaupimo. Tos sąnaudos turi apimti visas Agentūros išlaidas, atsirandančias jos darbuotojams dalyvaujant 3 dalyje nurodytoje veikloje, ypač darbdavio *pro rata* pensijų įmokas. Mokesčiai ir rinkliavos yra su paslaugomis, už kurias tie mokesčiai ir rinkliavos mokami, susijusiai Agentūros veiklai skirtos asignuotosios įplaukos.

6. Renkant mokesčius ir rinkliavas susidaręs biudžeto perteklius skiriamas būsimai veiklai, siejamai su mokesčiais ir rinkliavomis, arba nuostolių padengimui. Jei didelis teigiamas arba neigiamas biudžeto vykdymo rezultatas gaunamas pakartotinai, mokesčių ir rinkliavų dydis peržiūrimas.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

116 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 4 straipsniu.

117 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. Komisijai suteikiamas neterminuotas įgaliojimas priimti deleguotuosius aktus, nurodytus 2 straipsnio 3 dalies d punkte, 18, 25, 28, 34, 39, 44, 47, 50 straipsniuose, 51 straipsnio 10 dalyje, 52 straipsnio 5 dalyje, 72 straipsnio 4 dalyje ir 115 straipsnio 1 dalyje.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti įgaliojimų, nurodytų 2 straipsnio 3 dalies d punkte, 18, 25, 28, 34, 39, 44, 47, 50 straipsniuose, 51 straipsnio 10 dalyje, 52 straipsnio 5 dalyje, 72 straipsnio 4 dalyje ir 115 straipsnio 1 dalyje, delegavimą. Sprendimu dėl delegavimo atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų delegavimas. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 2 straipsnio 3 dalies d punktą, 18, 25, 28, 34, 39, 44, 47, 50 straipsnius, 51 straipsnio 10 dalį, 52 straipsnio 5 dalį, 72 straipsnio 4 dalį ir 115 straipsnio 1 dalį priimti deleguotieji aktai įsigalioja tik tuomet, jei per du mėnesius nuo pranešimo apie juos Europos Parlamentui ir Tarybai dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimų, arba jei iki to laikotarpio pabaigos tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba pranešė Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

118 straipsnis

Europos trečiųjų valstybių dalyvavimas

Agentūros veikloje gali dalyvauti Europos trečiosios valstybės, kurios yra Čikagos konvencijos susitariančiosios šalys ir yra sudariusios tarptautinius susitarimus su Sąjunga, pagal kuriuos taiko Sąjungos teisę tose srityse, kurias apima šis reglamentas.

Tuose tarptautiniuose susitarimuose gali būti nuostatų, kuriomis visų pirma reguliuojamas atitinkamos Europos trečiosios valstybės dalyvavimo Agentūros darbe pobūdis ir mastas, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir darbuotojų. Pagal 77 straipsnio 2 dalį Agentūra gali sudaryti darbinius susitarimus su atitinkamos Europos trečiosios valstybės kompetentinga institucija, kad tos nuostatos būtų įgyvendinamos.

119 straipsnis

Susitarimas dėl būstinės ir veiklos sąlygos

1. Susitarime dėl būstinės, kurį, pritarus valdybai, Agentūra iki *[Leidinių biurui – įrašyti tikslią datą, du metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]* sudaro su priimančiąja valstybe nare, nustatomos reikiamos nuostatos dėl darbuotojų įkurdinimo ir Agentūros patalpų suteikimo priimančioje valstybėje narėje, taip pat toje valstybėje narėje Agentūros vykdomajam direktoriui, valdybos nariams, darbuotojams ir jų šeimos nariams taikomos specialiosios taisyklės.

2. Agentūrą priimanti valstybė narė užtikrina kuo geresnes sąlygas Agentūrai veikti, įskaitant daugiakalbį europinį mokymą darbuotojų vaikams ir reikiamą transporto infrastruktūrą.

120 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudas už šio reglamento ir deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, priimtų remiantis šiuo reglamentu, pažeidimą. Nuobaudos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

121 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas

1. Jei įgyvendinant šį reglamentą tvarkomi asmens duomenys, valstybės narės šiame reglamente joms paskirtas užduotis atlieka laikydamosi nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 95/46/EB.

2. Jei įgyvendinant šį reglamentą tvarkomi asmens duomenys, Komisija ir Agentūra šiame reglamente joms paskirtas užduotis atlieka laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 45/2001.

122 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 216/2008 panaikinamas.

Nuorodos į Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal X priede pateiktą atitikmenų lentelę.

123 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 iš dalies keičiamas taip:

1. 4 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:

   „b) ji turi galiojantį OVP, kurį išdavė valstybės narės nacionalinė institucija arba Europos Sąjungos aviacijos saugos Agentūra;“.

2. 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

Oro vežėjo pažymėjimas

1. Licencijos oro susisiekimui vykdyti išdavimas ir jos galiojimas visada priklauso nuo sąlygos turėti galiojantį OVP, kuriame būtų nurodytos veiklos, dėl kurios išduota licencija oro susisiekimui vykdyti, rūšys.

2. Visi pakeitimai, kurie buvo padaryti Bendrijos oro vežėjo OVP, tinkamais atvejais įtraukiami į jo licenciją oro susisiekimui vykdyti.

Jei yra dvi skirtingos institucijos, apie visus tokius pakeitimus už OVP atsakinga institucija nedelsdama praneša kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai.

3. Jei yra dvi skirtingos institucijos, už OVP atsakinga institucija ir kompetentinga licencijas išduodanti institucija nusistato procedūras, pagal kurias keisis aktualia informacija apie Bendrijos oro vežėjo finansinę būklę, kuri gali paveikti jo vykdomas operacijas arba į kurią atsižvelgusiai už OVP atsakingai kompetentingai institucijai būtų lengviau atlikti savo pareigas, susijusias su saugos priežiūra.“

3. 12 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nedarant poveikio 13 straipsnio 3 ir 5 dalių nuostatų taikymui, Bendrijos oro vežėjo naudojamas orlaivis valstybės narės, kurios kompetentinga institucija išduoda licenciją oro susisiekimui vykdyti, pasirinkimu registruojamas arba jos nacionaliniame registre, arba Sąjungoje.“

4. 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Nuomos be įgulos sutartis, kurios šalis yra Bendrijos oro vežėjas, arba nuomos su įgula sutartis, pagal kurią Bendrijos oro vežėjas yra su įgula išsinuomoto orlaivio, kurį naudoja trečiosios valstybės naudotojas, nuomininkas, turi būti iš anksto patvirtinta pagal Reglamentą (ES) Nr. [XX/XXX, *įrašyti nuorodą į šį reglamentą*] ir pagal deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis tuo reglamentu.“

(b) Įrašoma ši 5 dalis:

„5. Bendrijos oro vežėjas, trečiojoje šalyje registruotą orlaivį nuomojantis be įgulos, turi gauti išankstinį institucijos, atsakingos už jo OVP, patvirtinimą. Kompetentinga institucija patvirtinimą suteikia pagal Reglamentą (ES) Nr. [XX/XXX, *įrašyti nuorodą į šį reglamentą*] ir pagal deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, priimtus remiantis tuo reglamentu.“

124 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 996/2010 pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 996/2010 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

„1. Visų avarijų arba pavojingų incidentų, į kuriuos pateko orlaiviai, kuriems taikomas Europos Parlamento ir Tarybos* reglamentas (ES) YYYY/N [įrašyti nuorodą į naująjį reglamentą], saugos tyrimai atliekami valstybėje narėje, kurios teritorijoje įvyko avarija ar pavojingas incidentas.

2. Jei valstybėje narėje registruotas orlaivis, kuriam taikomas Reglamentas (ES) Nr. YYYY/N [įrašyti nuorodą į naująjį reglamentą], pateko į avariją ar pavojingą

incidentą ir negalima tiksliai nustatyti, kad avarija ar pavojingas incidentas įvyko kurios nors valstybės teritorijoje, saugos tyrimą atlieka registracijos valstybės narės saugos tyrimų institucija.

3. 1, 2 ir 4 dalyse nurodytų saugos tyrimų apimtį ir procedūrą, kurios turi būti laikomasi atliekant tokius saugos tyrimus, nustato saugos tyrimų institucija, atsižvelgdama į galimybę gautus tokių tyrimų rezultatus panaudoti aviacijos saugai didinti.

4. Laikydamosi valstybių narių nacionalinės teisės aktų, saugos tyrimų institucijos gali nuspręsti tirti 1 ir 2 dalyse nenurodytus incidentus, taip pat kitų tipų orlaivių avarijas ar pavojingus incidentus, jei tikisi padaryti išvadas, kurias galėtų panaudoti saugai didinti.

5. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, atsakingoji saugos tyrimų institucija gali, atsižvelgdama į galimybę gautus rezultatus panaudoti aviacijos saugai didinti, nuspręsti saugos tyrimo nepradėti, jei avarija arba pavojingas incidentas yra susijęs su bepiločiu orlaiviu, kuriam pagal Reglamento (ES) YYYY/N [nuoroda į naująjį reglamentą] 46 straipsnio 1 ir 2 dalis nereikia pažymėjimo arba deklaracijos, arba su pilotuojamu orlaiviu, kurio didžiausioji kilimo masė ne didesnė kaip 2 250 kg, ir nežuvo arba nebuvo sunkiai sužeisti žmonės.

6. Atliekant 1, 2 ir 4 dalyse nurodytus saugos tyrimus jokiu būdu nesiekiama nustatyti, kas kaltas ar atsakingas. Šie tyrimai yra nepriklausomi nuo jokio teisminio ar administracinio proceso, kuriuo siekiama nustatyti, kas kaltas ar atsakingas, nėra su juo susiję ir neturi jam poveikio.“

125 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 376/2014 pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 376/2014 3 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

„2. Šis reglamentas taikomas su civiliniais orlaiviais, kuriems taikomas Reglamentas [įrašyti nuorodą į naująjį reglamentą], susijusiems įvykiams ir kitai su sauga susijusiai informacijai.

Tačiau, šis reglamentas netaikomas su bepiločiu orlaiviu, kuriam pagal Reglamento (ES) YYYY/N [nuoroda į naująjį reglamentą] 46 straipsnio 1 ir 2 dalis pažymėjimo arba deklaracijos nereikia, susijusiems įvykiams ir kitai su sauga susijusiai informacijai, nebent su bepiločiu orlaiviu susijusiame įvykyje žuvo arba buvo sunkiai sužaloti žmonės arba tokiame įvykyje dalyvavo kitoks nei bepilotis orlaivis, arba tokie faktai išaiškėtų iš su sauga susijusios informacijos.

Valstybės narės gali nuspręsti šį reglamentą taip pat taikyti su orlaiviais, kuriems Reglamentas *[įrašyti nuorodą į naująjį reglamentą]* netaikomas, susijusiems įvykiams ir kitai su sauga susijusiai informacijai.“

126 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 išduoti arba pripažinti pažymėjimai ir pateiktos arba pripažintos deklaracijos galioja toliau ir laikoma, kad tie dokumentai yra išduoti, pateikti ir pripažinti pagal atitinkamas šio reglamento nuostatas, be kita ko, 56 straipsnio taikymo tikslu.

2. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 priimtos įgyvendinimo taisyklės su šio reglamento nuostatomis suderinamos iki [*Leidinių biurui. Įrašyti datą – penkeri metai nuo 127 straipsnyje nurodytos datos*]. Kol tos taisyklės nesuderintos, visos nuorodos tose įgyvendinimo taisyklėse į:

(a) „naudojimą komerciniais tikslais“ suprantamos kaip nuoroda į Reglamento (EB) Nr. 216/2008 3 straipsnio i punktą;

(b) „sudėtingus varikliu varomus orlaivius“ suprantamos kaip nuoroda į Reglamento (EB) Nr. 216/2008 3 straipsnio j punktą;

(c) „prietaisus“ suprantamos kaip nuoroda į šio reglamento 3 straipsnio 28 dalį;

(d) „laisvalaikio piloto licenciją“ suprantamos kaip nuoroda į Reglamento (EB) Nr. 216/2008 7 straipsnio 7 dalyje nurodytą licenciją;

(e) „komercinį oro transportą“ suprantamos kaip nuoroda į Reglamento (ES) Nr. 965/2012[32] 2 straipsnio 1 dalį.

3. Daroma 45 ir 46 straipsnių išimtis – aktualios Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostatos taikomos toliau tol, kol įsigalioja pagal 47 straipsnį priimti deleguotieji aktai.

4. Kuo skubiau ir būtinai iki [*Leidinių biurui – įrašyti tikslią datą – treji metai nuo 127 straipsnyje nurodytos datos*] valstybės narės panaikina galiojančius dvišalius su trečiosiomis valstybėmis sudarytus susitarimus arba juos tikslina tose srityse, kurias apima šis reglamentas.

127 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

[32] 2012 m. spalio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 296, 2012 10 25, p. 1)

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

1.4. Tikslas (-ai)

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėjimo ir atskaitomybės taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūrą ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008, pasiūlymas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje[33]

06 Mobilumas ir transportas

06 02 Europos transporto politika

06 02 02 Europos aviacijos saugos Agentūra

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**[34]

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Stipresnė ir teisingesnė vidaus rinka su stipresniu pramonės pagrindu: konkurencinga bendra Europos transporto erdve grindžiamas saugus, našus ir ypač kokybiškas transportas piliečiams ir verslui.

Darbo vietų kūrimas ir ūkio augimas. Iniciatyva siekiama prisidėti prie Europos aviacijos sektoriaus, kuriame kuriamos labai vertingos darbo vietos ir skatinamos technologijų inovacijos, konkurencingumo. Ji padės suformuoti veiksmingą reguliavimo sistemą, pagal kurią galės būti integruoti nauji verslo modeliai ir naujausios technologijos.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

Konkretūs tikslai

Konkretūs iniciatyvos tikslai šie:

1) pašalinti nebūtinus reikalavimus ir užtikrinti, kad reguliavimas būtų proporcingas įvairių rūšių aviacijos veiklos rizikai;

2) užtikrinti, kad naujos technologijos ir rinkos pokyčiai būtų našiai integruojami ir veiksmingai stebimi;

---

33 VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

34 Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

3)	sukurti Sąjungos ir jos valstybių narių bendradarbiaujamąjį saugos valdymą, kad būtų galima drauge pastebėti ir mažinti civilinės aviacijos riziką;
4)	užtaisyti reguliavimo sistemos spragas ir užtikrinti jos nuoseklumą;
5)	sukurti veiksmingą valstybių narių ir Agentūros išteklių sutelkimo ir dalijimosi jais sistemą.

Atitinkama VGV / VGB veikla

06 02 Europos transporto politika

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Konkretaus tikslo Nr. 1 rezultatai: pagrindai, kuriais būtų pašalintos nebūtinos / per griežtos taisyklės; nustatytos veiklos rodikliais grindžiamos taisyklės, kuriomis apibrėžiami siektini tikslai, tačiau paliekama laisvės lanksčiai spręsti, kokiomis priemonėmis tų tikslų siekti; pagrindai, kuriais taisyklės būtų derinamos atsižvelgiant į veiklos, kuri jomis reguliuojama, riziką.

Konkretaus tikslo Nr. 2 rezultatai: jei įmanoma, technologijos atžvilgiu neutralių taisyklių nustatymas; teisinių pagrindų bepiločiams orlaiviams nustatymas; didesnis sektoriaus standartų taikymas; teisinių pagrindų, kuriais ES orlaivių naudotojai vieni kitiems nuomoja orlaivius su įgula, supaprastinimas.

Konkretaus tikslo Nr. 3 rezultatai: teisinis įpareigojimas priimti Europos aviacijos saugos programą, Europos aviacijos saugos planą ir valstybines saugos programas, kurios būtų grindžiamos viena kita; geresnis keitimasis informacija ir duomenimis ir geresnė jų analizė.

Konkretaus tikslo Nr. 4 rezultatai: esminių reikalavimų, taikomų antžeminėms paslaugoms, aviacijos produktams aplinkos apsaugos atžvilgiu, taip pat kibernetiniam saugumui, nustatymas; glaudesnis Komisijos ir EASA bendradarbiavimas saugumo klausimais; teisiniai pagrindai aplinkos apsaugos aviacijos sektoriuje peržiūrai.

Konkretaus tikslo Nr. 5 rezultatai: ES akredituotų inspektorių grupės sutelkimas; nepaprastosios priežiūros sistemos sukūrimas, teisiniai pagrindai, kuriais remiantis reguliavimo pareigos perduodamos kitoms valstybėms narėms arba Europos aviacijos saugos agentūrai; galimybė sertifikavimo ir priežiūros užduotis paskirti bendrosios aviacijos sektoriaus kompetentingoms naudotojų organizacijoms; rizika ir veiklos rodikliais grindžiamų priežiūros metodų propagavimas; Europos informacijos, aktualios institucijoms bendradarbiaujant sertifikavimo, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo klausimais, saugyklos sukūrimas; galimybė pasirinkti valstybiniams orlaiviams ir II priedo orlaiviams taikyti Sąjungos sistemą.

1.4.4. Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Konkretaus tikslo Nr. 1 rodikliai:

- taisyklių aiškinimo klausimų, kuriuos gauna EASA, skaičius;
- naudotojų, kurie atitiktų esminiams reikalavimams įrodo naudodamiesi veiklos rodikliais grindžiamomis taisyklėmis, skaičius;
- pilotų mėgėjų licencijų skaičius bendrosios aviacijos sektoriuje;
- mažesnės naudotojų sąnaudos.

Konkretaus tikslo Nr. 2 rodikliai:

- taisyklių, kuriose daroma nuoroda į sektoriaus standartus, skaičius;
- bendrosios aviacijos laivyno amžius Europos Sąjungoje;
- mažesnės orlaivių sertifikavimo ir gamybos sąnaudos;
- naujų sertifikavimo atvejų skaičius.

Konkretaus tikslo Nr. 3 rodikliai:

- avaringumas, palyginti su eismo apimties didėjimu;
- EASA vykdomo standartizavimo ir nuolatinio stebėjimo rezultatai;
- valstybinių saugos programų skaičius ir jų įgyvendinimo lygis valstybėse narėse.

Konkretaus tikslo Nr. 4 rodikliai:

- persvarstytų taisyklių aiškinimo klausimų, kuriuos gauna EASA, skaičius;
- rizikingų įvykių, susijusių su antžeminėmis paslaugomis, skaičius;
- suinteresuotųjų subjektų atsiliepimai.

Konkretaus tikslo Nr. 5 rodikliai:

- EASA vykdomo valstybių narių išteklių ir kompetencijos standartizavimo ir nuolatinio stebėjimo rezultatai;
- valstybių narių, pasitelkusių ES aviacijos saugos inspektorius, taip pat pasinaudojusių naujomis išteklių sutelkimo ir dalijimosi jais priemonėmis (pareigų perdavimas, Sąjungos sistemos taikymas valstybiniams ir II priedo orlaiviams taikymas), skaičius;
- valstybių narių nacionalinių aviacijos institucijų išteklių raida, matuojama etatų vienetais ir biudžetu.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Užtikrinti, kad didėjant eismo apimčiai būtų išlaikytas aukštas civilinės aviacijos saugos lygis.

Prie aviacijos sektoriaus konkurencingumo prisidėti didinant Europos civilinės aviacijos sistemos našumą ir užtikrinant aukštų saugos ir aplinkos apsaugos standartų laikymąsi.

ICAO reikalavimai, kad valstybės narės priimtų valstybines saugos programas.

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

Oro transportas yra iš esmės tarptautinio masto, dėl šios jo ypatybės reikia ES lygio reguliavimo metodų.

Valstybės narės visuotinai sutaria, kad aukštam saugos lygiui pasiekti yra būtinos civilinės aviacijos saugos bendrosios taisyklės. Šis faktas buvo aiškus dar tuomet, kai buvo priimtas Reglamentas (EB) Nr. 216/2008 ir dar anksčiau, kai buvo priimtas Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002. Europos aviacijos sistemos sauga priklauso, *inter alia*, nuo gero šios sistemos elementų sujungimo. Visos sąsajos su šia sistema yra rizikingos, todėl jas reikia koordinuoti Jei būtų priimti bendrieji teisės aktai, valstybėms narėms nebereikėtų derinti reguliavimo sistemų, todėl jie savaime padėtų geriau užtikrinti saugą. Europos aviacijos saugos sistemą veiksmingiausia remti ES lygiu. Brangiai kainuojančią suskaidytą sistemą pakeitusi Europos civilinės aviacijos saugos sistema bus našesnė.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Ši iniciatyva yra grindžiama, *inter alia*, patirties, gautos taikant Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 ir iki jo priimtą Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002, išsamia analize ir 2013 m. vertinimu, kaip veikia Reglamentas (EB) Nr. 216/2008, atlikta pagal to reglamento 62 straipsnį.

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Ši iniciatyva yra vienas iš aviacijos paketo dokumentų, kuris turi būti priimtas 2015 m. pabaigoje, padėsiantis užtikrinti Europos aviacijos sektoriaus konkurencingumą.

Pagal 2011 m. Transporto baltąją knygą šia iniciatyva siekiama, kad Europa taptų saugiausiu aviacijos regionu.

Ši iniciatyva taip pat atitinka strategiją „Europa 2020“ ir Komisijos prioritetus, nes ją įgyvendinant bus plėtojama vidaus rinka ir skatinamos investicijos, todėl ji teigiamai paveiks darbo vietas ir ūkio augimą, taip pat pasaulinį aviacijos sektoriaus konkurencingumą.

Dėl Europos aviacijos saugos agentūros valdymo pasakytina, kad iniciatyva atitinka Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendro pareiškimo dėl decentralizuotų agentūrų rekomendacijas – jos yra įgyvendinamos šia iniciatyva.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**:

– ☐ pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD];

– ☐ finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**:

– įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,

– vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)[35]

☐ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

– ☐ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;

– ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

☒ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

– ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;

– ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

– ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

– ☒ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose;

– ☐ viešosios teisės įstaigoms;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;

– ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

– *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

nėra

[35] Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėjimo ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Civilinės aviacijos saugos srities veiklos rezultatų stebėjimas – neatsiejamas Sąjungos reguliavimo sistemos elementas, todėl jau yra nustatyti ir gali būti naudojami visapusiški stebėjimo ir vertinimo mechanizmai. Kai siūloma priemonė bus priimta, jos veiksmingumą bus privaloma įvertinti kas penkerius metus, kaip pagal šiuo metu galiojantį Reglamentą (EB) Nr. 216/2008. Nustatyti Agentūros metinių ataskaitų teikimo reikalavimai – parengti konsoliduotą metinės veiklos ataskaitą ir galutines finansines ataskaitas.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

nėra

2.2.2. Informacija apie įdiegtą vidaus kontrolės sistemą

EASA yra Sąjungos agentūra, todėl taiko galiojančius decentralizuotų agentūrų kontrolės metodus, nustatytus Reglamente (EB) Nr. 216/2008. EASA finansinis reglamentas yra grindžiamas agentūroms taikomu finansiniu pagrindų reglamentu ir jame numatyta paskirti vidaus auditorių ir nustatomi vidaus audito reikalavimai.

2.2.3. Numatomo klaidos rizikos laipsnio kontrolės ir vertinimo sąnaudų ir naudos apskaičiavimas

netaikoma

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Siūlomo reglamento 111 straipsnyje rašoma apie kovą su sukčiavimu. Pagal jį Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos atliekamų tyrimų yra taikomas Europos aviacijos saugos agentūrai ir suteikiami įgaliojimai Europos kovos su sukčiavimu tarnybai ir Audito Rūmams atlikti tolesnį auditą ir tyrimus. Straipsnio tekstas atitinka decentralizuotų agentūrų teksto pavyzdį. Be to, 2014 m. gruodžio 9 d. Europos aviacijos saugos agentūra priėmė kovos su sukčiavimu strategiją.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris Išlaidų kategorija……...……	DA / NDA[36]	ELPA šalių[37]	šalių kandidačių [38]	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
1 Pažangus ir integracinis augimas a) Konkurencingumas augimui ir užimtumui skatinti	06 02 02 Europos aviacijos saugos Agentūra	DA	TAIP	NE	TAIP*	NE

- * Šveicarijos įnašas pagal Sprendimą Nr. 1/2007 (2008/100/EC)

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės – netaikoma

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris Išlaidų kategorija……..…….	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP /	TAIP /	TAIP /	TAIP / NE

36 DA DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

37 ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

38 Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

			NE	NE	NE	

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka[39]

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris 1a)	Išlaidų kategorija 1a Konkurencingumas augimui ir užimtumui skatinti

MOVE GD			**N**[40] metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			**IŠ VISO**
• Veiklos asignavimai										
Biudžeto eilutės numeris 06 02 02	Įsipareigojimai	1)	34,870 + 1,575 = 36,445	34,870 + 2,045 = 36,915	35,568 + 1,395 = 36,963	36,279 + 1,395 =37 674				Pasiūlymo trukmė neribota
	Mokėjimai	2)	36,445	36,915	36,963	37,674				Pasiūlymo trukmė neribota
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų rinkinio lėšų[41] – netaikoma										
Biudžeto eilutės numeris		3)								
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	=1	36,445	36,915	36,963	37,674				Pasiūlymo trukmė neribota

39 Išlaidos bus tikslinamos pagal susitarimą, kurį kabinetai pasieks papildomų etatų ir sutartininkų klausimu.

40 N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

41 Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

MOVE generaliniam direktoratui	Mokėjimai	=2	36,445	36,915	36,963	37,674				Pasiūlymo trukmė neribota

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **1a IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	Įsipareigojimai		36,445	36,915	36,963	37,674				Pasiūlymo trukmė neribota
	Mokėjimai		36,445	36,915	36,963	37,674				Pasiūlymo trukmė neribota

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	**5**	„Administracinės išlaidos“

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			**IŠ VISO**
MOVE GD									
• Žmogiškieji ištekliai Bazinis skaičiavimas: dabartinis biudžetas, skiriamas MOVE GD darbuotojams, sprendžiantiems su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008 ir EASA susijusius klausimus (7 etatų vienetai x 132 000 EUR per metus = 924 000 EUR)		0,924	0,924	0,924	0,924				Pasiūlymo trukmė neribota
• Kitos administracinės išlaidos		0	0	0	0				
IŠ VISO MOVE GD	Asignavimai	0,924	0,924	0,924	0,924				Pasiūlymo trukmė neribota

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,924	0,924	0,924	0,924				

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N[42] metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			**IŠ VISO**
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	37,369	37,839	37,887	38,598				Pasiūlymo trukmė neribota

[42] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

pagal daugiametės finansinės programos **1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS**	Mokėjimai	37,369	37,839	37,887	38,598				Pasiūlymo trukmė neribota

3.2.1.1 Siūlomas EASA 2017–2020 m. etatų plano projektas

Siūlomas EASA personalas 2017–2020 m. (iš viso)*	**2016 m.****	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
AD lygio	548	541	540	540	540
Naujų AD lygio		5			
Iš viso AD	548	546	540	540	540
AST lygio	128	123	118	118	118
Naujų AST lygio					
Iš viso AST	128	123	118	118	118
Visas etatų plane nustatytas etatų skaičius	676	669	658	658	658

* Šie skaičiai bus tikslinami pasinaudojus galimybe lanksčiai reguliuoti darbo vietas, susijusias su mokesčiais ir rinkliavomis, kurie bus nustatyti atsižvelgiant į Komisijos patvirtintus Agentūros darbo krūvio ir našumo rodiklius. Iki 2017 m. biudžeto projekto priėmimo Komisija pateiks finansinę teisės akto pasiūlymo pažymą, persvarstytą atsižvelgiant į detales, kaip iš tiesų veikia lankstaus darbo vietų, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis, skaičiaus reguliavimo sistema ir kokio atitinkamo poveikio tikėtis Agentūros etatų planui. Kol nėra šio darbo rezultatų, prie šio pasiūlymo pridėtoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje apibūdinama nuostovioji darbo vietų, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis, būklė, grindžiama Komisijos komunikatu dėl 2014–2020 m. decentralizuotų agentūrų žmogiškųjų ir finansinių išteklių planavimo, patikslintu pagal 2016 m. biudžeto procedūros ir ankstesnius sprendimus, kuriuos priėmė biudžeto valdymo institucija.

** 2016 m. skaičius priklauso nuo to, kokį galutinį biudžetą priims biudžeto valdymo institucija 2017–2020 m. skaičius gali tekti tikslinti po galutinio biudžeto priėmimo kiekvienais metais.

Siūlomas EASA personalas 2017–2020 m. (ES įnašas)*	2016	2017	2018	2019	2020
AD lygio	175	177	184	184	184
Naujų AD lygio		5			
Iš viso AD	175	182	184	184	184
AST lygio	50	46	42	42	42
Naujų AST lygio					
Iš viso AST	50	46	42	42	42
Visas etatų plane nustatytas etatų skaičius	225	228	226	226	226

* Čia įskaičiuotas 2 proc. mažinimas (1 proc. darbuotojų skaičiaus ir 1 proc. metinis etatų perkėlimas į etatų perskirstymo rezervą) iki 2018 m. ir numatytos papildomos darbo vietos, susijusios su trečiųjų šalių naudotojais ir nuotolinio pilotavimo orlaivių sistemomis, kaip nustatyta Komunikato dėl žmogiškųjų ir finansinių išteklių planavimo (COM(2013)519) I priede.

Siūlomas EASA personalas 2017–2020 m. (mokesčiai ir rinkliavos)*	2016	2017	2018	2019	2020
AD lygio	373	364	356	356	356
Naujų AD lygio					
Iš viso AD	373	364	356	356	356
AST lygio	78	77	76	76	76
Naujų AST lygio					
Iš viso AST	78	77	76	76	76

Visas etatų plane nustatytas etatų skaičius	451	441	432	432	432

* Šie skaičiai bus tikslinami pasinaudojus galimybe lanksčiai reguliuoti darbo vietas, susijusias su mokesčiais ir rinkliavomis, kurie bus nustatyti atsižvelgiant į Komisijos patvirtintus Agentūros darbo krūvio ir našumo rodiklius. Iki 2017 m. biudžeto projekto priėmimo Komisija pateiks finansinę teisės akto pasiūlymo pažymą, persvarstytą atsižvelgiant į detales, kaip iš tiesų veikia lankstaus darbo vietų, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis, skaičiaus reguliavimo sistema ir kokio atitinkamo poveikio tikėtis Agentūros etatų planui. Kol nėra šio vykdomo darbo rezultatų, prie šio pasiūlymo pridėtoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje apibūdinama nuostovioji darbo vietų, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis, būklė, grindžiama Komisijos komunikatu dėl 2014–2020 m. decentralizuotų agentūrų žmogiškųjų ir finansinių išteklių planavimo ir patikslinta pagal 2016 m. biudžeto procedūros ir ankstesnius sprendimus, kuriuos priėmė biudžeto valdymo institucija.

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

– [43]☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

– (Bazinis skaičiavimas: 1 etatų vieneto visos vidutinės sąnaudos yra 132 000 EUR)

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ⇩			**N** metai		**N+1** metai		**N+2** metai		**N+3** metai		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						**IŠ VISO**	
	REZULTATAI																	
			Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
KONKRETUS TIKSLAS Nr. 1[44] Pašalinti nebūtinus reikalavimus ir užtikrinti, kad reguliavimas būtų proporcingas įvairių rūšių aviacijos veiklos rizikai.	Jokio papildomo poveikio Europos aviacijos saugos agentūrai, nes rezultatams užteks dabartinių asignavimų.																	
Konkretaus tikslo Nr. 1 tarpinė suma			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KONKRETUS TIKSLAS Nr. 2 Užtikrinti, kad naujos technologijos ir rinkos pokyčiai būtų našiai integruojami ir			Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų

[43] Asignavimai bus tikslinami pagal susitarimą, kurį kabinetai pasieks papildomų etatų ir sutartininkų klausimu.

[44] Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

veiksmingai stebimi.																
Nauji teisiniai pagrindai bepiločiams orlaiviams																
Konkretaus tikslo Nr. 2 tarpinė suma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KONKRETUS TIKSLAS Nr. 3 Sukurti Sąjungos ir jos valstybių narių bendradarbiaujamąjį saugos valdymą, kad būtų galima drauge pastebėti ir mažinti civilinės aviacijos riziką.	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
Europos saugykla (28 straipsnis): pagrindiniai sprendimų priėmimo ir stebėjimo duomenys (įskaitant 1 sutartininką per metus, vienkartines 0,3 mln. EUR sąnaudas informacinėms technologijoms n ir		0,535		0,570		0,270		0,270								Pasiūlymo trukmė neribota
Didieji duomenys: duomenys ir analizė Europos aviacijos sistemai (sąnaudos darbuotojams – 2 etatų vienetai per metus + 1 sutartininkas per metus, veiklos sąnaudos neįskaičiuotos)		0,167		0,334		0,334		0,334								Pasiūlymo trukmė neribota
Konkretaus tikslo Nr. 3 tarpinė suma		0,702		0,904		0,604		0,604								Pasiūlymo trukmė neribota
KONKRETUS TIKSLAS Nr. 4 Užtaisyti reguliavimo sistemos spragas ir užtikrinti jos nuoseklumą.	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų

Antžeminės paslaugos: sukurti ir išlaikyti bendrųjų reikalavimų sistemą (11 straipsnis) (sąnaudos darbuotojams – 1 etatų vieneto per metus)		0,066		0,132		0,132		0,132								Pasiūlymo trukmė neribota
Saugumo ir saugos aspektų derinimas; taisyklių rengimo ir patikrų vykdymo rėmimas (40 straipsnis) (sąnaudos darbuotojams – 1 etatų vienetai per metus)		0,066		0,132		0,132		0,132								Pasiūlymo trukmė neribota
Nauji Europos aplinkos apsaugos sertifikavimo reikalavimai ir ataskaitos parengimas (39 straipsnis) (sąnaudos darbuotojams – 1 etatų vienetai per metus ir 0,15 mln. EUR informacinių technologijų sąnaudų		0,216		0,282		0,282		0,282								Pasiūlymo trukmė neribota
Konkretaus tikslo Nr. 4 tarpinė suma		0,348		0,546		0,546		0,546								Pasiūlymo trukmė neribota
KONKRETUS TIKSLAS Nr. 5 Sukurti efektyviai veikiančią valstybių narių ir Agentūros išteklių sutelkimo ir dalijimosi jais sistemą.	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
Veiklos rizika ir rodikliais grindžiamų priežiūros metodų populiarinimas		0,100		0,100		0,100		0,100								0,400
Ekspertų grupė (17 straipsnis) (įskaitant 1 sutartininką per metus, vienkartines 0,1 mln. EUR sąnaudas ir metines 5 000 EUR eksploatavimo sąnaudas)		0,140		0,175		0,075		0,075								Pasiūlymo trukmė neribota
Pareigų delegavimo pagrindų nustatymas (18 straipsnis)		0,175		0,175		0,00		0,00								0,350

Vienodų mokymo standartų užtikrinimas (43 straipsnis) (įskaitant 1 sutartininką per metus, vienkartines 0,075 mln. EUR sąnaudas mokymo medžiagai n ir n+1 metais)		0,11		0,145		0,070		0,070								Pasiūlymo trukmė neribota
Konkretaus tikslo Nr. 5 tarpinė suma		0,525		0,595		0,245		0,245								
IŠ VISO SĄNAUDŲ		1.575		2,045		1,395		1,395								

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Santrauka

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

– Bazinis skaičiavimas: dabartinis biudžetas, skiriamas MOVE GD darbuotojams, sprendžiantiems su Reglamentu (EB) Nr. 216/2008 ir EASA susijusius klausimus (7 etatų vienetai x 132 000 EUR per metus = 924 000 EUR)

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N[45] metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			**IŠ VISO**
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	0,924	0,924	0,924	0,924				
Kitos administracinės išlaidos	0	0	0	0				
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,924	0,924	0,924	0,924				

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ[46]								
Žmogiškieji ištekliai	0	0	0	0				
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0	0	0	0				
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0	0	0	0				

45 N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

46 Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO	0,924	0,924	0,924	0,924				

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
06 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	7	7	7	7			
XX 01 01 02 (Delegacijos)	0	0	0	0			
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0			
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0			
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)[47]							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	0	0	0	0			
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)	0	0	0	0			
XX 01 04 **yy** [48] 0	0	0	0				
0	0	0	0				
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT– netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0			
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0			
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO	7	7	7	7			

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	MOVE GD darbuotojai, sprendžiantys su civilinės aviacijos sauga, aplinkos apsauga aviacijos sektoriuje ir Europos aviacijos saugos agentūra susijusius klausimus, įskaitant: - pagal EASA rekomendacijas parengtų priemonių (Komisijos sprendimų ir reglamentų) priėmimo ir įgyvendinimo valdymą; - administracinį EASA koordinavimą ir kontrolę: darbo programas, daugiametės darbuotojų politikos planus, valdybos ir kitų komitetų posėdžius; - politikos rengimą ir koordinavimą;

[47] CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

[48] Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

	- Komisijos lygio finansines ir apskaitos (biudžeto, biudžeto įvykdymo patvirtinimo ir t. t.) pareigas, susijusias su EASA.
Išorės darbuotojai	

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.

– ☒ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti planavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas[49].

Biudžeto eilutė 06 02 02

mln. EUR

N 36,445

N+1 36,915

N+2 36,963

N+3 37,674

– ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

– Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

– Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
EEE / ELPA šalių įnašas, be Šveicarijos*	1,070	1,070	1,054	1,073				
** Šveicarijos įnašas	1,0	1,0	1,0	1,0				
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	2,070	2,070	2,054	2,073				

* Daroma prielaida, kad metinio ES įnašo dydis 2,76 proc. Šiame skaičiavime daroma prielaida, kad asignuotųjų pajamų, gautų iš ankstesnių metų pertekliaus, suma yra lygi 0.

** Apytiksliai, pagal Bendrijos ir Šveicarijos oro transporto jungtinio komiteto, įsteigto Europos Bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl oro transporto (2008/100/EB), sprendimą Nr. 1/2007.

[49] Sumos bus tikslinamos pagal susitarimą, kurį kabinetai pasieks papildomų etatų ir sutartininkų skaičiaus klausimu.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

– ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

  – ☐ nuosaviems ištekliams

  – ☐ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[50]						
		N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
... straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

[50] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.